

అంతరిక్షవాస

3-10-69

చంద్రుడి మీద మనిషి

ప్ర.

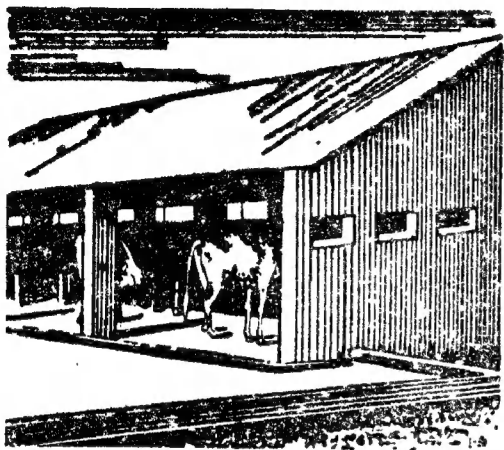
**ఎక్కువ
సువాసన
ఎక్కువ
మెత్తదనము**

మెత్తనిది, పూవువలె కావాలిమైనది, సువాసనగలది
సాటిలేని క్రిమి సంహారి 2-11 గల
సింథాల్ టాయిలెట్ పౌడరు చాలా నేపు నిలిచే
సువాసన మరియు వట్టువంటి మెత్తదనముతో
మీ చర్మమునకు అంటుకొని ఉండి,
మీకు రోజంతా రక్షణ కలిగిస్తుంది.

సింథాల్
CINTHOL
లెడ్జిండ్రింగ్
DEODORANT
TOILET POWDER
WITH 6
BY
GILLETTE

2-11 గల
సింథాల్ మీకు
రక్షణ ఇచ్చినట్లు
వేరే ఏ
పౌడరు
యివ్వలేదు.

నాణ్యత,
దారుధ్యము,
మన్నికతో కూడిన
పశువుల కొట్టముల
నిర్మాణానికి

శంకర్ సిమెంట్

ఇండియా సిమెంట్స్ లిమిటెడ్,
మద్రాసు-2.

ప్రొక్కరీలు: శంకర్ నగర్, శంకర్

Criterion CT 2223TEL

మి పాపని
జలుబుతో
బాధపడనిస్తారా?

అక్కరలేదు..!

విక్స్ వేపారబ్ జలుబు భారాన్నివెంటనే తొలగిస్తుంది. ముక్కుదిబ్బడ పోగొడుతుంది
తేలిగ్గా ఊపిరి తీసుకోనిస్తుంది. పాపహాయిగా, చక్కగా నిద్రపోతుంది.

విక్స్ వేపారబ్ లో వున్న ఓ గొప్పగుణం: జలుబు వాదలు కలిగే ముక్కు, గొంతు, గుండె, వీపు మీద రాయమైనా, ముక్కుదిబ్బడ ఎంత తొందరగా పోయి, జలుబు వాద తగ్గి పొవ ఎంత హాయిగా వుంటుందో మీ అంతట మీదే చూడగలరు. విక్స్ వేపారబ్ ప్రత్యేకత ఏవంటే జలుబు వాదలు తీర్చడానికి అది రెండు విధాల పనిచేస్తుంది:

జలుబు-చర్మం మీద తోపల-ఊపిరి ద్వారా

1. జలుబు-చర్మం మీద: విక్స్ వేపారబ్ వెచ్చదనం జలుబు వల్ల కలిగే వంటి నొప్పిని తగ్గిస్తుంది. పోయినిస్తుంది.

2. తోపల-ఊపిరి ద్వారా: విక్స్ వేపారబ్ మందుజీవరిగా చూడుతుంది. ఊపిరి పీల్చిన పురుడల్లా ఈ మందుజీవరి వంట్లో ప్రవేశించి, ముక్కుదిబ్బడను పోగొడుతుంది. గొంతు నొప్పిని, గుండెల్లో బరువుని తగ్గిస్తుంది. ఈ విధంగా మీ జలుబు భారాన్ని మాయంచేస్తుంది.

ప్రత్యేక గమనిక

బాగా గుణం కనబడ్డానికి ముక్కు మీద, గొంతు దగ్గర విక్స్ వేపారబ్ రాయండి. గుండెమీద, వీపు మీద విక్స్ వేపారబ్ బాగా రుద్దండి. జలుబు భారం పూర్తిగా తీరేవరకు విక్స్ వేపారబ్ వాడండి.

విక్స్ వేపారబ్-జలుబుబాధలకి ఆధునిక ఔషధం

26-9-69 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వార్త
వ్యవస్థాపక 12వ పేజీలో ప్రచురించిన
'వ్యవస్థాపక భర్త' కథ రచయిత శ్రీమతి
సరళా సోమేశ్వర్ అని పాఠకులు గమనించ
కొరకున్నాము. —సం.

కథలు

19-9-69 ఆంధ్రప్రదేశ్ వార్త
వ్యవస్థాపక కథ నేటి పేజీలో ప్రచురించిన
కథకు, శ్రీమతి సరళా సోమేశ్వర్ కార్టూన్
గేయాల రచయిత (ఈ) అని పేరుగా వివరిస్తూ
ఉన్నాయి. దానిని కథకుల పేజీలో ప్రచురించిన
దానికంటే, అయితే ముందుగా ప్రచురించినది.
అయితే (శ్రీ గోపా, బడినేలలి).

* * *

క్రిందవారం ప్రతి నాకు చాలా సంతోషం
కలుగజేసింది. మూడో పేజీలో, సహజభవం
బాడీ మా వదిల కథ చదివా విగతాని చదివాను.

డి. వి. రమణారావు, (నరసంపేట)

* * *

కార్టూన్ల కథ రాసిన యుగం తెలియకపోయి
గారు అభినందించారు. కథ చాలా బాగుంది.
కాని కథలో కొంచెం పొరపాటున్నట్లుగా తోస్తోంది.
'మా పిల్లి పిల్లి.....' అని రాసి, (సీతాదేవి పిల్లి
గాన) ఆ తరువాత సీతదేవి కూడా 'బాబాయికి
విద్యా లెక్క.....' అని అనిస్తారు. ఇందులో
అనిడ సీతాదేవి కూడా పిల్లిగానయినట్లుగా చూపించారు.
ఇది తప్పు అని నాకు తోచింది. ప్రతిమంజుళి
కా యొక్క సంకయం వివరిస్తూనే ఉన్నాను.

వి. రేమణి, (పూనా-12)

* * *

మా ప్రతికలో వస్తున్న తెలంగాణ గురించిన
లేఖల వల్ల, మా ప్రతిక వ్యాఖ్యల గురించిన
యోగం. కథలపై నాకు వచ్చినది బలవంత
కారణంగానే వసజ్జీ-ప్రస్తావనలకు అన్న
కథలు పాఠకులకు సరికొత్త దీనిలో నడిపారు.
ఇది కథ ముగింపు పాఠకులకు సమస్తం

ఉత్తరాలు

పేజీలూ, యిదిలేకుంటే కథ యింకా బాగుండేదే!
పి. చక్రవర్తి, పి. బాబు, పి. తిరుమలశ్రీ,
పి. అపనా, (విశాఖపట్నం)

సీరియల్

మీ 5-9-69 తో ప్రతికలో కథలకు
రమణగారి సీరియల్ చదివా ఈ లేఖ వ్రాయా
లనిపించింది. మార్గదర్శకు ఆమెరికన్ యువనిగా
అభివర్ణించారు రచయిత. పైగా ఆమె పెరిగిన
వారసరణం కూడా అంగ్ల సాంప్రదాయానుకూలం
పై నడి. కబట్టి మార్గదర్శకు, సాంబంధంతో
అంగ్లంలో మాట్లాడుతుందని భావించాలి. కాని
ఇది తెలుగు ప్రతిక కాబట్టి ఆ మాటలను తెలుగు
లో అనువదించి (అంటే అంగ్లంలో మాట్లాడినా
తెలుగులోనే వ్రాయాలి కాబట్టి, వ్రాసినది
కూడా భావించాలి. కాని ఈ లేఖ ప్రతిక చదివా
మార్గదర్శకు అంగ్లం నుంచి, ఆంధ్ర యువని!!
అనే సందేహం కలుగజేసింది. ఎందుకంటే ఇద్దరి
మధ్య ఎడతే సందేహం (అంగ్లంలో నైనా,
మరి భాషలో నైనా) అలాగులో వ్రాసేట్లుగా
పూర్తిగా అంగ్లీకరించలేకపోయి, కొన్ని కొన్ని అంగ్ల
వాక్యాలు (అవికూడా నగం తెలుగు వాక్యం వాడేశాక)
(ప్రవేశపెట్టే కథా గమనం కుంటున్నదని భావించి). కాబట్టి
మార్గదర్శకు (సాంబంధం) సందేహం పరిశీలిస్తే,
అనిడ సాంబంధంకొనవే తెలుగు నేర్చుకొని (??)
కాని కొన్ని వాక్యాలను ఉపయోగించడం అరిచుక
(ప్రపంచం) అంగ్ల వాక్యాలు (మచ్చుకి 'మై డిడోర్
బోయ్, యిట్ ఈజ్ నాట్ ఎడోర్' వాడింది నైనా
అనుకోవాలి. (కాని ఇలా అనుకోవడానికి రచయిత
ఎక్కడా ఆస్కారం ఇవ్వలేదు) లేదా సందేహం
దృష్ట్యా రచయిత ఆ సన్నివేశానికి న్యాయం చేకూర్చి
లేదని స్థిరపరచుకోవాలి. ఇలాంటి చిన్న చిన్న లోటు
పాట్ల రచయిత (ఈ) శ్రేణిలో చెప్పు తీస్తూ యన
డంలో సందేహం లేదు.

వడ్డ, అరుణ, కృష్ణ, (తిరుపతి)

కార్టూన్

19-9-69 వ తేదీ సంచికలో (శ్రీ డి. వి.
ప్రసాద్ బాబుగారు, ఇంజనీర్ల నిరుద్యోగ సమస్య
మీది వస్తున్న కార్టూన్లను విమర్శిస్తూ వ్రాసిన
ఉత్తరం చదివి నాకు ఈ ఉత్తరం వ్రాయ బుద్ధి
శింది. ఆ కార్టూన్లు నవ్వకు బదులు వికారం
కలిగిస్తున్నవని వ్రాసారు. సాధారణంగా కార్టూన్లు
నాలు 'వల్లికి ఓపియన్'ను తెలుపుతూ ఉం
టాయి. ఈ రకమయిన కార్టూన్లు, మన దేశం
లోని ఇంజనీర్ల నిరుద్యోగ సమస్యను తెలుపుతూ
(ప్రభుత్వాన్ని) హెచ్చరిస్తున్నాయే తప్ప, ఇంజనీర్లను
కిందపరుచుటకు ఎంతమాత్రము కదు. కిందపరు
స్తున్నాయని అనుకోవడం కూడా పొరపాటు.

కె. వి. యల్. బాబుగారు (భవానీపట్నం)

ఆంధ్ర సాహిత్య వార్త

వ్యవస్థాపకులు :
దేశోద్ధారక కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

శుక్రవారం : 3-10-69

శ్రీ సాహిత్యం సం|| భారతదేశ మా. బి. అన్న
సంపుటము : 62 సంచిక : 4

పి. వి. ల ము
1908

ముఖ్య సంపాదకుడు :
శివరెంక శంభుప్రసాద్

సంపాదకుడు :

శివరెంక రాధాకృష్ణ

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము
7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు-1

సంవత్సర చందా	26.00
6 మాసముల చందా	13.00
3 మాసముల చందా	6.50

విషయము క్రమశిక్ష
ముఖ్యత శ్రీ శంభుప్రసాద్ మునిషి
పెనుక అదిమిద్ది, బొమ్మ : మహాద్వాగాంధీ
చిత్రకారుడు : శ్రీ శంభు

కథలు :	
అంతిమ—అనలుకద	— 13
నేను మీకు గుర్తున్నానా :	— 18
సీరియల్ నవలలు :	
పరిశీలన	— 24
అకలా—అనుభవాలూ	— 40

వ్యాసాలు, శీర్షికలు, సినిమా :

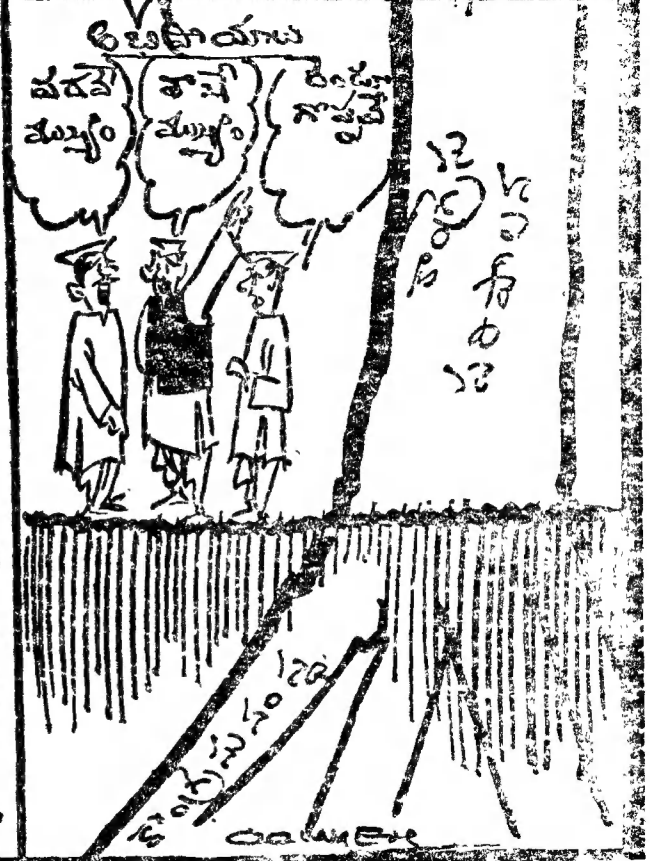
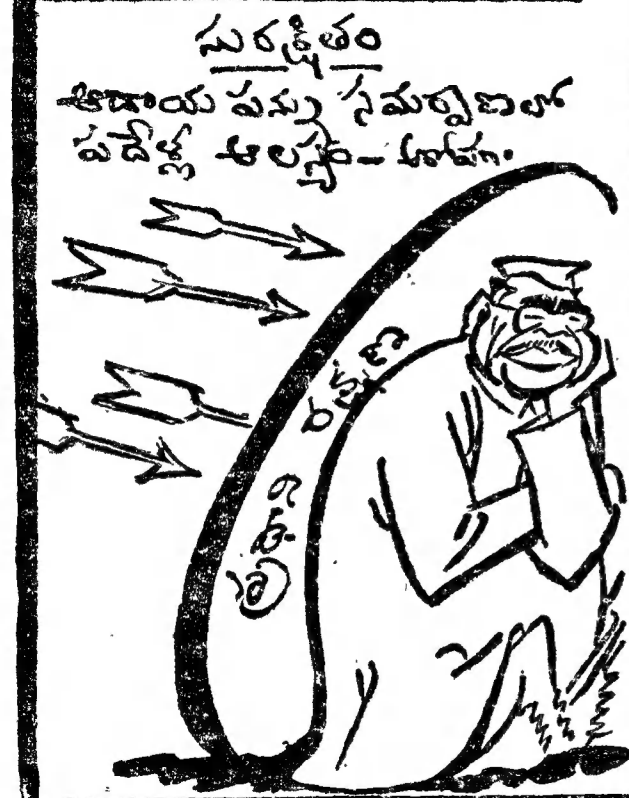
ఉత్తరాలు — 4, ఉత్తర కార్టూన్ — 5
మూడో పేజీ — 6, గాంధీయం — 7 'ఆంధ్ర
తెలంగాణ' తెలుగువాళ్ళ సంగతి సాంప్రదాయా
లొక్కటేనా ? — 10, ద్వారకాబుద్ధులు — 15,
ప్రశ్నావళి — 16, భర్తావధం — 31, ప్రా. వి.
రామలింగస్వామి — 39, వారసరణం — 46,
వనిదాలోకం — 48, అనీ—యి.వి. 50, కవారం
వివరణ — 52, కార్టూన్ గేయాల — 53,
చిత్రసమీక్ష — 54, సినిమా — 56, తెన్న
ముద్దు — 57, సినిమాడైరీ — 58, మీకు
తెలుసా? — 60,

ఉచితం ! ఉచితం !! ఉచితం !!!

తెల్ల మచ్చలా?

5 దినములలోనే 'నువ్వర్నిక' ముగియము
విస్తారు. ఇది మిక్కిలి కత్తివంతమైనది
అన్ని మచ్చలకాక యితర చర్మవ్యాధులన్నింటిని
మోకల్తును. ఒక బుద్ధి ఉపయోగం పై
పూరితం సంపాదము. ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

Safe Bag Aushadhalaya. (AM)
P. O. Katri Sarai (Gaya).

ఇది గాంధీ శతజయంతి ఉత్సవ సంవత్సరం

రై ఢిల్లీలో శ్రీమతిగాంధీ సమావేశాన్ని ఒకదానిని జరిపారు. ఆ సమావేశానికి వివిధ భాషలవారూ, ప్రతినిధులు, కాశ్మీరీ సమూహం, హిందూ కులశ్రేణు సంస్థల ప్రతినిధులు, గాంధీ వీధిపంక్తి కోవిదులు, విద్యేకారు, వారంతా కలిసి గాంధీ శతజయంతి ఉత్సవాన్ని దేశవ్యాప్తంగా జరపాలని పెద్ద ఎత్తున ఒప్పందం చేసుకున్నారు.

ప్రతి పెద్ద నట్టుదలలో ప్రజలు నిరసనగా పాల్గొన్న సమావేశం లిప్పనిసరిగా జరగాలని నిర్ణయించారు.

జాతీయోత్సాహాన్ని

తీరిగి పుంజుకునే అవకాశం

సిరేగింపులు, ముఖ్యమైన జాతీయ సమావేశం సాంఘికత్య సమరంలో ఉప్పలుంటుంటే జాతీయోత్సాహాన్ని తీరిగి పుంజుకోవాలి అవకాశం కలిగిస్తుంది.

సమావేశాలలో కులముత విభేదాలని రూపుమాపడానికి, అవినీతిని, మోసాన్ని అంతం చేయడానికి ప్రమాదాల తీసుకోవడాలి.

రెండు ప్రత్యేక అంశాలు

శర జయంతి ఉత్సవంలో రెండు ప్రత్యేక అంశాలు ప్రధాన సభ్యుల దృష్టికి తీసుకువచ్చినట్లు అర్థమవుతుంది. అవి ఏమిటంటే బాన్లెట్టర్ గోపాల్ బాన్ ఇండియా రావటం, అక్టోబర్ ఒకటో తేదీన న్యూఢిల్లీలో రాజ్ మూల్ దగ్గర గాంధీదర్శన ప్రదర్శనకే ఆయన ప్రారంభోత్సవం జరపడం.

తీసుకొన్న మర్రి ఈ ప్రపంచానికి వచ్చే శతాబ్ది తనకంటే శిలువ వేసుకుని ఉండేవాడని తరచు అంటూ ఉంటారు. మహాత్మాగాంధీ యుగంలో కూడా అలాగే అనుకోవచ్చు.

మొత్తం 1.5 కోట్లు పైగా...

మేడమ గాంధీగారు గాంధీదర్శన ప్రదర్శనని గురించి కూడా వివరించారు. ఎంతోకాదు ఒకటిట కూడా అయి మూడే ఈ సభకు అతిథులు ఉండి, మిగిలినవారి సందర్భంగా ఓమె ఎయర్ థియేటర్ కి 25 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టినట్లు. గాంధీదర్శన ప్రదర్శన విస్తారం చేయడానికి వక్కా దవనం నిర్మాణంలో ఉంది. బ్రాడగేజ్, మిలటరీ గేజ్ మార్గంలో ప్రత్యేక రైలు ఇండియా అంటా ప్రయాణం చేస్తూన్నది. మహాత్మాగాంధీ అనే ఒక వ్యక్తి ఉండేవాడని, ఆయన ఇండియాలోనే పుట్టాడని భారతీయులకి గుర్తు చేస్తుంది. సమస్తాన్ని కలిగించేందుకు చేస్తున్న ఈ తరంగానికి మరో

50 లక్షల రూపాయలు కూడా ఖర్చు అవుతూవుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, విదేశాల్లో ఉన్న ఇండియా దౌత్య కార్యాలయాలు పెట్టి ఖర్చు చేరే ఉంది.

విదేశీయాశ్రయ

గాంధీజీ ఉన్నతాధికారి శ్రీ డి.బాకర్ గాంధీ శతజయంతి ఉత్సవానికి నిర్వహించేందుకు యాటిం ఇంగ్లండు మరియు యాటర్ దేశాలు సందర్శించారు. మాజీ ఉపప్రధాని శ్రీ మోరార్జీదేశాయి అదే పనిమీద జరపి వచ్చిందన్నారు. ఇదే ప్రధాన నిమిత్తం శ్రీజయ ప్రవాహ వారయడో ప్రస్తుతం ఆస్ట్రేలియాలో ఉన్నారు.

మాజీ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు, అలెగ్జాండర్ బాన్, గ్రామాద పరిశ్రమల సంస్థ అధ్యక్షులు అయిన శ్రీ గేబర్ ఈ ఉత్సవానికి ప్రధాన అధ్యక్షుడు. డాక్టర్ ముగ్ధావయ్యర్, మాజీ గుజరాత్ ముఖ్యమంత్రి, లండన్లో భారత పాతిమిదవనో అయిన డాక్టర్ జీవరాజ్ మేహతలు ఆయనకి సహాయకులు. సుధా నిషిధం విషయంలో డాక్టర్ మేహత, డాక్టర్ నయ్యర్లు తమ శక్తివంత ఉపయోగిస్తున్నారు. వచ్చేవలె వింటే తమ రాష్ట్రంలో అయి వేదానికి రాజస్థానికి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సుభాషియాని ఒప్పించడంలో కృతకృతులై వారు. సందర్శనకాల్ రాజస్థాన్ మధ్యాన్ని వాడటంలో అంత ఎక్కువమీకారు. రాజస్థాన్ లో నల్లమందు అంటే చాలా యావత్తు. విదేశ యాత్రికులకి అభ్యున్నతకాల్తు ఈ సుధానిషిధం నల్ల టుప్పుందిరేవు. సుధానిషిధాన్ని అమలు జరిపినా రాజస్థాన్ లో విదేశీయాత్రికుల వ్యాపారం కొనసాగుతూనే ఉంటుంది.

ఇండియా పెట్రోల్ రేషం అయిపోయికి వరగా ఉప్పని నట్టుదలంతా హిందూ ముస్లిం జనమంతా పైనే ఉండేది. కాబట్టి ఈ గాంధీ శతజయంతి ఉత్సవ సందర్భంలో ముసల్మాన్లని అంతర్వేది చేయగూడదు. ఢిల్లీ ఉర్దూ కవి గాథికి సంబంధించిన ఉత్సవాల్లో 25 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టారు. గాంధీగారి సూక్తులని భారతదేశంలో ఏ విధంగా కాలరాయడం జరుగుతుందో అదేవిధంగా కవి గాథిగారి కీర్తికి నట్టుదలమీద అయిన ఢిల్లీ నగరంలో ఆయన భవన విషయంలో కూడా జరుగుతున్నది.

దు బా లా

ముఖ్యమైన సమస్య ఏమంటే 125 సంవత్సరాలు బ్రతకాలని కోగుతున్న మహాత్మాజీ ఈవాడు బ్రతికి ఉండి ఉంటే ఆయన ప్రవాహం యిలా భారీ ఎత్తున వుండ అవుతుంటే సహించి ఉంటున్నావా?

ఇది భారీ ఎత్తున జరుగుతున్న దుబాబా. ఎందుకన్న సంటే గాంధీ రైలుగాని, ప్రదర్శనగాని భారత ప్రజలపై కాళ్ళపై న ముద్రని వేయలేవు. అవి అజ్ఞానాన్ని రూపుమాపలేవు. ఇక దాడిద్రం విషయంలో చెప్పేందుకు ఏమీ లేదు. అవి ప్రజలని సత్యనందులుగా గానీ, అహింసాపాదులుగా గానీ రూపొందించలేవు.

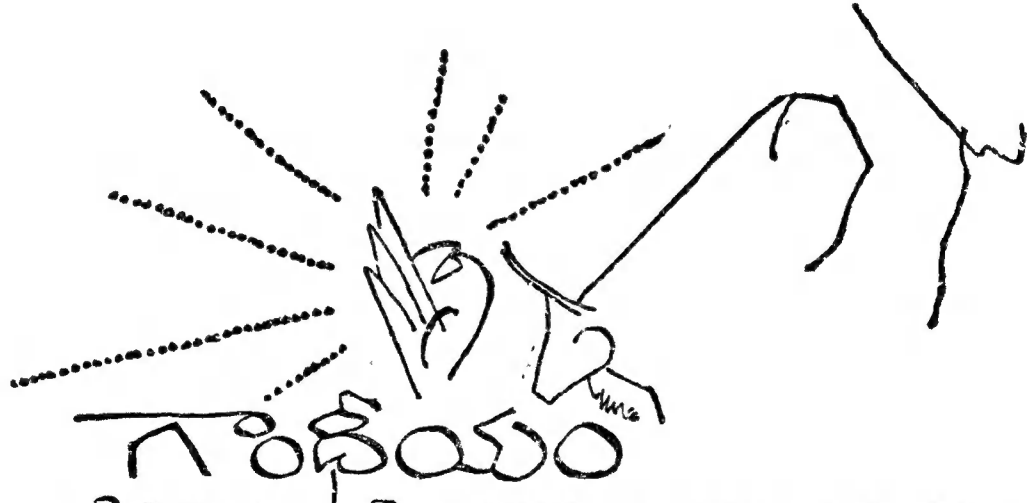
అకాంతి, దౌర్జన్యం

సత్యం, అహింస అనే రెండు కాలేషన్ల వలె మీద నిలబడ్డాడు గాంధీగారు. సత్యసంధత అన్నది స్వతంత్ర భారతదేశంలో చాలా అరుదైనది. పూర్వం సంగతి వదిలేద్దాం, గాంధీ శతజయంతి ఉత్సవ సందర్భంలోనే ఎంతో అకాంతి, దౌర్జన్యం, కల్లోలాని భారతదేశం చవిచూసింది. చెలికే దారుణం అనిపించవచ్చుకానీ, జాగరంతో నింగారించబడ్డ ఒక స్త్రీ ఏ విధమైన ఉపద్రవం లేకుండా ఒక గ్రామంనించి ఇంకో గ్రామానికి వెళ్ళగలదా. ఈవాడు ఢిల్లీలో వెండి మాలామా చేసిన చెవిరింగులతో ఉన్న విన్న పిల్ల క్షేమం కూడా సరిగా చెప్పడానికి పిల్లకుండా ఉంది. మహాత్మాగాంధీ స్కూల్స్ నింది, కళాకాలం నింది విద్యార్థులని బయటికి వచ్చేయమని కోరారు. అమాయకులైన ప్రజలని ఉపద్రవాలకి గురిచేయడానికి, ప్రజల అప్రతి అయిన బిమ్మలని మొదలైనవి తగలబెట్టడానికి వారు బయటికి వచ్చారటేవల. రాజ్యరూపకం గాంధీగారి నిర్దాంతమా? స్కూలు పిల్లలుకూడా పిల్లలో పాల్గొంటున్నారు.

అచరణలో ఉన్న గాంధీయుల

ఇప్పుడు అవరణలో ఉన్న గాంధీయాన్ని ఉద్ధరించడానికి ఇక్కడ శాఖా జోడించే రమ్యగారి వచ్చింది. మాజీ అధ్యక్షమంత్రి శ్రీ మోరార్జీదేశాయి బాహులుగా వచ్చారు— బాబూజీ గత వది సంవత్సరాలుగా ఆదాయపున్నుని తప్పించుకుంటున్నారని. బాబూజీ ఆ మాటని కాదనలేదు కానీ తాము తమ లాయర్లని సంప్రదిస్తున్నామని అన్నారు. ప్రధాని, అధ్యక్షమంత్రి శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ, బాబూజీగారి అలస్యానికి కారణం ఆయన మతిమరుసేపని బహిరంగంగా చెప్పారు.

ఏకే ఒక విషయాన్ని మరిచిపోతే అది క్షమాక్షణం కానీ చట్ట విషయంలో కాదన్న సంగతి లండన్ కి తెలిసిందే. కేంద్రంలో మంత్రిగా ఉన్నవారు, అదే పెన్షింజర్ 2, 1946నించి అనూర్య శిలులుగా (8 వ పేజీ చూడండి)

గాంధీజీ సూక్ష్మలక్షణగేయమసరణం/డా॥ బి.కొంయలుకెడ్డె.

బిందువు లొకటిగ చేరిన
సీఁ ధువుగా రూపొంద ను.
వ్యక్తులొక్కటైన స్నేహ
వారాశులు ఉప్పొంగును.

స్వచ్ఛమైన సంకల్పము
చతికిలబడి పోదు.
అచ్చమైన వాక్కు కడకు
అప్రియము కాదు.

నరుని గుండె నిబ్బరమును
వరీక్షించు గీటురాయి
మంచు కొండ అంచు కాదు;
మానవ సంఘమోయి.

మలభము దేశముల నడిమి
జలరాశుల నీడులు.

అతిశక్తియు నరులనడిమి
అంతరాలు దాటుట.

అంతరంగ సింహాసన
మందు ఒకే కాలము న
ప్రతిష్ఠించ వీలునడదు
పరమాత్మను పిశాచమును.

ముఖము తప్పించెదము
ముప్పు చేసిననాడు.
దేశంత జాతుదము
ఒప్పు చేసిననాడు.

జీవితము గులాబి
పూవు వంటిది సునా !
రెంటిమాటున కలవు
కంటకమూలు.

అందరు గురువులైన
అవుడు శిష్యులు ఎవరు?
అందుకే జవాబు
అందరము శిష్యులము.

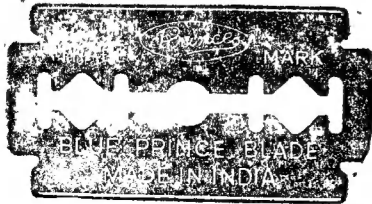
బడబాగు లెన్నెన్ని
దిడద నుడికించినా;
హిగిరాడు తనతోని
చలవ కోల్పోవునా ?

మనుజులకు నశువులకు
మధ్య అంతరమెంత ?
ఇది గ్రహించిన అంత
రించు ఆరని చింత.

శుభ్రముగా, మెత్తగా ఊరం చేసికొనుటకు
ప్లూరో కాప్టన్ అంచుగల
ప్రిన్స్ బ్లడ్ బేడ్ల నే వాడండి

SHAMI KAPOOR
IN
EAGLE FILMS
PRINCE

BMA-PR-74

న్యూఢిల్లీలేఖ

(6వ పేజీ తరువాయి)

పదవీ నిర్వహణని కొనసాగిస్తున్నవారికి ఆదాయపు పన్ను చట్టం అంటే ఏమిటో తప్పకుండా తెలిపే ఉండి ఉండాలి. పన్ను విగతేతని గురించి ప్రతి రెండవ రోజూ లోక్ సభలో ప్రశ్నలు వస్తూనే ఉన్నాయి. ఆర్థికమంత్రి అయిన మేడమ్ గాంధీ శ్రీ జి. డి. బిర్లా విషయంలో ఈ మతిమరుపుని అంగీకరిస్తారా? లేక మేడమ్ గాంధీని బలవరచేవారికి, మామూలు ప్రజలకి వేర్వేరు చట్టాలు ఉన్నాయా? మేడమ్ గాంధీగారు తమ రక్త కుడిని కాపాడడానికి తమ శక్తి యొక్కన్ని ప్రయోగించి, లోక్ సభ, ప్రజలు తప్పకుండా ఆయన మీద ఒపారంగ విచరణ జరప సంసిందిగ నట్లు బడతారు లోక్ పాలోకి నివేదించ వలసిన మొట్టమొదటి కేసు ఈయనదే కావచ్చు.

మరుగున

పదిపోయినవారికి ప్రచారం

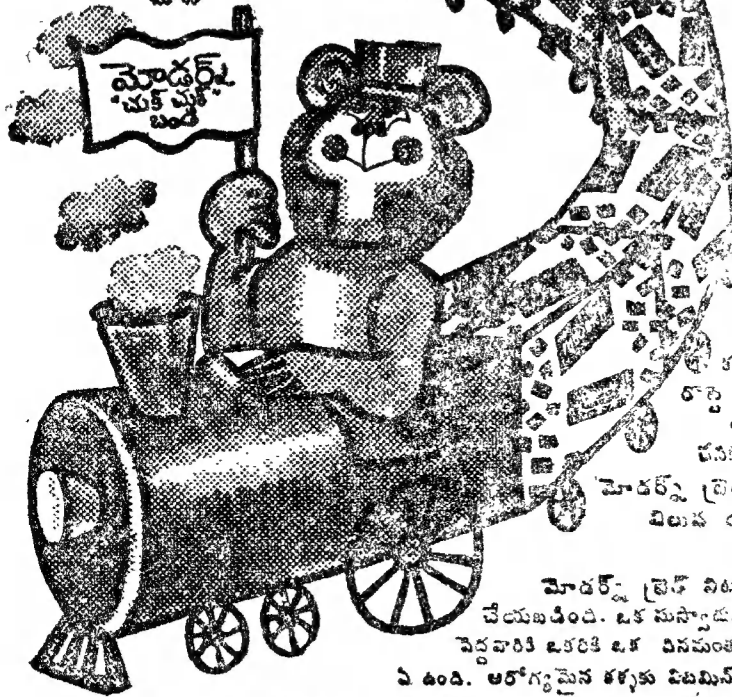
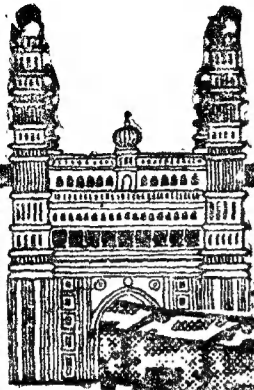
అసలు ప్రశ్న మేడమ్ గాంధీగారి లేక బి.బి. బి. జీవన్ రంగాని గాంధీ యాన్ని ఆచరిస్తున్నారా అన్నది. నిజం చెప్పాలంటే అసలు గాంధీయం అన్నదే ఇండియాలో లేదు. మహాత్మాగాంధీ పేరుని రాజకీయ పౌంభ్యం కోసం వాడుకోడం జరుగుతున్నది. కాని ఈ ఉత్సవాలవల్ల మరచిపోయిన కొందరు కాంగ్రెసు వ్యక్తుల పేర్లకి ప్రచారం లభిస్తుంది. శ్రీ ధీరేంద్ర, డా. సుశీలానరాయణ్ లని కూడా అందులో చేర్చుకోవచ్చు. ప్రమాణాలని స్వీకరించే ఉత్సవం ఎంతో వాల్మీడితో జరుగుతుంది. దానిపై ఎవరికీ నమ్మకం లేదు. ప్రస్తుతం జరుగుతున్న దానికంటే వేగ విధంగా యింకా ఎక్కువ గౌరవాన్ని పొందే అర్హత జాతిపితకి ఉంది.

మరో ఉదాహరణ :

పాకిస్తాన్ కి రూ. 55 కోట్లు చెల్లించడానికి ఇండియా ఒప్పుకున్నది. సర్దార్ వజీర్ తదితరుల్ని కొందరు ఆ ఒప్పందాన్ని వెనక్కి తీసుకోవాలన్నారు. గాంధీగారు విరాహాక్షిక్షని పూని ఇండియా తన మూలని వింటెట్టుకునేలా చేయడంలో విజయాన్ని సాధించారు. మేడమ్ గాంధీ శ్రీ సంజీవరెడ్డి గార్ల వామనేశ్వన్ వ్రతాలపైన సంతకం చేశారు. తర్వాత, ఒకానొక పాకుతో, అది మనస్ఫూర్తిగా చేసినది కాదని తేలింది. అమె తాము చేసిన దానిమంచి బయట పడ్డారు. ఇంకో మాటలో చెప్పాలంటే అమె నిర్ణయానికి అమె బదులై ఉండలేక పోయారు. ఇదేనా గాంధీయం?

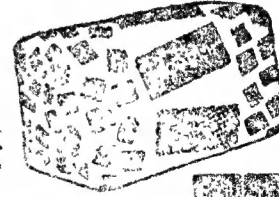
విచారించదగిన విషయం ఏమంటే గాంధీగారి అనుయాయులలో ఎవ్వరూ ఆయన పేరుని దుర్వినియోగం చేస్తున్నవారిని ఉత్సవాలలో పాల్గొననివ్వడని చెప్పలేకాండా ఉన్నారు. తాము ప్రేమించి, సేవించిన ప్రజలకోసం దబ్బుబర్చు అయినట్లయితే గాంధీగారి ఎంతో సంతోషించి ఉండి ఉండేవారు.

హాదర్ గాబ్ వచ్చేసింది

మొదట అక్కడనుంచి మొదలై నేరేంద్రుని కొంటే పూర్వ తరపున నేనూ ప్రభుత్వ సహాయంతో నెలకొల్పబడింది. అప్పుడు అంగముంతో, స్వామ్యకర పరిపాలనలో చేయబడు మొదలై బైరెక్ మీకెంతో ఆనందాన్ని కలిగించింది. అప్పుడే చేపినంత భాగం అప్పుడున్నది. మీ కుటుంబానికి ఉప్పున్నట్లు చెబితే అప్పుడు మీ దార్యత బాగా ఉంది. అది కుటుంబానికి మొదలై... అప్పుడు నేను.

షాడర్

భారతదేశమంతటలో మిక్కిలి పుష్టికర ప్రదేశ

ಮೊದಲ್, ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬಂಕಿಯಾ ೦

అంబేద్కర్ , డిల్లీ , మద్రాస్ , కలకత్తా , బెంగళూరు , హైదరాబాద్ , కొచ్చిన్ , లహోరు , నాగపూర్ , కాన్పూర్

“ఆంధ్రా - తెలంగాణా”

తెలుగువాళ్ళ సంగతి సాంప్రదాయాలొక్కటేనా?

మొదట మూడవ వాడుకుంటే అతడు తన వాదనలను వివరించాడు. కాని ప్రకారం మనస్సుతో ఒకసారి చదివి ఆ అనువాద విజ్ఞానాన్ని గురించి సావధానంగా ఆలోచించుకోవాల్సిందని సోదర పాఠకులను సవినయముగా ప్రార్థిస్తున్నాను.

మొదటనే అవతరణ జరిగినప్పటినుండి తెలంగాణ ప్రాంతానికి జరిగిన అన్యాయాలతో ఆంధ్రా ప్రాంతంలో కంటే యెన్నో తెల్లు = ప్రాంత ప్రజల సంస్కృతి, సాంప్రదాయాలు జరుగు తున్నాయి. ఇందుగురించి యెవరూ పట్టించుకొనక పోవడం తెలంగాణ తెలుగు ప్రజల దురదృష్టం. ఒక తెలంగాణ తెలుగువానిగా, నా ప్రాచీన సంస్కృతి సాంప్రదాయాలకు జరుగుతున్న అవకాశాన్ని గురించిగా ఆవేదనను సోదర పాఠకుల అర్థంచేసు కుంటే మధ్యుత్తే.

మొదట ఆంధ్రులు అక్కరకాకుండా పెళ్లి చేసు కుంటారు. కాని తెలంగాణ తెలుగువాళ్ళకి చాలా భిన్నం. మామతో సరసమాచూచుకున్న యెన్నో వివాహాలలో పాటలను చిత్రీకరిస్తున్నారు. అది విన్నప్పుడు తెలంగాణ తెలుగు వానినన్ను యిలా వుంటుంది? కోస్తా ఆంధ్రులు కూతురు, అల్లుడితో కాళ్ళు మొక్కించుకుంటారు. అంతేకాక కూతురూ, అమ్మ భర్త ఆమె అన్నలకాళ్ళు(అంటే అల్లుని వాసమరదులు) కూడా మొక్కిల్లు వుంటుంది.

తెలంగాణ తెలుగువాళ్ళకి మహాసాహసం. తల్లిదండ్రులూ, అన్నయ్యలూ గూడ ఆదర్శం, ఆమెభర్త కాళ్ళు మొక్కిడం యెంతో విచిత్రమైన కార్యంగా భావిస్తారు. తల్లి, తండ్రి మరణించినప్పుడు కూడ కూతురు మమస్కరించవలసి వచ్చేదాని కాళ్ళు మొక్కిడం సామాన్యమే తెలంగాణ తెలుగువాళ్ళ అవారమని దానివెనుక యెన్నోపురాతన భావాలన్నాయని యెంతవరకు కోస్తా ఆంధ్రులకు తెలుసు? అన్ని వివరాలతోనూ వాళ్ళు సాంప్రదాయాలనే చూపిస్తున్నారు. కాని పెళ్లి అని తెలుగువాళ్ళ (?) సాంప్రదాయం అంటున్నారు. యీ తెలుగువాళ్ళని? తన సాంప్రదాయమేమిటో గుర్తెగిన తెలంగాణ తెలుగువాడి వృద్ధయం అలాంటి భృశ్యాంశ చూసినప్పుడు యిలా చేదవకు గురవుతుందో వాళ్ళు గ్రహించగలరా? మేనరిక మంటే సోదర తన కొడుక్కు సోదరిని కూతురిని మూత్రమే చేసుకోవాలనేది తెలంగాణ తెలుగువాళ్ళ సాంప్రదాయం. అంతేకాక సోదరుడు తన కొడుక్కు సోదరి కూతురిని కూడ చేసుకోవచ్చునని కోస్తా ఆంధ్రుల సాంప్రదాయం. ఇవన్నీ సరస్వర విరుద్ధంగా లేవా?

కోస్తా ఆంధ్రులతో తమ్ముడు అన్నయ్యని ఏరా అని సంబోధించడం తప్పుకాదు. విచిత్రమేమిటంటే దాన్ని కూడ వాళ్ళు తెలుగువాళ్ళ అన

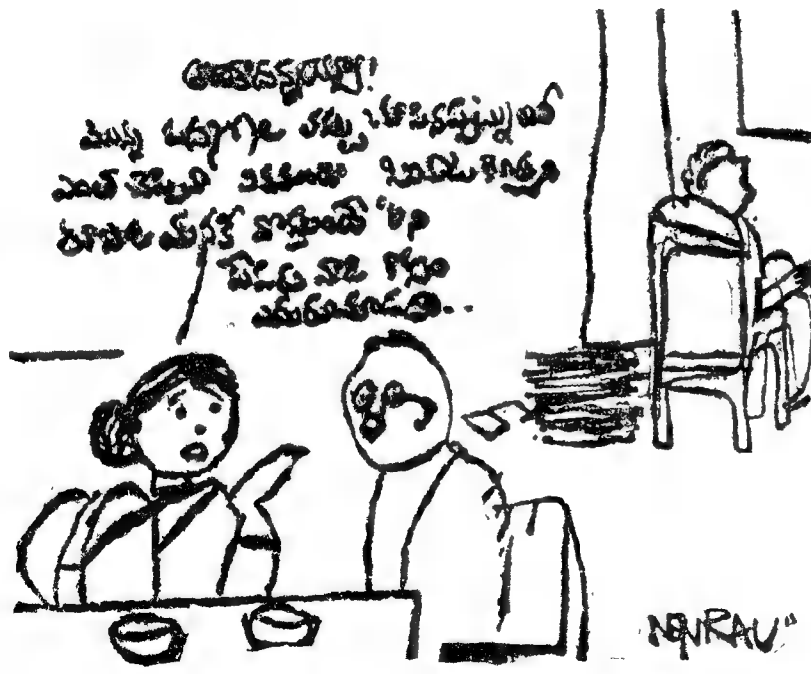
రంగానే చెప్పుకుంటారు. వ్యాఖ్య అవసరమనుకుంటాను.

తెలంగాణ తెలుగు ప్రజల సంస్కృతి అంతా ఉత్తర భారతీయుల నుండి సంక్రమించిందేనని దక్షిణాదిన ముఖ్యంగా కోస్తా ఆంధ్రులలో దురభిప్రాయమంది. కాని అదెంత శుద్ధతప్పో ఈ క్రింది విషయాలు పరిశీలిస్తే అవగతమవుతుంది.

భారతదేశంలో తెల్ల బతుకమ్మ పండుగను ఒక్క తెలంగాణలోనే చూస్తాం. హొలీనీ, రక్తాబంధన (రాధిపర్వ)నూ ఉత్తర భారతీయులే యెంతో ప్రాముఖ్యతతో జరుపుకుంటుండవచ్చు. కాని హొలీని కామధవాన లేక కామాని పర్వమి అని వైశ్యులు రక్తాబంధనను బంధ్యులపర్వమి అని తెలంగాణలో అనాదిగుండి జరుపు కుంటున్నారు. కామాని పర్వమి నందర్బంగా తెలంగాణలో రాయవీరీలు, బాలావీరీలు పుర్రాహంగా గానం చేసే ఆనాడే నేయారెన్నో యీ నాటికే ప్రచారంలో వున్నాయి. (ఏలీలో కొన్నింటిని మన ఆకాశ వాణీ కేంద్రాలు గూడా ప్రచారం చేశాయి) కోస్తా ఆంధ్రులకు ముఖ్యమైన పండుగ సంక్రాంతి. వారు కొత్త అల్లుళ్ళనూ, కూతుళ్ళనూ ఆ పండుగకే తీసుకొస్తారు. అందుకే మన రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతం సంక్రాంతికి రెండు రోజులు సెలవు. యీ సంక్రాంతి పండుగకే తెలంగాణలో తెలుగు ప్రజలు, పెద్దా దిన్నా అనే బేధంలేకుండా ముఘారు రెండు వెంటకతు యెంతో పుర్రాహంగా గాని పటాంత తీసుకునేవారు. ఈ పండుగ నందర్బంగా తెలుగు వాళ్ళు జరుపుకొనే పండుకను గురించి ప్రత్యేక సంచికలోనూ మన రాష్ట్రం నుండి తెలుగుదేశం గురించి యెన్నో పేజీలు పేజీలుగా ప్రచురిస్తుంటారు. అలావాణి యెన్నో ప్రత్యేక కార్యక్రమాలు ప్రచారం చేస్తుంది. కాని అలావాణిలో గాని ఒక్క ప్రత్యేకంగాని ఒక్కసారి గూడ యీ గాని పటా సంగతి ప్రస్తావనకు రాలేదు. తెలంగాణ తెలుగువాళ్ళకు ముఖ్యమైన పండుగ దీపావళి. ఏళ్ళు తను కొత్త అల్లుళ్ళనూ, కూతుళ్ళనూ యీ పండుగకే తీసుకొస్తారు. గ్రామగ్రామాన, పల్లెపల్లెలూ గాని, మత బేధం లేకుండా నర్సులూ యెంతో పుర్రాహంగా యీ పర్వదినాన్ని జరుపుకుంటారు. అయితే తన స్వంత రాష్ట్రంలో తన యేకైక ముఖ్యపండుగను రెండు రోజుల సెలవుకు కూడ వచ్చుకోలేదు తెలంగాణ తెలుగువాళ్ళు.

అయితే భారతీయ సంస్కృతి అంతా ఒకటేదా అని కొందరు తర్కం లేవదీయవచ్చు. నిజమే! భిన్న భిన్న యేకత్వం, ఏకత్వంలో భిన్నత్వం మన ప్రత్యేకత, విభిన్నమతాలారీక, విభిన్న భావాలారీక, రంగానే చెప్పుకుంటారు. వ్యాఖ్య అవసరమనుకుంటాను.

అయితే భారతీయ సంస్కృతి అంతా ఒకటేదా అని కొందరు తర్కం లేవదీయవచ్చు. నిజమే! భిన్న భిన్న యేకత్వం, ఏకత్వంలో భిన్నత్వం మన ప్రత్యేకత, విభిన్నమతాలారీక, విభిన్న భావాలారీక,

విధిన్ని ప్రాంతాలవారికి మన దేశంలో విధిస్తు నీం
విస్తూ, సాంప్రదాయాలున్నాయి. నేడు ఆంధ్రుల
పాపీ తెలుగువాళ్ళ సంస్కృతి సాంప్రదాయాలుగా
విశేష ప్రచారం గావించబడుతూన్న వాటిలో తెలం
గాణా తెలుగువాళ్ళకు సంబంధించినవిలేవు. తెలం

గాణా తెలుగువాళ్ళకు జూది అని చెప్పుకోవడాగే భార
తెలుగు ప్రాంతాలకు భిన్నమైన ప్రాచీన సంస్కృతి
సాంప్రదాయాలున్నాయి. నిజాన్ని కచ్చితమైన ఆత్మ
ద్రోహం చేసుకోవడమందుకు? తెలుగుజాతి సాం
స్కృతిక, సాంప్రదాయకంగానూ యుకుండాకాంతు

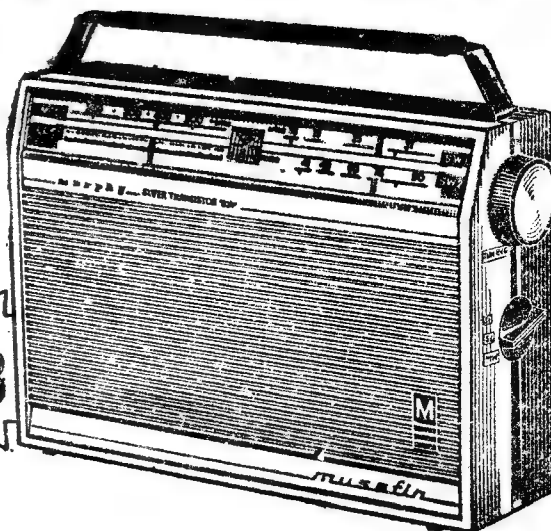
తెలంగాణా తెలుగువాళ్ళు తమ సంస్కృతి, సాంప్ర
దాయాన్ని బలిచేయాలా? యెవరూ పుస్తకం దా
ర్జిన అవసరంలేదు. యీ వాదన వేర్వారు దోచి
యంతమాత్రంకాదు. ఒకటాష మాట్లాడే వాళ్ళకు
ఒకే సంస్కృతి, సాంప్రదాయాలందరం కొన్ని

ముఖ్య అభిమాన వస్తువు

మర్ఫీ ముసాఫిర్

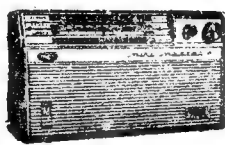
రూ. 283

ఇతర మర్ఫీ అభిమాన వస్తువులు

ముసాఫిర్ రూ. 175-00

2 వ్యాండ్ల రూ. 220-00

ముసాఫిర్ రూ. 110-00

ముసాఫిర్ రూ. 125-00

• చూడటానికి ముచ్చటయిన ఆకాశము. ముందర ముందు కల్లగ్రహాలు
కలిగి ప్రపంచములోని శీత్రములన్నియు విమలము అనుమది క
క్కాండ్ల ప్రాప్తివర్త.

• తెలి స్కోప్ అంటూ. శీత్రం కల్ల వలన ఏరియల్స్
• విరివిగాను ముఖ్యంగాను కొరకు పెద్ద స్టేజిలార్స్ పెల్స్
జాతమయ్యెను.

ప్రతి మర్ఫీ ప్రాప్తివర్త 20 సంవత్సరముల వరకొకటా మరదము.
ప్రాచీన్యత, సాంకేతిక విభుల కళానిక అధునాతన ప్రాప్తివర్త
కర్మాగారములో నిర్మించబడినవి.

ముచ్చటయిన రూపము, అనుమరకము, నెరవ ముందు 08

కరణ ఎక్స్ ప్రెస్ ముంబయిలో కరణ
ఇతర వస్తువుల అవకాశము

మర్ఫీ - 100% సంతోష నిర్ధారమునకు!

— 10 —

■ పగిలిన ఆద్యాత్మిక వివరణ అత్యంతం. అతడి జీవితాన్ని పరిగ్నా పోయిపోవలసి వస్తే ప్రోత్సే గానుకునే— అదృష్ట వంతుల్లో చెరిపేవాడూ లేదు దురదృష్ట వంతుల్లో బాగునేపాడు లేదు—విద్యార్థి జీవితం తెలియగోకాలంలో ఉద్వాహకరంగా తీరిపోయింది. ఆ రోజుల్లో ఎట్లా ఉండే వాడో—ఆ దినాలు గుర్తుకు రావడంలేదు కూడా—అతడు ఉద్యోగంలో ప్రవేశించిన వేళా విశేషం ఎటువంటిదో ఈరోజుకు కూడా సిద్ధంగా లేదు—ఎప్పుడూ దినదిన గిండం నూతనైతేయును ఉద్యోగం గూర్చుంటే ఏటికీ ఎదురీడుకునే ఉన్నాడు— అవలొక్తు చేరడం లగమ్య గోచరంగా ఉంది. కనుమాపు మేరలో ఆనడంలేదు— పెద్దగియిన మిత్రుల ఆదరభిమానానికి పోతుడు కావడంవల్ల నిరుద్యోగి రాకుండా ఉండగలిగాడు—అర్హత ఉండికూడా లేని వాడు అసిసింట్ కలిగిరాడను—తనంతటతను రిజయిన్ చెయ్యాలిగాని అధికారులచేత బయటకు వెళ్తు బడ గూడదు—అదే ఘోయంతో ఉద్యోగ సిద్ధత్యంకోసం ఎన్ని పాట్లు పడ్డాడో—యూనివర్సిటీ నుట్టా ప్రభుత్వంచుట్టా తెక్కలేర్పిస్తారు తిరగాడు—ప్రభుత్వం యూనివర్సిటీ చేయాలని, యూనివర్సిటీ ప్రభుత్వం చేయాలని ధృవీకరించు ఎన్ని యెబ్బందులు పెడుస్తారో—అన్ని అనుభవించాడు. ప్రపంచ గూర్చి మానవునిగూర్చి తెలుసుకున్నాడు— చారిత్రకంగా మానసికంగా బుహీను డయాడు—అయినా అతడిలక్ష్యం నెరవేరాలి. ఆ ప్రయత్నంమీదనే మిత్రుడు మగననోహన్ రావుగూర్చి తీసుకు బయలుదేరాడు. మోహన్ రావుగారు ఆంగ్లోసన్యాసు కులు—ఆయనదగ్గర అనికి చనువెక్కువ— ఎందుకంటే అతడు సియూసి ఇంగ్లీషు పరీక్షకు వెళ్లివచ్చాడు అనే సాక్షాలు చెప్పారు—కాని పరీక్ష యింగ్లీషులోనే పోగిందనుకోండి— అరుచిత సంగత్యరం ఆయనదగ్గరకు వెళ్లకుండానే పానయ్యాడు. ఆయనకు అతడంటే సానుభూతి—ఎందుకంటే అతడికి అన్యాయంగా అన్యాయం జరిగిపోయిందని అని—అతడికి సాహాయ్యం చేయడానికి అతడు ఎప్పుడు ఎక్కడకు రమ్మన్నా తర్జనం బయలుదేరి వస్తాడు— వాళ్ళిగరూ కలసి మరల యూనివర్సిటీ

అతడికథ... అనుకున్నా

టీకీ బయలుదేరారు. అక్కడ వాళ్ళలాంటి సామాన్యులకు పని కావడం చాలా కష్టం— పని చేయించుకునే ప్రయత్నాలు సుఖపులు మెళకువలు వాళ్ళకు తెలియలేదు—భగిరథ ప్రయత్నం చేయగా కొంత భోగట్టా సెక్రెటరీగారు ప్రస్తుతం పనికాక పోయినా ఎప్పుడో ఒకప్పుడు అవుతుందని నిర్ణయించుకొని ఆవలిగోటుకు రాగలిగారు ఎట్టకేలకు— సాయంకాలం యూనివర్సిటీ నుండి సీటీబియూలో టానుకు వెళ్లాం అనుకో వడం ఖద్ద తెలివితక్కువ. ఇద్దరికీ ఓపిక లేదు—అయినా దారిలో రిక్వా ఎక్కుడయినా దొరికకా అనే నమ్మకంతో మాట్లాడుతూ వడమకుంటూ వచ్చారు—రిక్వా దొరికింది. ఎక్కడ—ఎల్లమ్మతోట దగ్గర— ఇంతదూరం ఎట్లావచ్చారో—ఆశ్చర్య పోవడానికి ఓపికలేదు—ఆ కట్టెలు ఆ రిక్వా పల్లెతో పడేసి బస్సుస్టాండు నృశానానికి పోనిమ్మన్నారు. విశాఖపట్నం బస్సుస్టాండు వంటి వల్లకాడే నయం అన్న దృష్టితో—తీరా వెళ్లే సర్కి ఆ తిరి బస్సు

కూడా జారిపోయింది. ఇక మాడండి వాళ్ళనన్నం—విజయనగరం పోవాలంటే రాత్రి 12 గం|| వైట్ ఎక్సుప్రెస్ బస్సు తప్ప మరేగలలేదు—అంతవరకూ కాలం గడపాలి, ఎట్లా? అతడికి ఉన్న దురం వాల్లలో పుస్తకాలు కొనడం ఒకటి— అతడికి కావంసినవి, అగడ్త నచ్చినవి పుస్తకాలు బజార్లో కనపడితే అవాడు భోజనం మానేసిన యినా పుస్తకం కొంటాడు. విశాఖపట్నం ఎప్పుడు వెర్రిల్లా ముందుగా పుస్తకాలుకోసం పేన్ మెంట్లు వెతుకుతారు. ఎందుకంటే అక్కడ వెన్డెనానల్స్ లోకి యిచ్చిన కాంపిలి మెంటికి పుస్తకాలు, యూనివర్సిటీ రీడర్లు, లైబ్రరర్లు అమ్మేసిన పుస్తకాలు కాంపిలిమెంటి కాపీలు చచ్చుగా దొరుకుతాయి. అదుపరి గుప్తా బ్రదర్లు, బుక్ సెంటర్ మాడకుండా రావడం ఇరువూ కొంత కాలక్లేవం కూడా కావాలికు! పాపింగుల బతులుదేరారు. దిగంబరకపుల రెండు, మూడువాళ్ళు, తిరుపతి కేంకె కపుల పుస్తకాలు కొన్ని తీసుకున్నాడు—

అయిన కొన్ని అంశ పుస్తకాలు కొనుక్కు
వారు. ఎన్నిగయితేనేం 8-30 గం.
వంకూ ప్రొద్దుపువ్వులు.

ఇక భోజనంచేయాలి. అట్లా కొంత
కాలం గడవవచ్చు - విశాఖలో భోజనం
చేసినా అర్థాకలే. హోటళ్ళన్నింటిలో
వవరంగ్ హోటలు కాస్తంత మెరుగు -
బిద్ ఉన్నా, కారం రుచి మాడవచ్చు -
తిన్నగా అక్కడ కు పోయి సింపుల్ గా
యిద్దరూ ఓ వదిరూపాయల బిల్లు చెల్లిం-
చారు. తినడానికి సిద్ధపడ్డప్పుడు పైపా-
లకు వెనుకాడకూడదు అని వాళ్ళ
ఉద్దేశ్యం కాబోలు. రాత్రి 10 గం.వరకూ
అక్కడే తచ్చాడారు. తిన్నగా సరస్వతీ
జంక్షను వరకూ వచ్చి ఏ లోకీ అయినా
దొంక్కిపోతుందా అని ఓ గంట వరకూ
ప్రయత్నించారు - ఎక్కడా లోకీ లెకిడి
లేదు - రిక్తా చేయించుకొని బస్సు
స్టాండుకు బయలుదేరారు.

ఆ రాత్రి 11 గం. కాంతో ఆ
బస్సు స్టేండులో వాతావరణం వర్ణనా
లేకుండా అడుగుతీసి అడుగు వేయడానికి నీలు
లేకుండా పండుకున్నారు అంతా ఒక్క
జులూబంలోని సభ్యుల్లా-కుంటే గ్రుడ్డి
అనాథలు, కమ్మ వగైరా అనారోగ్యులు.
పీకతోపాటు బస్సు తప్పిపోయిన ప్రయా-
ణికులు. రైంకాలవారు - నిద్రపోయినవారు
- నిద్రరాక కుంకిపాట్లు వచ్చున్నవారు.
కథలు చెప్పకొనేవారు కాలక్షేపం చేసే
వారు-ఎన్నో రకాలు.....

'మోహన్ రావుగారూ ? చీల్లనుబట్టి
యూస్తుంటే భారంలేం పోమాణిక్కవ్వవం
ఏంత పురోగమిస్తుందో అనిపిస్తుందండీ'
...అతడు -

'ఏం - అలా అంటున్నావు' అయిన.
'నేరునేడు ప్రదేశాల మనుష్యులు ఎంత
బకమత్యంగా ఉన్నారో కదా అని' అతడు.
'బకమత్యంగా ఉంటే దేశం సాంఘి-
కంగా అభివృద్ధి చెందుతుందంటే మంచిదే
- కాని ప్రస్తుతం వాళ్లు అట్లా ఉన్నారా
అని'...అయిన.

'ఏం...ఎందుకుండగూడదు' అతడు.
'ఉండకూడదని కాదు - చీల్లనుబట్టి
నీవు తేగాప్పి గూర్చి మాట్లాడ్డం తెలివి
తక్కువ' అయిన.

'ఏందుకని' అతడు.

అ త డి క థ...

'చీల్ల ఈ రాత్రి తలదాచుకోవ
డానికి మాత్రమే ఉన్నారు. కావాలంటే
అడిగిమాడు - మా ఖర్చుకోర్డీ ఉన్నాం
అంటారు. తెల్లారితే ఎవరిదారి వాడే'
అయిన.

'నరేలేండి ... మనకెందుకీ వాదన.
కాస్తంత నడుం వార్చడానికి చోటు
వెతుక్కుందాం పదండి' ఒక్క కిల్లీ
బట్టి అయినా కాబోలేదు. టీ మకాణాలు
కూడా విండిపోయాయి నిద్రలతో -
మొత్తం బస్సుస్టాండు వెతగ్గా వెతగ్గా
అదృష్టవశాత్తు ఒకచోట కాబీ బట్టి
ఒకటి కన్నడ్లది. అక్కడ వాసనబట్టి
అది పువ్వులు అమ్మే దుకాణంలాగ
కన్నడుతుంది దానిపై ఒక గోనె ముక్క
కూడా పేసి ఉంది. ఎవరో రిజర్వు చేసు
కున్నారు కాబోలు ఆ స్థలం నరే ఎవరో
వచ్చేవరకూ విశ్రమించ వచ్చుకదా ! పెద్ద
వారని కాబోలు మోహనరావుగారిని దాని
పైకి ఎక్కించాడు, అతడిదగ్గర దిగం
బర కవులను ఆయనకు తలగడగా
యిచ్చాడు. ఇక తను. ఆ ప్రక్క చిన్న
బిల్లు ఉంటే లాక్కునచ్చాడు. ముక్కాలి
పీటమీద నిల్వోవడానికి గంగిరెడ్డు ఎంత
తావ్రతయ వచ్చుందో అలాగే అతడి
అరడుగుల కళేబరాన్ని ఆ మూడడుగుల,
నాలుకొక్క బెంచిపై వడవేసారు.
అదృష్టవంతులు కొందరకు నిద్ర పీలవం
గానే యిట్టే వస్తుంది. కాని అతడు
అదృష్టవంతుడు కాదని ముందుగానే
తెలిసిందికదా ! మేష్టరుగారు ఎప్పుడు
నిద్రపోయారో చిన్నగురకతోసహా నిద్ర
స్తున్నారు. పూర్వజన్మలో ఆయనకు చిన్న
సంగీత వాదన ఉండేఉంటుంది. విప్పుడో
నాన్నమ్మ తాతయ్యనుగూర్చి అన్న వాక్యం
యిప్పుడతనికి గుర్తు వచ్చింది. తనకు
యింటదగ్గత నిద్ర పోవడానికి రెండు
మూడు గంటలు యిటూ అటూ తిరిగి
తేనేకాని నిద్రరాదు. ఆంధ్రులో ఇప్పుడు
ఈ స్థలంలో నిద్ర వస్తుందా - గత
స్మృతులను తలంచుకుంటూ వర్త-
మానంలో ఏం చేయాలో అర్థంగాక
భవిష్యత్తు ఉల్పాసంగా ఉండాలని
అనిమా ఏమో విప్పిసిప్పి అలోచనలు

చేస్తున్నాడు - ప్రక్కనుండి వేదనీళ్ళ
వాసన వస్తోంది. ఎవరో ఒక ఆమె
వగలంత బిల్లుమీద సామాన్లు వేసిన
తన పెనిమిటికి ఉడుకుకొక్క పోమా-
తన చేతుల్తో గజాల చప్పుడుతో అతని
శరీరం యిచ్చుతోంది. అంతయూలానే
తన కష్టాన్నంతా మరచిపోతాడు ఆ అల్ప
సంతోష - అనుకుంటూ ఆకాశంవేపు
దృష్టి సారించాడు. నిర్మలంగా వుండి సవ-
నహాబుసులు, పిల్లలకడి గొల్లవాడగా
కావడి అన్నీ సరిగ్గానే ఉన్నాయి ఆకా-
శంలో - చల్లని పిల్ల వాయువు చిన్నగా
వీస్తోంది - 'ఒరే నాకు అలవాటు నేడు
గందా...కపింత తీసుకుంటాను...యింటి
కాడ మా నూకాలు అనలే అనుమానం
మడిసి...'

'మరేం బయ్యం నేడునేరా...యిప్పుడే
యింటికాడి కెళ్తారేటి...రెండు చుక్కలు
తాగినావంటే ఇక చూడు నాయారి
రిష్కా దానంతటదే పోర్టి ... మరి నాలుగు
పైసాలు ఎక్కువ వాగొచ్చు - ఏ తెల్లార
గట్లో యింటికల్లి తొంగుంటే నీ నాయి
రాలు మూసిందా పెట్టిందా నెమ్మా...'

'...నివోరా...నాకు బయవేస్తోంది...
గుండెల్లో మంట పుట్టుకొస్తోంది ...
పెద్దోళ్ళవేరం తగిల్తే వాగ నేం
మాన్వేం రా...'

'మరేం నేడునేరా... పెద్ద పెద్దల్లిం
దరూ తాగిందనాలాడై మన రిస్కిలోనే
గదరా అరింటికాడికి ఈడ్చి పడేత్తం...
మరి నీ శర్లానికేంబాద నేడునే... మరి
కంత వాగించు...'

'...అలికేం...పెద్ద పెద్దవన్నీ తాగు
తారు...శర్లాలు పెడపోవు...'

'పెద్దవి తాగినా ... సిన్నవి ... తాగినా
కొనకి అన్నీ ఒకటేరా వన్నాపి.'

'ఏందిరా...మరి గంటే...నీవు మరి
మొగమాటెట్టేస్తుందావు' ... అక్కడదో
కాపుసారా గుడిసె కాబోలు. చిన్నసంభాషణ
వినిపిస్తోంది. వగలంతా కెక్కలు విరిగే
లాగ కన్నవడ అ కష్టాన్ని మరిచిపోవ
డానికి సామాన్యలు చేపవని. ఇంకాలో
తప్పు తేదేమో! - ఇంతలో ఓ నడివయస్సు
వాడు వచ్చి 'ఓటు యిక్కడ తొంగువ్పారు
నా బట్టికాడ'...అతడి అలోచనల్ని ఒక్క
సారి ఎగిరిపోయాయి. 'మేమేనయ్యా బయ్య

కోసం వచ్చాం ... బక్కడ కాశీగా ఉంటే కొద్ది సేపు కూర్చున్నాం. బప్పు రాంగనే తెల్లపోతాం లే, బట్టి పేరేవా' అడిగాడు. 'వాడేగానీ మీరొక్కసారి వెగండి. ఈ జింగడి ఆ టాపుమీద పైనుకుని బల్లిచ్చే తామ. మీరు తొంగుండ్రు' మా వాడునే ... మా మంచివాడే అని మనస్సులో అభినందించి బల్లిమీదనుండి లేచాడు. వాడు దానిపై నిలబడి పూజించి టాపుమీద వెట్టుకొని బల్లి తుడిచి 'చిన్న గిగ్గిచ్చుంటే యిక్కారా?' అడిగాడు 'ఓ' అంటూ జేబులో అగ్గిపెట్టితీసి వాడి కిగ్గిడు. వాడు ముట్టుముట్టింది చిన్నగా ఆ బాతాని కొద్దున్న గుంపులో కూల బద్దాడు.

* * * అంతా నిర్భయంగా ఉంది. ఒకమూల ఏసడో ముసలివాడు నిద్రలో చిన్న ఊత వదం పొడుస్తాడు. మారంగా రైలు యింజను ఆవరి బల్లిం ఆ నిర్భయంతో చిన్నగా విచ్చుతుంది. అతడిశబ్దం తనకు లేదు మేష్టరుగారు నిద్రలో ఉన్నారు. చిన్న చిన్న పిమ్మిడ అట్లాగే కూర్చున్నాడు. ఒకవంతు చిన్న చిన్న ముంటు విచ్చుస్తాయి. 'ఏంటి ... వెగి ... ఏ నిద్ర పాడు గానూ... నెగమంటుంటే... మొద్యమండ...' ఓ వ్యధమని కంఠం—

'వేనాను నీతో ..... వాడు కను కొన్నది...' ఓ ప్రీ కంఠం వచ్చాడం. 'నెంబికడ మరి పెప్పివాళిగంవా... ఏవే...' అనాడు.

'పెప్పిలే పెప్పివాను... నీతో వస్తావని ఏప్పినానేటి' అమెనిమిటో ఆ సంభాషణ నకుతూటాంగా ఉంది. మాడ మున్నటగా కంటుండేమో, బట్టిప్రక్కగా వెల్లి రాళ్లు కన్నడేటట్లు నిలబడ్డారు. వీధి దీవకాంతిలో ఆ దృశ్యం కుప్పడుతంది. ఒక నుతికమంనం. కుక్కిరి దానిమీద ఓ ప్రీ వండుకుని లటూ యటూ యిడు త్తుంది. ముగ్ధనం దాటిలదని వెన్న వెచ్చు. కాని మరి అంత పెద్ద వనస్సు కాదు. అన్నలు ప్రీ వయస్సుకి తోరానికి సంబంధం ఉండలేదు. అట్లు చింపిరి చింపిరిగా ఉంది. గుండెలపై రిఫ్ట్ లేదు. అర్ధనన్నంగా అటూ యి లిరుగు తుంది మంచంపై. ప్రక్కనే ఓ ఎనిమి

దేశ వయస్సుంటుండేమో బాతిక వోట్లో ప్రేలు పెట్టుకొని ఈ ప్రపంచంతో సంబంధం లేకుండా వడుతుంది. మంచానికి బాళ్ళవేపు ఓ సోవరువచ్చాడు నిలబడి ఆమె చెయ్యివచ్చు తొగుకొన్నాడు. మంచి మక్కులో ఉన్నాడేమో తగ్గరం అతని అడనుతప్పి ఊగుతోంది. అట్లా చూస్తూనే ఉన్నాడు అతడు. ఆమె విడిలింపు కుంటూనే ఉంది. మొదటిసారి ... రెండవ సారి... మూడవసారి... అలాదానికి ముగిసే మనస్సుపడలే దాని కానంతో కూడా మూ మిషు ఆవే వదిలిస్తుంది. మరలు వదలి ప్రీని తీసుకెళ్లి రావాలి అతని సామ్రాజ్యవీ వాశనంచేసుకున్నాడు. లుక రాధం లేదమకుందో ఏమో ఒక్కసారి గొల్లుమని గోలపెట్టింది. '...బాదోరే... ఏడు నన్ను సంపేక్షండాడు వాయోయే బలిగిని నన్ను వట్టుకుంటాడు... తగ్గించుకో తగ్గించుకో' రాగాలు తగ్గింది. ఒక్కసారిగా స్వేచ్ఛతో మున్నవారంతా లేచిపోయారు ఆ గోలకు. ఇంతలో ఒక వనముగొడు ఒక్క ఉదు లాకో ఒక్కడకుచేసి 'ఏంటి ... ఏగ్గు

నడూ బప్పుకాడా ... వదిలిందికో యింక నని పేప్పివా ... ఏడు అప్పి సెల్లెట్లు వేరా... మొదవా...' అంటునే ఉన్నాడు. ముక్కులో ఉన్నాడేమో మన అప్పలువాడు ఈ యువకుని మాటలు నెవికెక్కలేదేమో యింకా అమె చెయ్యిని రాగుకునే ఉన్నాడు. వీధివని యిలా కాదనుకున్నాడు కాబోలు యువకుడు. యువకరకం ఒక్కసారి లావాళి విచ్చంభించిందో ఏమో వాట్ని ఒకే ఒక తమ్ము తమ్మాడు కాణ మాడతీసి. అంతే. బట్టన రక్తం అమెమీదికి ద్రుక్కడం. వాడు ప్రక్కనున్న మురికి కాంతిలో వడ్డం. అన్నజే ఓ రికావాడు వాళ్ళ బయటకు తీయడం అన్న క్షణకాలం ఇరిగిపోయాయి చూస్తుండగనే.

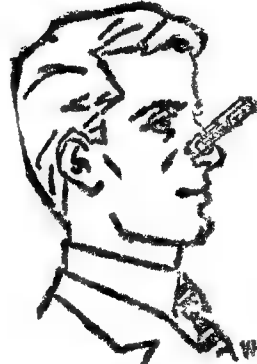
* * * ఈ గొడవకు మోహనరావుగారు తేవాడు. 'ఏమిటోయ్ గొడవ' అంటూ 'రంది మార్దాం' అన్నాడు. 'నేను వెకతేనెవ్యా. నీవు చూచిరా' అంటూ కాళ్ళ ముడచారు. 'ఏదో అడకునిగి గొడవ. ఏసడో ...' (తెలక పేద మోడంకి)

డాక్టర్ కమర్లు

ముక్కు పట్టుకొనటం ఎట్లా?

హఠాత్తుగా ముక్కులో నుంచి నత్తురుకారితే? కొందరు దూడి పెద్దాడు. మరి కొందరు ముక్కుని శేల్లతో పట్టుకుంటారు ఇంకా కొందరు ముద ముద అంటునే వంటి పెద్దాడు. మూడవరకం "పిస్స" నిజంగా ఎనిచెయ్యడని డాక్టర్లు చెప్తారు. దూడి పెట్టుకుంటూ డాక్టర్లు సరిగ్గా చెప్తేగాని ఎనిచేసే వని కాదు. ఈ ముక్కుని పట్టుకో వాలి... లా? ఎట్లు అడయ్య టాని? వాడే క్లిపేసి వాడవచ్చు!

కాశగా ఉండదు, బాగా పని చేస్తుంది! గెత్తురు, ఉమ్మినేసి

ఈ కారణం అగిన తర్వాత ప్రీవే తీసివెయ్యవచ్చు...

డా. ఎ. పార్థసారథి (కాశరంజు)

ఎన్. ఎస్. ఆర్. పి. ఆర్. రాజమండ్రి

మనం నిరక్షమైన చ. తారా
భూమి అని ప్రస్తావించి ఉన్నానికి
కారణం?

సమస్తం సహజమే అని
దీపముండగా యిల్లు చక్కదిద్దు
కోవాలా? లేక ఆ దీపానికి కొంచెం నూనె
వేసి వెల్గు ఎక్కువ చేసుకోవాలా?

నూనె వేయాలంటే అది సంపాదించాలిగా? దీపం
అరకుండా ఆ సంపాదనేవో సాగిస్తే— కొత్త దీప
చేసా వెళ్ళిపోవచ్చు. ఏమంటారు?

వి. ఎన్. ఎన్, శ్రీనివాసరావు

అక్కయ్యా, నన్నో జోతిమ్మగారు చదు
వవు అంటున్నాడు కాని వాడు చదవానికి
ఉంది?

జోతిమ్మగారు మాట మార్చి చెయడం ఎందుకని
అలాంటివి అంటుంది అవునా?

నేడు ధనికులు అధిక ధనవంతులుగాను,
బీదలు నిరుపేదలుగాను మారడానికి
కారణం?

బ్యాంకులు ప్రయోజన సంస్థలుగా ఉండడం
వల్లనా?

పి. జి. ఆర్, కాకినాడ

ఆంధ్రుల అభిమాన రచయిగా
సాక్షి మనస్సులు పొందిన మీరు ఈ
సాక్షి ప్రశ్నలని శీర్షికధ్వారా మరికొంత
వర్ణనలు అయ్యారు...మీరు త్వరలోనే...
వైట్ ఫీల్డ్... ఒక్కొక్క మెట్టి ఎక్కువ
పంపింది.

కె. ఎన్, హిందుపురం

అక్కయ్యా కొత్త వాతావరణంలో మెలి
గడం ఎలాగ?

చెల్లెల్లగానే— 'చ మా పూరేం బాగుంది' అన
కుండా మొదలుపెట్టు. ఎవరు పుట్టి పెరిగిన గడ్డ
వారికి యితరతప్ప స్వర్గంగా తోస్తుంది. వీ స్వంత
జీవనవిధానమే గొప్పదని, ఎవరితోనూ ఏమీ నేర్చుకో
లగిన గుణాలు లేవని అనుకోకు. అప్పుడే— ఎదుటి
వారిలో బుజ్జాహలం ప్రవర్తించడం సాధ్యమవుతుంది.
అదే 'సైబెరియా' జాడవానికి వాంది. కొత్త జీవితానికి
సరైన దారి. తెలిసినదా చిట్టచివ్వి, చెల్లి!

పి. జి. పి. ఆర్, వరంగల్

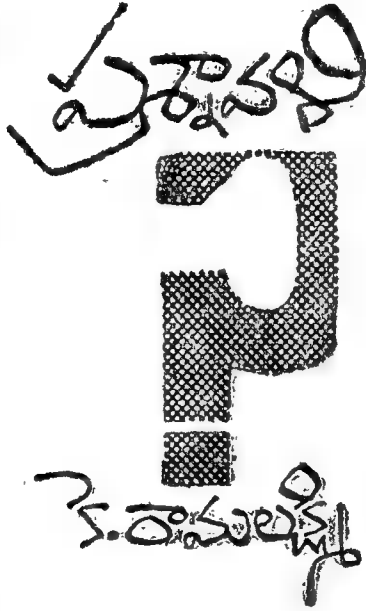
బాం నేరస్థుడెవరు?

అల్లికాండ్రులని అనుకరించాలని చూపేవాడం
నానా సేదరా?

కె. ఎల్. ఆర్, గుడివాడ

అందం అంటే ఏమిటి?

ప్రకృతి లోయలెల్ల ప్రేమ కానుకగా యిచ్చేది,
గొలిచేల్ల వానలే తీసుకొనేది!

వి. ఎన్. ఆర్, రాజమండ్రి

ఇంజనీరింగు చదివినవారికి ఉద్యోగాలు
లేవు. ప్లీడరీ చదివితే చెట్టుకింద కూర్చో
వాలంటున్నారు. ఎం. బి. డి. ఎస్. విలువ
కూడా పడిపోయిందంటున్నారు. ఇలాంటి
సమయంలో మీ సలహా ఏమిటి?

విలువ ఎక్కడ పడింది? మారేజి మార్కెట్లో
నవి మీ ఉద్దేశ్యం. అవునా? ... విద్య డిగ్రీ
కోసమే కాకుండా విజ్ఞాన ముచ్చాతన కని అను
కుంటే దానికుండే విలువ దానికి ఎప్పుడూ
ఉంటుంది. ఇక ఉద్యోగ సదుపాయాలంటారా?...
వాటిని వాటివారి అభ్యుద్ధికి ఒదిలేయవలసిందే.
ఎంచేతంటారా? కాసుక్కొరగానీవాడు అధికారి.
మహామేధావి గుమాస్తా! కాం మహామ!
లేవతి. రాజమండ్రి

వైజ్ఞానికంగా ఎంతో పురోగమించినా
ఈర్ష్య ద్వేషాలను జయించలేని మానవుడు
సాధించే దేమిటి?

వాటినే జయించితే రైవత్వాన్ని సాధించి ఉండే
వాడేమో!

కె. వి. ఎన్, మందవల్లి

రామలిక్ష్మిగారూ భగ్న హృదయాలకు
డివ్యావధం ఏమిటో తెలుసా?

చింతన ముక్కులనే చిగురించ చేసుకోవడమే—
జీవితం సాఫీగా సాగలంటే.

సి. ఎ. ఎన్, సికింద్రాబాద్

ప్రతికంటి కదలు పంపుతే వ్రాత
తప్పులుంటే తిరగ్గొడుతారా?

తిరగ్గొట్టరు— కథ బాగుంటే—తప్పులు దిద్ద
దాస్తే గొప్పగా ఎడిట్ చేయడం అంటారు!

ఎన్. ఎస్. ఆర్, రాజమండ్రి

మోక వర్షంలాంటి ఇంటిలో ఉంటు
న్నాను. రోజూ చాలామంది వచ్చిపోతూ
ఉంటారు. ముఖ్యంగా రమ్మాయిలు ...
వారు చాలా బాధ తప్పిస్తున్నారు.

ఏం జోజి! బిల్లు మార్చాలని తెలియదా?

జి. ఆర్, విశాఖపట్నం

అందం చూడటానికి కడంకి?

అనీ. దానికి చిరునవ్వు కలిగి.

కె. ఎన్. ఆర్, మున్సిల్

మద్రాసు నంటి మీలో వట్టణంలో
మీరు దురికే రుండా మీ వారు పాటలు
రాసుకొంటూ ఉంటే మీ జీవనం ఎలా
గడుస్తోందో అర్థం కావడం లేదు.

ఏముంది... దిద్దేవాడి తెలివి లాంటిది నా తెలివి.
కంటికి బట్టిన చిట్టకే కంటిని సరిచేశా చూస్తూ
ంటామ!

మీకు బాబు హెయిర్ అంటే అంత
యిష్టమా? చూడబోతే రాను రామా
ఇంగ్లీషు వాళ్ళను అనుకరిస్తారా ఏం?
బాబు హెయిర్ అంటే మోకాటు. సార్వహాయిర్
అంటే లవహాయి. అలా....

ఎస్. వి. ఎన్. ఆర్, భువనగిరి

ఎండకూపులెవరూ నేను?

ప్రేమికులూ!!

పి. ఎన్. ఆర్, కాకినాడ

మీరు చాలాగా పదదాగా నవ్వుతూ
ఉంటారని విన్నాను. అంత అలోగ్యం ఎలా
సంపాదించారు?

గజీబ్ యాక్ మెట్ బావి!

శ్యామల, యెమ్మిగూడ

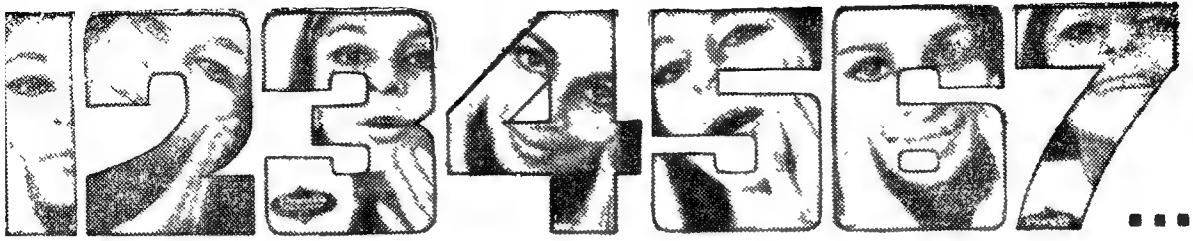
తేనెలం ప్రేమలో పెట్టుకుని ప్రాధాన్యం
యిచ్చే చలం. అలాగే ప్రీతి రంగనాయ
కమ్మగారి ఫోటో చూసిన వెన్నదనం తీయ
దనంతో పెరిగిన రచనల్లో సాటి రాలేరని
అంటే మీరు కోసం వస్తుంది కదూ?

మధ్య నా కంటికి కోసం? నే నెంబరి రచనలూ
చదువుతాను. ఒక్కొక్కరి రచన ఒక్కొక్కరినా
నాకు నచ్చుతుంది. చుంకరి ఎప్పుడనం. అలా చది
వితే శైలి. రుగ్మనాయుడు వ్యావహారికమైన
కోసమా మనసుల్లాంటి ప్రేరణ— అన్నీ నాకు
నచ్చుతాయి.

జె. పి. ఆర్, విశాఖపట్నం

నేను చూడటానికి ఏమి. అన్యాయం
భరించలేదు. ఎలాగ?

బాగుంది నాకు చూపించింది ఏమిటి ఉలిపేసి
రకంలాగా ఉన్నా? అలా అంటే మీ సేర?

ఒక్కవారంలో నా ముఖం ఎంతో స్వచ్ఛంగా, మృదువుగా ఆందంగా అయింది!

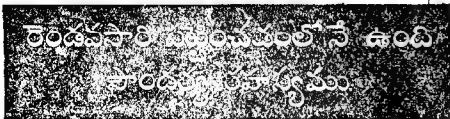
పాండ్స్ 7-రోజుల చారుచర్య

అమోఘంగా మార్చింది నా చాయను

వాడిపోయి కొరిహినంగావుండే నా ముఖాన్ని చూసు కొని నాకే విసువృట్టండి. ఎన్ని ప్రయత్నాలు చేసినా లారంలేదనిపించింది-సునిర్ నాకీచ్చే విందుకు 8 రోజులే గడువు, నిరాశచేసుకున్నాను! ఇంతలో పాండ్స్ 7 రోజుల చారుచర్య ఎంత అమోఘంగా పనిచేసిందో అనినునిక చెప్పటావచ్చేవిడయం అకస్మాత్తుగా జ్ఞాపకంవచ్చింది—ఒక సారి వాడిచూద్దామని నిశ్చయించుకున్నాను.

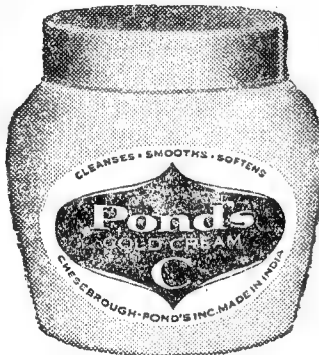
చారుచర్య-దాని ప్రత్యేకత

ఒక్క వారంరోజులపాటు, ప్రతీరోజూ రాత్రిపూట నా ముఖానికి పాండ్స్ కోల్డ్క్రీమ్ రెండేసిసార్లు పట్టించాను, మొదటిసారి ముఖంమీద చేరిన దుమ్ము మేక్-అప్ ను తొలగించడానికి పట్టించాను.

నా ముఖానికి రెండవసారి క్రీము పట్టించాను—ఇదే సొందర్యానికి కీటురు! క్రీము చర్మములోకి లోతుగా ప్రవేశించి నబ్బు నీరు శుభ్రపరచలేని మరుగుపడివున్న మురికిని తొలగిస్తుంది. నా ముఖంలాగే నీటి అతి సుకుమారంగా మృదువుగా తీవరక ఉట్టిపడుతుంటుంది!

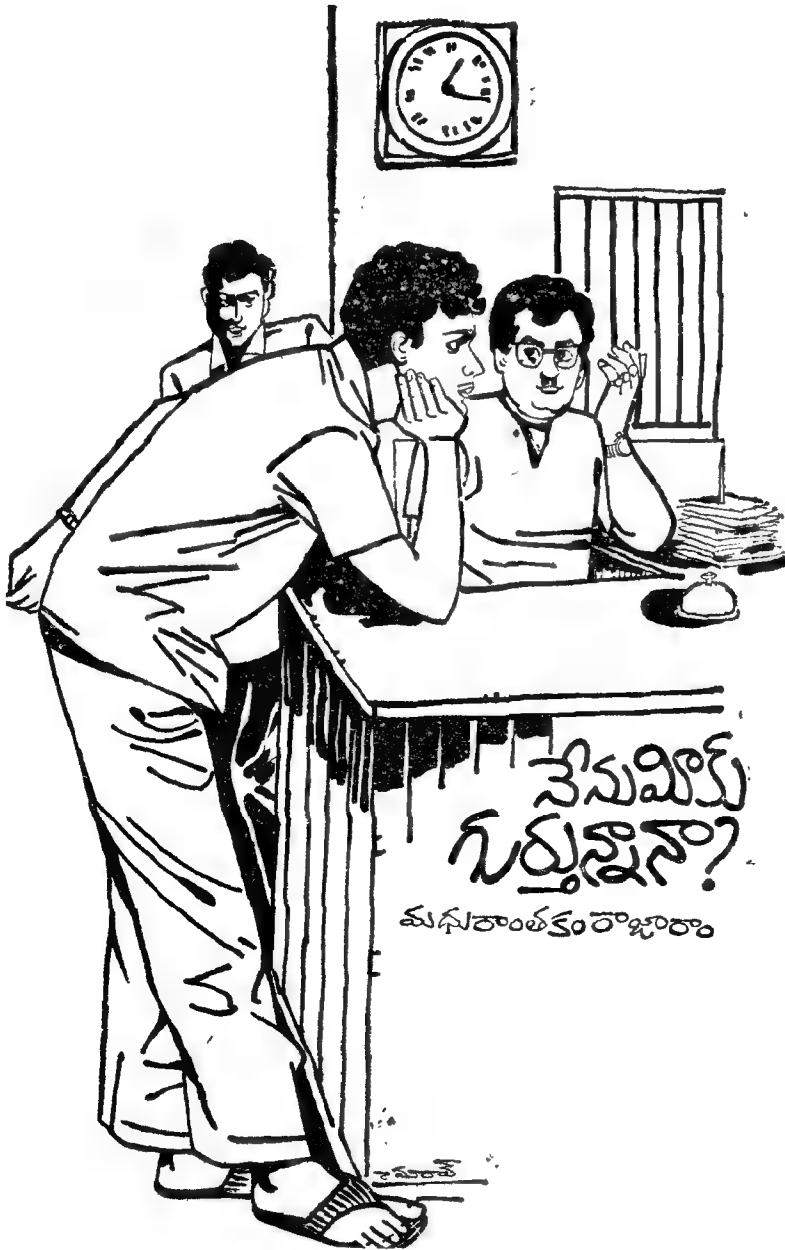
నిజంగా అనాటి ప్రత్యేకమిందు దిగ్విజయమే నా ముఖం అంతరకగా అందంగా ఎప్పుడూ చూడలేదని మనీర్ అంది! నాటినుంచి ప్రతీరోజూ రాత్రిపూట పాండ్స్ కోల్డ్క్రీమ్ రెండుసార్లు రాసుకోటం అవ్యాసం చేసుకున్నాను. ఈ రాత్రే మొదలుపెట్టండి పాండ్స్ 7-రోజుల చారుచర్య మీ ముఖం కూడా మృదువుగా అందంగా అవుతుంది!

పాండ్స్ కోల్డ్క్రీమ్ -ప్రపంచంలో బాగా అమ్ముడుపోతూన్న చర్మాన్ని శుభ్రపరచే క్రీమ్

౯-4956

(చివట్-పాండ్స్ ఇన్ కార్పొరేటెడ్ (పరిమరి ధార్యకంట్ యు.ఎస్.ఎల్ స్టాటికము)

కానీ విధివైచరిత్యం ఒక్కటే గదా! అది కాస్తా వికటించి—ఆ గొప్పవాడు పెదవి విరిచి 'అబ్బే, ఒకరా, యిద్దరా! కొన్ని వేల మందిని చూస్తుంటాం. ఎక్కడ గుర్తుంటుంది? నిన్ను చూచిన జ్ఞాపకమే లేదు' అన్నాడంటే సామాన్యుడి ముఖాన మిరియాల కషాయం చల్లినట్టే వుంటుంది. అరడుగురి వ్యక్తిత్వం అం గు షట్ట మాత్రంగా దిగజారి పోవడానికి క్షణంలో నగం సేపు పట్టాడు!

పాపం, మా రామానుజానికెదురైన దురవస్థ యిదే!

అలాగని రామానుజాన్ని సామాన్యుడను కోడం శుద్ధ పొరవాటు.

రామానుజానికి వదలకలం మాగాణి వుంది, అంతకు రెండింతల మెట్టు పొలం వుంది; మా వూరి చింతలేటి గిట్టున వున్న పెద్ద కొబ్బరితోట రామానుజానిదే! ఒక్క చింత మహనాలు పైన్నే అతని కేడాదికి బదువేల నికరాదాయముంది. ఈ వివరాలన్నీ నాకు తెలుసు. వసంతవిహార ప్రావయితురకేం తెలుసు?

అంగట్లో అన్నీవున్నా అల్లుడి నోట్లో శని అంటారుగదండీ! రామానుజంలో ఒక దుర్గుణం వుంది, వేషంలో అతడు నిరాడంబరుడు, ఈ కఠోరనియమం ఏ గాంధీమహాత్ముడిలాంటివాడికో చెల్లు తుందిగానీ మనలాంటి వాళ్ళకు సాధ్యం కాదంటే రామానుజం వప్పు కోర్కూ మామూలు తెల్లటి బట్టలో ఒక పైజమా, పొట్టిచేజుల చొక్కా, దువ్వక పోయినా దువ్వినట్టే వుండే కాపింగు, యిదీ అతడి వేషం. తోవలి శరీరానికి వెల లేదని భావించి, మనిషినలాగే వేలం పాటలో పెడితే రామానుజం పాతిక రూపాయలు పలకడు, వసంతవిహార ప్రావయి తురు సంగతలా కాదు. ప్రేళ్ళకు రవ్వల ఉంగరాలు. ముంజేటికి చిన్న గంగళం లాంటి చేతి గడియారం. పెడలో బంగారపు గోలును. పెద్ద సిల్కు బాబ్బా. కళ్ళకు సుతోచనాలు. ఎంత లేదన్నా వేలం పాటలో అతడైదరువేల రూపాయలు పలికేటట్టు న్నాడు!

రామానుజానికి ఉంగరాలు. గడియారాలు; సిల్కుబాబ్బాలు మొదలైన సరంజామా బొత్తిగా లేదనుకుంటే, మనం

మానవులందరూ ఒక్కటే అన్నది నివాదం. కానీ పురుషుల్లోనైనా పుణ్య పురుషులు వేరుగా వుండడం లేదా? సరిగా అలాగే తెలుగు వాళ్ళలో 'నేను మీకు గుర్తున్నానా?' అన్నది చాలా అదృష్టం చేసుకున్నదని నా భావం. ఈ చైతన్య విషయంగా అడిగేవాడున్నా, ఆ కైపున ధీమాగా బదులివ్వలేనిన వాడున్నా — ఇద్దరు అంగరక్షకులు కదండీ దీనికి!

ఇద్దరు వ్యక్తులున్నారు. ఇద్దరిలోనూ ఒకరు గొప్పవాడై వుంటాడు. మరొకడు సామాన్యుడు. ఆ యిద్దరికీ ఎంతో కొంత

పూర్వ వరిచయం వుండి వుంటుంది. చాలాకాలం తర్వాత వారొకరి కొకరు తార సిల్లడం జరిగింది. ఎంత గాలి వీచినా చెట్టు వంగి తుంగ దగ్గరి కొస్తుందా? సామాన్యుణ్ణి పరికిరించే ఆసక్తి గొప్పవాడికి లేకపోవచ్చు. కానీ సామాన్యునికి, గొప్పవాణ్ణి పరికిరించి అతడి చేత 'అబ్బే, నువ్వు గుర్తులేకేం' అని పించుకుని ఆ విధంగా తన హోదా కాస్తా పెంచుకోవాల్సి ఉంటుంది ఉండడం సహజం. చావల్యం జీవలక్షణమనీ, అందుకు మానవుడు క్షంతవ్యుడనీ అనుకుందాం!

అతడిపట్లు కేరళం అవచారం చేసిన వాళ్ళం మాత్రమే కాకలము! అమ్మ చెట్టులో నీక్షిస్తూ చేయబడిన పాండవుల ఆయుధ సంపత్తిలా అవి అతడి స్వగృహంలో వదిలంగా వుంటాయి. మునుపటి కొక శ్రీమంతుడు స్వగృహంలో బికారి వాడిలా తిరుగుతూ 'ఈ పూళ్లో నన్ను గురించి తెలియని వాళ్ళెవరు? ఇక్కడ నేనెలా వున్నా వరవారేడుతెమ్మనేరాడట! ఆ పెద్ద మనిషి అదే వేషంలో మంజువోట కనిపించగా 'దేమిటి స్వామీ! ఈ పూళ్లో నైచా ఆమరు కాస్త కంటికి నదరైన బట్టలు తొడుక్కోగూడదా?' అంటూ ఆ పంజుడవరో విస్మయం వెలుబ్బాడట! అందుకా శ్రీమంతుడు 'అబ్బే, ఈ పూళ్లో నన్నెరిగిన వాళ్ళెవరయ్యారయ్యా! ఇక్కడ నేను గోటిపాత కట్టుకుని తిరిగినా అగే వాళ్ళలేరు పా'మ్మన్నాడట! అంటే సీసలు లబ్ధిర్యానికి అంతకు మించిన తార్వాణ అక్కర్లేదుగానీ రామానుజం సంగతి వేరు వ్యాపార నిమిత్తం దూర ప్రాంతం వెళ్తున్నవాళ్ళు వాంటిపైన విలువైన దుస్తులుంచుకోడం ప్రమాదకరమని రామానుజం నమ్మకం. ఇప్పుడైతే యిబ్బంది లేదు. హోటల్లో గది దొంక లేదనుకో ఏ పార్కు బెంచీ దొరికినా చాలు. నిశ్చయంగా నిద్రపోవచ్చు.

ఆ నట్టు ఇంకో దిగగానే నాకు తెలియ వచ్చింది వసంతనిహార్ ప్రశస్తి. అగ్రా పౌరులకు లాజ్యపాలు అంతటితో గర్వకారణమై వుండదు. పాలగప్పు నేల పంకాలు పరవరా చేసే చల్లటిగాలి. మర తిప్పగనే వేడినీళ్లు. బటన్ నొక్కగానే వెయిటర్లు. అవి కుర్చీలా! అది భోజనయా! — అందుకని రబ్బు తీసుకుంటున్న ఓద్యోగి ఆ కొండ క్రింద తెనుగురాజులు కట్టించిన భవనం వుంది. వెళ్లి చూడండి! అంటే మనం వెళ్లము. కానీ డబ్బు తీసుకోకుండా ఒక హోటలును గురించి అలా ఉచిత ప్రచారం చేసే పెడుతన్న పురజనుల ఔదార్యాన్ని ఏలా కించపరచగలము? 'మనం అహోటల్లోనే బస చేయాలి' అన్నాడు రామానుజం.

'దబ్బేకావలసింది! అధ్యంతరం వుండదు' అన్నాడు, హోటలు ఆకరణతో ప్రశంసించాము. ముందుగా కొన్ని కోటన్ మెక్కలు మెట్లెక్కుగానే వసారా. సింహద్వారం దాటుకోగానే ప్రాప్రయిటరు కూర్చునే తాపు. దానికా వైపున పెద్దబోలు. అందులో బల్బలు, కుర్చీలు, మనుష్యులు ప్లేట్లచప్పుడు న్నూనగలగలలా—షరా మామూలు! కుర్చీ వేషం చేసినవాడు కుర్చీ వుండడం అబ్బు రహా! సహామే! లేదంటే ఆ కుర్చీలో గూడా ఆర్చేషియన్ కుర్చీలా ఆహోటలు గొప్పదిగానే కనిపిస్తోంది. కానీ సీని మార్లో మనం యింతకన్నా బ్రహ్మాండమైన హోటళ్ళను చూస్తున్నామే! 'విద్య గలవానికెందును వింత లేదు' అనేవాళ్ళ పూర్వం. ఇప్పుడలా కొడుకనిమూలు చూచి వాళ్ళకిప్పుడేదీ వింతకాదు.

ఫీచర్గా లోపలికి ఎడవి వెళ్లాడు రామానుజం. అద్యాన్ను చెల్లించి రిపేరు పుచ్చు కున్నాడు. రూం వెంబరు యిరవై ఒకటి అన్నాడు ప్రాప్రయిటరు. అద్దెగడయన్నది మేడపైన, ఇకపైన వెళ్ళడమే తరువాయి. కానీ రామానుజం కదలే! అకడెండుకో ఉన్నట్టుండి బిర్ర బిగుసుకపోయాడు. ఆ జడత్యానికి తోడూ అనిమిషత్వం గూడా సిగ్నింగింది. అతడంతగా ప్రూవ్పడిపోవడానికి కారణమేమై వుంటుందో వా ప్రాసా కండడంలేదు. ఆరెప్పపాలు లేని కళ్ళలో నుంచీ వెలువడుతున్న మానలు అలా నూటిగా వెల్లి హోటలు ప్రాప్రయిటరు ముఖంపైన ముసురుకుంటున్నాయి. ముఖాన్ని వదలగా, దానిపైకి ప్రసరిస్తున్న చూపుల్ని తుమ్మెదలుగా వర్ణించడం సాంప్రదాయం. హోటలు ప్రాప్రయిటరు ముఖం వద్దంటా కాదు సరికదా, పాట్టేలు తరికాయకంటే అందంగా లేదు!

ఎదుటి వ్యక్తికి చెప్పుడులాంటి దేవైనా వుండేమోనన్న సందేహం కలిగి వుండాలి హోటలు ప్రాప్రయిటరుకు! 'రూం వెంబర్ కరవై ఒకటండీ!' మరింత బిగ్గరగా అన్నాడు. భుజంపైన చేయి వేసి ఒకటి రెండు సార్లు కదిలించిన తర్వాతగానీ రామానుజం పరధ్యానం నిండి కోలుకోలేదు. సోపానాల పరకు యించుమించుగా అతణ్ణి లాక్కెల్లి నంత పని చేశాను. అప్పటికీ మేడ మెట్లెక్కుతూ గూడా మధ్యలో ఒకసారి వెనుదిరిగి ప్రాప్రయిటరువైపు చూచి 'అత గాణ్ణి ఎక్కడో చూచినట్టుందోయ్ గోపా

లం' అన్నాడు రామానుజం. చూచే వుండవచ్చు. కానీ అందువల్ల యిప్పుడొక్కదేని లేదు. ఒరిగినా, ఒరిగక పోయినా కొన్ని విషయాల పైన వృధాగా మానసిక శక్తిని వెచ్చించడం మానపురి స్వభావంలో ఒక విడిదని లక్షణమై పోయినవంట నేను కాదనను ఈ హోటలు ప్రాప్రయిటరును తానెప్పుడు; యెక్కడ చూచాడో జ్ఞాప్తికి వచ్చేదాకా బహుశా రామానుజానికి అన్నం పహించక పోవచ్చు, నిద్రపట్టక పోవచ్చు.

గదిలోకి వెళ్ళగానే రామానుజం కనిపించిన కుర్చీలో కూలబడ్డాడు. మునిషిళ్ళ క్రింద నలుగుతున్న క్రింది పెదవి, అర మోపు కళ్ళు, కుండించుకుపోయి గీతలు వడిన సుదురు, యివన్నీ అతడు తీరాలో చనరో ముని పున్న సూచనలు తెలియజేస్తున్నాయి. వా మట్టుకు నాకు అంతటి పెద్ద ఆలోచన లేని ఏదురు గవడం లేదు. చల్లగా ఆశ్రమం దొరికింది గనుక, హాయిగా నిద్రపోతే శాగుండు నన్న ధ్యాన ఒకటే నన్ను అవలించు కుంటుంది.

దాదాపు ఒక ఆరగంట సేవలాగే గడిచి వుంటుంది. గదిలో ప్రవేశించిన అధిభులు యిలా యింతసేపు వ్రాసం వహించడం అక్కడి రివాజకు వ్యతిరేకమేమో నాకు తెలియదు—ఒక వెయిటరు స్వయంగా తలుపులు తనుకుని లోపలికి వచ్చి 'నమస్కార మండీ! ఏం పుచ్చుకుంటారో చెబుతే తీసుకోస్తాను' అన్నాడు.

'మీ హోటలు ప్రాప్రయిటరు పేరే మిటి?' అన్నాడు రామానుజం.

వెయిటరు తెల్లబోయాడు. 'మా ప్రాప్రయిటరుగారి పేరాండీ! ఆయన్ను దాదా సుందర్రావు అంటారు...' అని అంతలోనే తన విద్యుక్త ధర్మాన్ని గుర్తుకు తెచ్చుకుని 'వేడివేడిగా సేమియా ఉప్పా వుంది. రవ్వలడ్డ ఉదయం చేసిందే...' అంటూ కొనసాగించాడు.

'నాకిప్పుడేమీ ఎదుర్కొనికేమైనా కావలిస్తే చెప్పవోయ్ గోపాలం!' అన్నాడు రామానుజం.

నానా ఏమంత ఆకలిగలేదు. ఆ హోటలు సాధ్యం చూస్తుంటే ఏమీ అనకపోయినా నాకు నిద్రపట్టేటట్టే

పంది!

వెయిటరు వెళ్లిపోయాడు. నేను నిద్రపోయి లేచేసరికి ప్రాద్దు బాగా వాడారింది. స్నానం చేసి దున్నులు మార్చుకుని రామానుజం బయటకీ వెళ్ళడనికి ఉడుక్కుత్తై వున్నాడు.

'ముఖం కడక్కో గోపాలం! క్రిందికి వెళ్లి టిఫిన్ చేద్దాం' అన్నాడు.

'ఎందుకూ! కక్కడికే తెప్పించుకో గూడదా?' అన్నాడు.

'కాదులే! క్రింద కాస్త పనుంది' అన్నాడు.

ఆ పనేమిటంటే — క్రిందికి వెళ్లిన రామానుజం నేరుగా ప్రాప్రయిటరుగారి బిల్లుదగ్గరకు వెళ్లి లక్కడ కుర్చీలో బైతాయించాడు. 'ఏం కావాలి?' అని ప్రాప్రయిటరు అడగగానే 'మరేం లేదండీ! మిమ్మల్ని నేనెక్కడో చూచినట్టుంది' అన్నాడు.

'నన్నా! మీరు చూచారా?' అన్నాడు ప్రాప్రయిటరు — అంకంటే అనంగతమైన విషయం మంకాటి పుండవట్టు.

'చూడమే గాదు. మాట్లాడినట్టు గూడా జ్ఞాపకం! కానీ మనం ఎప్పుడూ, ఎక్కడ, ఎలా ఒకరికొకరం తారసిల్లామా బొత్తగా జ్ఞప్తికిరావడం లేదు' అన్నాడు రామానుజం.

కళ్ళజోడు క్రిందికి పైకి అడించి, రామానుజం వైపు ఎగిరిగా చూస్తూ 'ఏవూరు మీది?' అన్నాడు ప్రాప్రయిటరు.

నేను మీకు...

ఊరి పేరు చెప్పాడు రామానుజం. తానా పేరు వినడం జీవితంలో అదే మొదటిసారి అన్నాడు ప్రాప్రయిటరు. తాలూకా, జిల్లా ల పేర్లు చెప్పినా లాభం లేకపోయింది. ఆ ప్రాంతాలకు తానెప్పుడూ రావేలేదన్నాడు ప్రాప్రయిటరు.

'వ్యాపారంపైన నేను వూళ్ళు లిరుగు కుంటాను. బహుశా పది పదిహేనేళ్లు గడచి పుండవచ్చునేమో! మనం ఎక్కడో కలుసుకున్నాము. ఏదో విషయంపైన కొంత సంబంధ కూడా జరిగింది. మీ ఆకారం నాకు బాగా గుర్తుంది...' అన్నాడు రామానుజం.

ఒకటిమట్టుకూ నిజం! ఒక సారిచూస్తే మళ్ళీ మరచిపోవడానికి వీలేని ఆకారమే ఆ ప్రాప్రయిటరుడి! పెద్దవాళ్ళు. రావు పాటి చేతులు. బానలాటి బొజ్జ. కూనీ గడ్డము, ఉబ్బిన దనడలు. మధ్యలో లగ్నయిరున్న పురా తాటిచుట్టర్లా పైకిలేచిన డ్రాపింగు. ఏమూటికో, కోటికో అరుడుగా కనిపించే ఆచారవిశేషం అది! కానీ అన ఆచారానికలాంటి ప్రత్యేకతవున్న విషయం నాన్యంగా వెల్లడిగవడం దాదా సుందర రావుకు అట్టే రుచించినట్టు లేదు. ఆ ప్రసక్తిరావడంతో అతడి ముఖంలోని కాస్తా కూస్తా ప్రసన్నతగూడా మలుమాయుమై పోయింది 'ఎనా ఏమిటండీ మీరుచెప్పేది?

లోకంలో విండరిస్ - మాన్యుంటాను. అందర్నీ గుర్తుంచుకుంటామా! కోటి లింగాలలో ఒక బోడిలింగ నికీ తెక్కా పక్కా వుంటుందా?'

మాట్లాడుతూనే కాలింగ్ బెల్ నొక్కాడు సుంద్రరావు వెయిటరు ముందుకు రాగానే 'ఏళ్ల కేంకావాలో చూడరాదా?... వెళ్ళండి సార్! అదిగో, అక్కడ రెండు కుర్చీలు ఖాళీగా వున్నాయి' అన్నాడు.

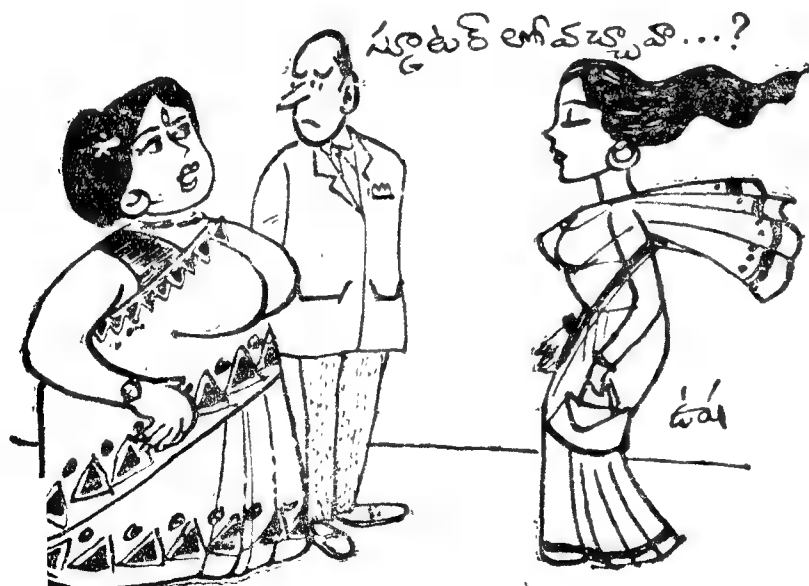
రామానుజం కిక్కిరుమనకుండా రేచి నిల్చోవంపివచ్చింది. 'నువ్వు చెప్పడమేమిట నేను చేయడమేమిట' అన్నట్టుగా అలదు సుంద్రరావు చూపెట్టిన కుర్చీలవైపు చూపుతన్నవా లిప్పుకుండా మేడమెట్లెక్కు పొగాడు. గదిలో ప్రవేశించి ఏదో ఒక గొన్నాడిలా ఒక ద్విరుస కాలింగ్ బెల్ మ్రోగించాడు. పరిశోధి వచ్చిన వెయిటరుకు ద్విగ్ధాంతి కలిగిటట్టుగా ఒక్క పెట్టున అయిదారు బాద్య పదార్థాలు తెచ్చి పెట్టమన్నాడు. తెచ్చిపెట్టిన వాటిని వెనపడంతో గూడా అలాడి వీరావేశం వ్యక్తం కాసాగింది. ఉన్నట్టుండి ప్రారంభించాడు — 'చూచానా గోపాలం! నేను కోటి లింగంలో ఒక బోడి లింగా న్నట! ఇది ఆ దాదా సుంద్రరావుగారు చెప్పిన మాట! అతడికి నేను గుర్తుండక పోవచ్చుననకో! అందులో అబ్బురమేమి లేదు. ఒకసారి చూస్తే మళ్ళీ మరచి పోకుండా వుండటానికి నాలో విచారా లేనైనా వున్నాదా? నేను మామూలు సగటు మనిషిని! ఎనా ఈ మాట రాస్తా సామ్యంగా చెప్పగూడదా?'

'చెప్పలేదు. అందుకేతట్టి మనం చేయ గలిగింది లేదు' అన్నాను, ఈ అనవసరపు గొడవ తెలాగైనా ఫుల్స్టిప్ పెట్టాలన్న ఉద్దేశంతో.

కానీ నా పాయంటులో రామానుజం ఏకిథివించినట్టు లేదు.

ఆ రోజు రాత్రి నిద్రపోయేవాకా నేని చూచాను. రామానుజం వాంకంలో చూర్చే లేదు.

మరునాటి ఉదయం మంకారకంగా తెల్లవారింది. నేను పడకపైన లేచి కూర్చునేసరికి నున్నగా చల దుప్పుకులి; త్తాదంగా టాయిరెట్ ముగించుకుని కిటి, కిటిమంచి రోటవైపు చూస్తూ రామా

నుజం ఆనందంగా కలపాలి. ఊడేస్తున్నాడు. క్రిందటి రాత్రి మయసభనుంచి తిరిగివచ్చిన తర్వాత పరాభవ దండవ్యామాన మానసుడైన దుర్యోధనుడి పాత బంటిది ధరించి ఉక్రోశాన్ని తెలిగక్కిన రామానుజం తెల్లవారేసరికి 'చింతామణి'లో కలపాలి రఘురానుమ్యలా తయారు గవడం ఆశ్చర్యకరమే!

'ఏమిటోయ్ రామానుజం! చాలా ముషారుగా వున్నావే!' అన్నాను.

'తే బావా గోపాలం!' అంటూ దగ్గరగా వచ్చి 'ఆ దాదా సుందరాపుగాడు నా గుప్పిట్లో చిక్కాడులే గోపాలం! ఇక తప్పించుకోలేను' అన్నాడు రామానుజం.

'సుందరాపు నీ గుప్పిట్లో చిక్కాడా! ఏలా చిక్కాడు బాబూ?' ఆశ్చర్యంగా ప్రశ్నించాను.

'ఆ విషయం నీ కెం దు కు లే! అశడి నోటంట - అవునవును, మీరు నాకు గుర్తున్నారు - అని చెప్పించుకోతే నా పేరు రామానుజంగాడు...'!

యుద్ధరంగానికి బయల్దేరుతున్న సాహసిక సైన్యక్షడిలా వున్నాడు రామానుజం! వీరకుంతును పెట్టి రంగంలో దిగిపెట్టుకోనే నా బాధ్యత.

దాదా సుందరాపుతో రెండవ భేటీ ఆ పుదయం ఏడున్నరకే ప్రారంభమైంది.

'నమస్కారమండీ సుందరాపుగారూ! రాత్రి నేను నిద్రపోలేదంటే నమ్మండి...'!

'ఈసారి దుష్టచారంలో ప్రారంభమైందా? మంచిది, మంచిది, చెప్పండి ఎంతుకు నిద్రవట్టలేదు?' - ద్వందముద్ధానికి సుందరావేనా వెనుదీసేవాడు!

'అబ్బే, అలాగని మీ హోటల్లో సౌకర్యాలు తక్కువనీగారు నల్లులూ, దోమలూ లాంటి ఈతి బాధలూ లేవు. నాకు నిద్ర వట్టుక పోవడం మిక్కిల్ల వీపుదో చూచానో జ్ఞప్తికి రాకపోవడం వల్ల...'!

సుందరాపు ఊరికి వడినట్టు లోచింది అందుకుతోడు ఆతడిసారి మరింత శ్రద్ధగా రామానుజాన్ని పరకాయించి మానున్నట్టు కనిపించింది.

'పరిపానేళ్ళ క్రితం, ఆ యేడుపర్వాల వుప్పులంగా కురిశాయి. కృష్ణా, గోపాలి ఏమిడం మాట అడక్కండి! రాయసీమతో కూడా భారీ వర్షాలు వడి చెరువులన్నీ

మరకలు పోతున్నాయి. దేశం చల్లగా చాలా బాగుందండీ! చెప్పండి, చెప్పండి - పుండి. ప్రకృతి వచ్చగా కన్నులకు విడుదల అది పూర్తిగా తెచ్చికోలు ఆసక్తి మూలం గాదు.

'అలాగ! కథలో మొదటి సేరాగవులా

'అలాంటి కాలంలో ఒకనాటి కథ...

మార్గదర్శి చిట్ ఫండ్ విజయవాడ విచ్చేసింది!

మార్గదర్శి చిట్ ఫండ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ నిర్వాహకులు తమ విజయవాడ శాఖను ప్రారంభించినట్లు సంకోషంకో ప్రకటిస్తున్నారు. మర్యాద మన్ననలకు, మోతుబరి తనానికి మచ్చుతునక మార్గదర్శి అని మంచి పేరు తెచ్చిన మా సమయజ్ఞతను సమర్థవంతమైన సేవను ఈ పబ్లికాషనులకు సమర్పిస్తామని ప్రమాణం చేస్తున్నారు.

మార్గదర్శి చిట్ ఫండ్ మీకు ఇవ్వగలిగినదేమిటి? * చక్కని రాబడివున్న భద్రమైన పెట్టుబడి. * అవసరమైనప్పుడు నగదు రొక్కం ఫుల్టించగల శక్తి సలసెలా ఒక పద్ధతి ప్రకారం అదా చేయటం. * సహాయానికి సర్వదా సిద్ధంగా వుండే అడకువగల సిబ్బంది * డబ్బు వ్యవహారాల్లో చక్కని సలహా * నిపుణమైన నిమ్యకం. * మీ సొమ్ముకు పూర్తి భద్రత.

మార్గదర్శి చిట్ ఫండులో చేరిండి

మీ సేవే మూకానందం. మా మహాభాగ్యం

	20000	10000	5000	2500
1500	1250	1000	750	500

దబ్బుకోసమేనా మీ చింత?

మార్గదర్శి ఉన్నది మీ చేత!

మార్గదర్శి

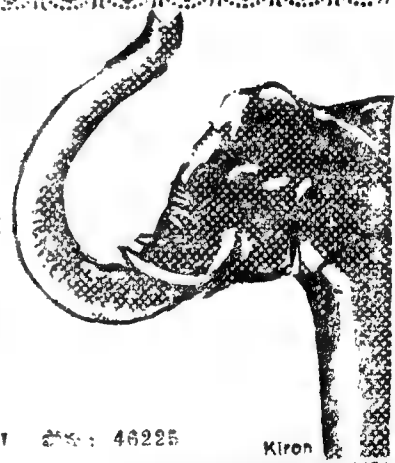
చిట్ ఫండ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

చిసెంట్ రోడ్, విజయవాడ-2

పాత ఆఫీసు:

అంకె నెంబర్ పెడగూడు-1 పోకు: 46225

Kiron

అయిదు గంటలకు ఒక బస్సు మేడోనల్స్ నుంచి చిత్తూరికి బయల్పడింది. బస్సు క్లీనప్పటికీ బయట చీకటి, చలి గూడా దట్టంగానే వున్నాయి. బాగా మునుగు దన్నుకుని కూర్చున్నానామో విడవట్టింది. పుంగనూరు బస్ స్టాండ్లో నేను కళ్లు తెరిచి చూచేసరికి భళి న తెల్లవారింది. ఎట్టువిడుటి నీటులో మీరు కనిపించారు.

'మననవల్ల-చిత్తూరు బస్సు!' సార్ చనగా అన్నాడు సుందరాపు- 'ఉండొచ్చు. నేనా రూట్లో ఒకటి రెండుసార్లు వయనం చేసి వున్నాను.' తగ్గుట హెచ్చుట కొరకే నన్నట్టుగా వెంటనే రికార్డు మార్చి పెట్టాడు. ఏమైనా ఆ ప్రయాణాల్లో మీలాంటి వ్యక్తి నొకరిని చూచినట్టు మాత్రం గుర్తు లేదు...

'మీరా మాటంటారని నాకు తెలుసు!' రామానుజం ముఖంలో యిప్పుడు కోపం లేదు. ఉక్రోశం లేదు. సుందరాపుకాంక్షలే తొందనిస్తున్నాయి - 'అందుకని ఒకటి రెండు ఆధారాలుగూడా తీసుకోవాలి...'

'దారలా! అవేమిటయ్యా మహానుభావా!' రిచ్చపడి పోతున్నాడు సుందరాపు.

'పుంగనూరు బస్ స్టాండ్లో మీరు 'దిగివెల్లి కానీ త్రాగిరావడానికి టైముంటుందా?' అని అడిగారు. 'అవ్వే, లేదండీ! టైముపోయింది' అన్నాడు కండ్లూరు. 'మమనెరులో' తీసుకుందురుగానీలేండి! అదే ఈ బస్సుకు టిఫిన్ స్టాపింగు' అని నేనన్నాను. 'పంపనెరులో మంచి హోటల్లుంటాడూ?' అని మీరడిగారు. 'ఒక పూట టిఫిన్ చేసే భాగ్యానికి మంచి హోటల్స్ వుండతీరాల్సి ఆనరం ఏముందండీ? ఏమాత్రం హోటలున్నా మన అవనరం తీరిపోతుంది' అన్నాను. అప్పుడు మీరు మదరాసులో అయ్యర్లు నడిపే హోటల్లు, అక్కడ వద్దతలు, ఆ వంటకాల రుచి అదంతా సవిస్తరంగా చెప్పసాగారు. అనగా అరేమేమి టంటారా? ఇప్పుడి హోటలును యింత చాకచక్యంగా నడపగలుగుతున్న మీ నైపుణ్యం ఆనాటికే మీలో చీజప్రాయంగా దాగివుందన్నమాట!

దాదాసుందరాపు వెకిలివప్రవ్వ వస్తా సాగడ- 'బలేవారండీ మీరు! 'రాజగారి తల్లి వతివత' అంటూ స్టేట్ మంటు యిచ్చి, చేతనైతే దీన్ని ఇండించమన్నాడంట ఒక బుద్ధిమంతుడు. అలాగే వుంది

నేను మీకు...

మీ ఆధారం! ఇలా నేను మాట్లాడి వుండనని నేనైనా చెప్పలేను. ముందరి కాళ్లకు బంధం వేయడమంటే ఏమిటో నాకిప్పుడర్థమైంది. పోనీ, మీరెండో ఆధారమేమిటి?'

'బస్సు పుంగనూరు విడిచి వరుగిడు తోంది. అక్కడోక మిట్టపైన తట్టు రతో, బుట్టలలో కోళ్లతో, కుక్కలతో విక్కడికో వెళ్తున్న సుగలీల తండా ఒకటి బస్సుకెడరైంది. నీటివాలు వర్షాన్ని చూసుకున్నట్టుగా మీ ప్రసంగం సుగలీ అందచందాలపైకి మళ్ళింది. పాపం, సుగలీ స్త్రీలు దేశద్రిమ్మరులు! భగవంతుడు వాళ్లకంతటి అందచందాలు ప్రసాదించి వుండకూడదని మీరన్నారు. డబ్బును దాచుకోడానికి బ్యాంకులున్నట్టుగా తమ అందచందాలను కాపాడుకోగలిగే గుండెబింబం సుగలీ స్త్రీల కుండని ఎవరో మీకు ఊరట చెప్పారు. అప్పుడు మీరు మదనవల్లి బజారులో మీ కెదురైన ఒక రసవత్తర నల్లినేశాన్ని గూడా వివరించి నట్టు గుర్తు! అదేమిటంటే, మీరు బిదారుగుండా వెళ్తుండగా నలుగురు సుగలీ స్త్రీలు మిమ్మల్ని చుట్టు ముట్టారు. అలా ఒక రూక పాడేసి వెళ్ల మన్నారు. మీరు రూకలివ్వడానికి వెనుదీయ లేదు. కానీ రూక లంటే ఎంతో మీకు తెలిసిందికాదు. పోనిమ్మని జేబులోనుంచీ ఒక రెండు రూపాయలనోటు తీసి చిల్లర లేదన్నారు. ఆ నోటు కాస్తా లాక్కుని, చుబుకాన్ని పుణికి, ఆ ప్రేక్షతోనే మీ బుగ్గల్ని గూడా తాకి ముద్దెట్టుకున్నట్టు అభినయమూ వాళ్లు చక్కా తమ దారి వెంట తాము వెళ్లిపోయారు...'

'మహానుభావా! తమకూ, తమ ఆధారంకూ ఒక నమస్కారం! సాధారణంగా నిన్న జరిగిన విషయం నాకివేళ జ్ఞాపిలో వుండదు. పదేళ్లక్రితం నేనొక బస్సు ప్రయాణంలో సుగలీ స్త్రీల అంద చందాలను గురించి మాట్లాడానా! బాగుంది బాబూ, బాగుంది! నమ్మడానికి వీల్లేక పోయినా చాలా యింటిరెస్టింగుగా వున్న మాట కాదనలేను. అరుచార ఏం జరిగింది సార్?'

రామానుజం యింక నీళ్లు నమరిక తప్ప దనుకున్నాను. కానీ కొన పూసిరి

పుస్తకవరకూ కర్తవ్యాన్ని విడనాడని నీర యోధుడిలా ఒక చిట్టచివరి ప్రయత్నం చేయదలచుకున్నట్టు అతడు మళ్ళీ నోరు తెరిచాడు.

'ఆ ప్రయాణానికి సంబంధించి నాకింక ఒక్క విషయం మాత్రం జ్ఞాపకం వుంది. చెప్పమంటే చెబుతాను...'

'చెప్పండి సార్, చెప్పండి! భేషగా చెప్పండి. మీ గొంతుక నాల్యాము గూడా సంత్సక్తరమే! రడిమో టాకులా హోటలుకంతా విసిసిస్తోంది. కొనసాగించండి...'

బస్సు పరిమనరు దాటంది... 'సీకరన్నె న నిజం చెబుతున్నారు, బస్సు ఒక గమ్యస్థానాని కంటూ బయల్పడిన తర్వాత మధ్యలో ఏవో కొన్ని పూర్లుదాట పరిసరే!'

రామానుజం సుందరాపు పెళుసు మాట వినిపించుకున్నట్లు లేదు.

'అప్పటికి వారంరోజులనుంచీ రోజు కొకటి రెండు వానజల్లులు పడుతున్నాయి. దేశం చల్లగావుంది. ఆరోజు తెల్లవారిం దన్నునాటే గనీ, మార్కుడు కనిపించే జాడలు లేవు. ఆకాశాన దట్టంగా మబ్బులు ప్రేందుతున్నాయి. బస్సు పరిమనరులో వుండగానే శ్రుంపరగా చినుకులు రాండం ప్రారంభమైంది. పది నిమిషాల్లో అది జడి వానగా మారింది. మింటికి మంటికి ఒకటే కుండపోత. కొండలు, కోసలు రేఖామాత్రంగానైనా కానరావడం లేదు. అది బస్సుగాదు. సబ్ మెరిక్స్ ను తలపిస్తోంది. ద్రయివరు నమర్చడనే చెప్పాలి. జాగ్రత్తగా, వీలియనంత వేగంగానే ముందుకు దూసుకపోతున్నాడు. బస్సలా అయిదారు మైళ్లదూరం మాత్రం వరుగెత్తి వుంటుంది. అఖరుకొకచోట ద్రయివరుకే విసుగెత్తిందో, యింకనే హరించేసిందో బస్సు తటాలున ఆగిపోయింది...'

'మిగిలిన కథ పైనారం చదవమంటారటండీ?' ఛరోక్తి విసదినవాడు సుందరాపువాడు. అల్లంబదూరంలో ఉపాపారం సేవిస్తున్న ఒక పెద్ద మనిషి.

'అదేమింట్లకండీ! చివరి ఫుట్టం లోకి వచ్చేస్తున్నాను...' కొనసాగించాడు రామానుజం- 'అరగంట సేవలా గడభిన త్యాత హత్యాగా వాన వెలిసింది. జడివానలో పరదాలు ప్రేందుతుండడం వల్ల తెలియిందికాదు గనీ, బస్సుక పూరి

దానిన ఆ గి వుం ది. ఆ పూరు కాస్తా పెద్దదే! ఉన్న పెంకుటిల్లు, పూరి పాకలు. తడిసే ముద్దైన బొంతగడ్డలా వున్నాయి. ఊరి కవతలివైపు అంచున ఓ దేవాలయముంది. అక్కడోక దేవాలయం వున్నందుకు గుర్తు ఎత్తుగా కానవస్తున్న గలిగోపురం. అది నల్లగా వుంది. గంభీరంగా వుంది. ఇలాంటివానలు నాకోకలెక్కా అన్నట్టు నిర్ణీతంగా వుంది. గుళ్ళూ, గోపురాలు అవశ్యం దర్శనీయాలే! కానీ అవకాశం వుండాలిగా! ఇంజను రిపేరు కావడాని కింకొక అరగంట నట్టువచ్చు నవి ద్రెయివరు చెప్పకుండావుంటే, ప్రయాణీకుల దేవాలయాన్ని చూచి రావాలన్న ఉద్దేశం కలిగివుండేది కాదేమో...

'ఉండండి ఉండండి! గుడిని చూద్దానికి బయల్దేరిన ప్రయాణీకుల్లో నేనున్నానో లేదో తెలుసుకోవాలి. మొదట స్వస్థయిం. తరువాత యితరుల సంగతి. ఇంతేనండి నా పాలిస్...'

'నా కప్పు డిసిపించింది. మన్నగా ఒక జారుడుగుట్ట వుంది. సుందరాపు దాని పైన విలచున్నాడు. నేలపైనవున్న రాజా సుజానికి అతడి నెలాగైనా క్రిందికి లక్కురావాలని ఉద్దేశం. పై కెగ్గజాకడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు. అంతలోనే జారిపోవలసి వస్తోంది.

ఐనా ప్రయత్నం విడనాడడం లేదు! 'అది శివాలయం. సింహద్వారం మూయబడివుంది. బిల్వపుక్షం కొమ్మలు, ధ్వజ స్తంభం గంటలుమాత్రమే వెలువలికి కనిపిస్తున్నాయి. ఇంతకూ అక్కడ చూడదగ్గ విశేషం గుడిలోపల లేదట. దేవాలయం వెలుపలే వుండన్నారు. అదొక నందిశివుడి విగ్రహం. నందినోటిగుండా ఎడతెగకుండా జలధార ప్రవిస్తోంది. ఆ నీరు కోనేటిలోకి ప్రవహిస్తోంది. కోనేటి నిండుకూ లామరపువ్వు బున్నాయి...'

'అబ్బో, చాలా సుందర దృశ్యమేనే!' ఈ సారిగూడా రెప్పన్న ప్రోతల్లోనుంచే వచ్చింది సుందరాపు ఉరికలేడు. పరిక లేదు.

పరిస్థితి యంత విరాళాజనకంగా వున్నా రామానుజం బొత్తిగా నిరాయుధుడైపోయిన క్షణాలు కనిపించలేదు. ద్విగుణీకృతోత్సాహంతో అతడు అంతలో బస్సుహార్ విసిపించింది అన్నాడు. సుందరాపు ఉరికివద్దాడు. కుర్చీలో

పర్చుకుని కూర్చుంటూ ఒదిలోనికి వంగాడు.

'ప్రయాణీకులందరూ గణగణ రోడ్డు వైపు పరుగెత్తడం ప్రారంభించారు. వర్షం కురుస్తున్న సంగతి యిదివరకే చెప్పాను. ఆ ప్రదేశంపైకి చూద్దానికి నల్లరెగడిలా కనిపిస్తుంది. మట్టిలో బంక దనం పాచుగా వుంది. అందుకు తోడూ దారిపొడుగునా అడవిగుంతలు...'

'ఉండండి సార్! నాబుర పనిచేయడం మొదలెట్టింది! గుర్తుపట్టేశాను...'

'పరవాలేదు. మరికొంచెం చెప్పి నివ్వండి...'

'ఎందుకూ! అనవసరం. చిత్తూరులో బస్సుదిగిన తర్వాత మనం కలిసి ఒక హోటలుకుగూడా వెళ్లాం. అద్రనులు మార్పుకున్నాం. మీరొకజాబు వ్రాసినట్టు గూడా జ్ఞాపకం. పనుల తొందరలో నేను మీకు బిల్లిచ్చానో లేదో గుర్తులేదు...'

'కానీ ఇంకొక ముఖ్యమైన సంఘటన...'

'ఆ ప్రయాణం ప్రయాణమే ముఖ్యమైన సంఘటన! మరపుకోవద్దేనా అది! ఏదీ, ఒరే అబ్బాయ్! రెండు పెసరట్లు స్పెషల్ పట్టుకరా. అలోగ పాంగల్ రెండు పేట్లు... మరెమనుకోండి సార్! మళ్ళీ చాలా కాలానికి కలిశాం! ఈ రోజంతా మీరు నా అతిథ్యం స్వీకరించాలి...'

* * * ఆఖరుకు సుందరాపు రామానుజం గుప్పిట్లో చిక్కాడు!

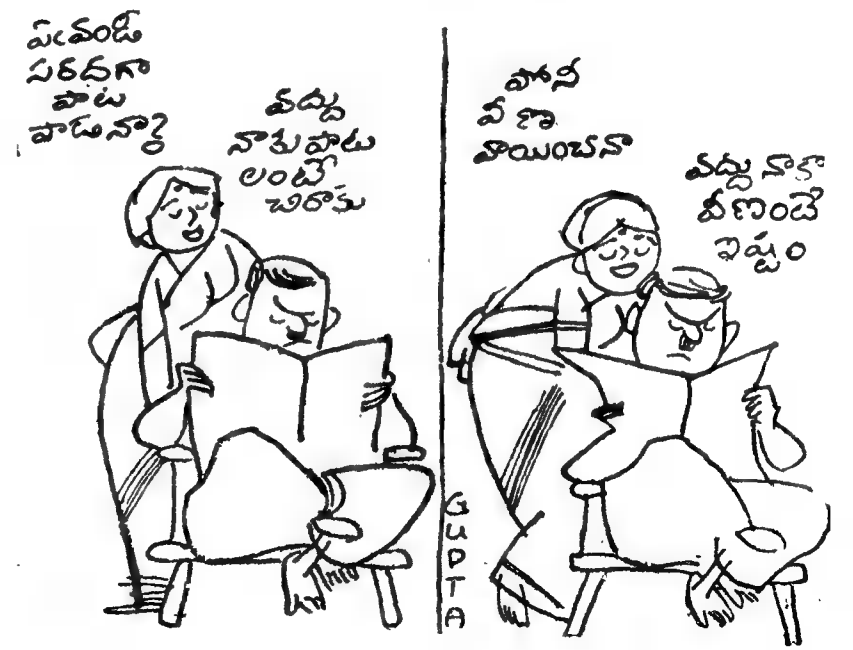
ఈ కథకుం ఏలా సాదించబడినట్టు? అదే సాక్షి అంతు చిక్కిందంటే.

గదిలో ఏకాంతం దొరకగానే ప్రశ్నించాను:

రామానుజం నవ్వాడు. 'ఏమింది దా? సింపుల్. వాయువ్యాస్త్రం. వరుణాస్త్రం, నాగాస్త్రం... అన్నీ వమ్మయిపోయాయి. కానీ నా దగ్గర నారాయణాస్త్రం గూడా వుంది. సంధించ బోతున్నానని తెలియగానే సుందరాపు చిత్తయిపోయాడు...'

ఈ సాంకేతిక భాష గూడా నాకు బొత్తిగా అర్థం గవడంలేదని చెప్పుకోడం కన్నా గత్యంతరం లేకపోయింది.

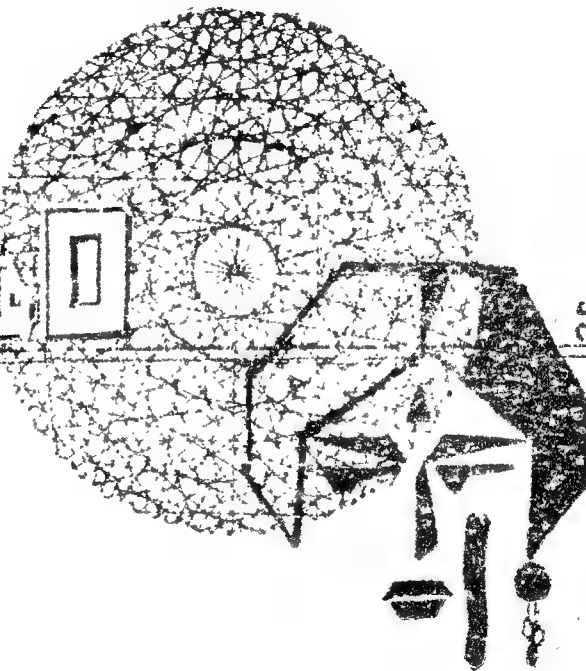
'మరేంలేదు గోపాలం! రోజు గుడి దగ్గరినుంచీ రోడ్డువైపు పరుగెడుతూ సుందరాపు కాలుజారి ఓ బురద గుంతలో బోర్లగిరి పడ్డాడు. పైకి లేచేసరికి అతడు మనిషికాదు. ఆ వేషంతో బస్సుదగ్గరికి రానూ లేదు. అలాగని అక్కడ దాక్కుని కూర్చోనూ లేదు. అప్పుడతనికి సోదర మానవుడి తోడ్పాటు కావలిసి వచ్చింది. బస్సును మరికొంతసేపు నిలిపిపెట్టడం, కోనేటి స్నానం ముగించేసరికి దుస్తులు తీసుకెళ్ళియ్యడం—యిలాంటి చిన్న సహాయాలే సమక! కానీ నన్నానానను, అభిమానాలను, చనుమానాలను మరచిపోయేటంత తొందరగా మానవుడు అన అన మానాలను మరచిపోయేటట్టు లేదు. అదీ సంగతి!' పకలున వ్యసంగాడు రామానుజం! ●

పరివార్

శిఖా వెంకటరెమణి

సిరియల్

10.5.1969-19

జరిగిన కథ

జయ మేనమామ కొడుకు కాళిదాసు. చదువుల కోసం మద్రాసుకి వస్తారు. అక్కడ జయకి సాంబు కనిపిస్తాడు. సాంబు జయని గుర్తు పడతాడుగాని, జయ సాంబుని ఎరగనంటుంది. సాంబు కాళిదాసులో తన కథ చెబుతాడు. రాజ కేసరిం జయని పెళ్లి చేసుకోమని కాళిదాసుని అడుగుతాడు. భారతికి అన్యాయం చెయ్యడం ఆతనికి ఇష్టంలేదు. జయ సాంబుని గుర్తు పట్టినట్లు చెబుతుంది. మార్గరెడ్ సాంబుని ప్రేమించిన వ్యక్తి. అమెకి జయ అంటే గిట్టదు. మార్గరెడ్ సాంబుచేత తిరస్కరించబడి స్వదేశానికి వెళ్లిపోతుంది. కాళిదాసు భారతి భార్యభర్తలవుతారు. జయ గర్భవతి అవుతుంది. కాళి సాంబుకోసం వెతుక్తాడు. అతను దొరకడు. జయ ప్రసవించ గానే దీడ్చి మరణించాడు. కాళిదాసు కొడుకునే తన స్వంత కొడుక్కు పెంచుకుంటుంది.

9

ఇ జయ తన దురదృష్టానికి యేడవని సమీక్షం లేదు. కళ్ళు మూసుకున్నా తెరిచినా సాంబుజీవం ప్రతిమ కళ్ళయెదుట నిలబడి 'జయా! నా జయా!' అంటూ యెలుగెత్తి పిలుస్తున్నట్లు నిపిస్తుంది. కళ్ళు తెరిచి వాస్తవానికి రాగానే 'నేనా! యదేమిటీ యిలా యెందుకైపోయేను? సాంబుజీవం యేటి...యడంతా నిజం కాదా!' అని పరిపరివిధుల వాస్తవ్యుని, భారతి

వోదార్పు మాటలుగానీ, రాఘవరావుగారి అనునయ వాక్యాలగానీ పువళమవం యివ్వవు. రఘురావు స్కూల్ నుంచి వస్తూ 'యంకా యిలాగే కూచున్నావేం పిన్ని తమ్ముడు యేడుస్తున్నాడు. నువ్వు వినవేం' అని కుదిపికుదిపి లేపుతాడు. పులిక్కిపడి వాడిని పూరడించే ప్రయత్నంలో వుండిపోతుంది.

రఘురావు వాడు అడుకునేందుకు కావలసినన్ని గోళీలు యిస్తాడు. వాడికి చేతనైనా కా క పో యి నా గిల్లకర యిస్తాడు. తనలో సమానంగా వాటా వేసి గాలివటాలు యిస్తాడు. తమ్ముడంటే వాడికి తగని ఆపేక్ష. తమ్ముడు నోట్లోంచి యేడుపు శబ్దం వినకుండా ముందే పరుగెత్తి వాడికి కావలసింది యిచ్చేస్తాడు.

జయకి ప్రాణం రఘురావు అయితే వాడి పంచప్రాణాలూ తమ్ముడి మీదే వుంటాయి. తల్లి డ్యూటీలోంచి రాగానే 'అమ్మా తమ్ముడు నీకోసం యేడుస్తున్నాడమ్మా' అంటాడు. సాయంత్రం కాగానే రాఘవరావుగారి గదిలోకి యిద్దరూ ప్రవేశించి పికారుకోసం ప్రాణం తీస్తారు.

జయ తన్ను తాను మరిచిపోయే ప్రయత్నంలో చాలాకాలం క్లిన్ క్లెన్ నే వుండిపోయేది. ఇంటిదగ్గరవున్న భారతికి ఎక్కువగా సహాయపడుతూండడం చేసేది. ఆ

రోజు రాఘవరావుగారు మంచంమీద ఆరు బయట వక్క వేసుకుని పడుక్కున్నారు. జయ కొద్ది సేపు తటపటాయించి చివరకు ఆయనకి దగ్గరగా వచ్చింది. పిల్లరిద్దరూ చెరోపక్కా పడుక్కున్నారు. వెన్నెల ప్రవంచం లోకి పిండారబోస్తున్నట్లు ప్రసరిస్తోంది. చల్లటి గాలి మనసుని హాయిపరుస్తోంది. మేడమీది గదిలో కాళిదాసు దీపం ముందు కూర్చుని యేదో పుస్తకం తిరగేస్తున్నాడు. భారతి వంటయింటి తలుపు వేసిన శబ్దం కూడా వినిపించింది.

ఆయన కళ్ళు తెరిచి యిటుమాసి 'ఏం రల్లీ యంకా నిద్రపోలేదూ' అన్నాడు.

'దాదాయ్' జయ దుఃఖాన్ని దిగమింగు తున్నదనిలా అన్నది. 'మీరు యంత సహాయం చేశారు. మీరే తలుచుకుంటే చేయలేనిదంటూ లేదు. నన్నుకూడా స్టేట్స్ పంపకూడదా?'

'పిచ్చితల్లీ!' ఆయన వేడి నిట్టూర్పు వదిలేడు. 'నువ్వు వాళ్లందరికీ వీలు లేదమ్మా. రఘురావు దింగపెట్టుకుంటాడు' అయినా అప్రస్థాన్ని ప్రయోగించేడు.

'హు రఘురావు' విరిగిపోతూ అన్నది జయ: 'లేదు బాబాయ్. నా ప్రాణానికి వాడు పశ్చి యెర. అంటే వాడూ పెద్ద వాడౌతున్నాడు. విన్నతనంతో వుండే ప్రేమానురాగాలు యిప్పుడు అంతగాలేవు. నేనే అన

వసరంగా వాడికోసం ప్రాంతాధికారులు వాడి ప్రాంతానికి వెళ్ళు. తమ్ముడూ, అక్కా, వాళ్ళూ... ఈ రోకంలో వా ప్రాంత యెంత? మీరు తెలివా బాబాయ్'

'పొరవాలు వచ్చున్నావు జయ! నువ్వు క్షణం కనిపించకపోయేసరికి వాడు యెంత తల్లిదండ్రులతో నీకు తెలుసునామ్మా' జయ మౌనం వహించింది.

జయ జీవితం కలతనిదురలా అయి పోయింది. రాత్రిళ్ళు నిద్రరానంతసేపూ పుస్తకాలు తిరగేస్తూ, విసుగనిపించినపుడు కాయకాలిన పిల్లనూదిరి యింటోంచి బయటకీ, బయటనుంచి యింటోకి తిరుగు తుంటుంది. అలా కాని పక్షంలో గది కేటికీలోంచి శూన్యాకాశంలోకి చూస్తూ సాంబశివాన్ని గురించి తలపోస్తుంది. సాంబ శివం నీది ప్రేమా! అదే విజయం అయితే ఒక్కసారి రాకపోయేవాడినా రాఫువరాపు గారిని చూసేందుకు. ఆయనదగ్గరికి వస్తే మా వివరాలు తెలిపేవి కద! నేను స్పృహ లేకుండా నీకే లొంగిపోయేనే విషయాన్ని నువ్వు నమ్మగలవా? ఈ నిద్రలో యెక్కడెక్కడికో వెళ్ళానని నువ్వు నామీద అపవాదు వేస్తావా? ఎన్నాళ్ళీ చీకట్లో వెలుగుకోసం ప్రయాణపడుతూ ప్రయాణం చేయను? గమ్యం తెలిసి ఈ యాత్ర వాతంత దుర్భరంగా వుంటుందో ఏఒక్కరూ అలోచించరేం? మనిషి, పురూ, ఇలాంటి వేమీ యెరుగని దారుణమైన పీడితీలో అపారై పోయేనే? బగవాన్! యెందుకీ శిక్ష విధించావు? యెవరిపట్ల యెంత కర్మటంగా ప్రవర్తించి వుంటాను? పూర్వజన్మలో యెవరినో యెందుకో కష్టపెట్టి యిప్పుడలా అతిభయంకరమైన తుపానుకి చిక్కుకుని తీరం దొరకక విలవిలాడిపోతున్నానా?

సాయంత్రం స్కూలునుంచి వచ్చిన పిల్లలకి దగ్గరుండి టిఫిన్ పెట్టి కాఫీ ఇవ్వడం జయకి యిష్టమైన పనులలో ఒకటి. మోహన్ పరీక్షగా జయవైపు చూసి వుండ బట్టలేక అన్నాడు: 'ఎప్పుడూ నువ్వే పెదరానంటావేం పిల్లీ మమ్మి యేదీ?'

జయ ఆశ్చర్యంగా చూసింది నాడివైపు. యిన్నేళ్ళలో వాడు యెన్నడూ ఈ ప్రశ్న చేయలేదు. తన బిడ్డల్ని మమకారేరబంగించి తననుంచి దూరం చేస్తున్నందుకు

తంతరింపుతంగా భారత ఒకటికే బాధపడి కాదు.

ఆ విషయం మాటమాత్రంగా అని వుండ లేదు కద. అంతే ఆ తరువాత జయ డైనింగ్ టేబిల్ జోలికి రాలేదు. యెంత మంది యెన్నివిధాల వోదార్చినా, తను పోగొట్టుకున్నది తిరిగి సంపాదించలేదు. పదేళ్ల పిల్లలు బొంగారాలనూదిరి ఆట

కాదు.

రోజులు గడుస్తూంటే జయలో భవిష్యత్మీది ఆశ వారతీ కర్పూరంలా హరించిపోసింది. సాంబశివం ఈ జీవితం లోనే కనిపిస్తాడనే ఆశ అడుగంటిపోయింది. జయలో నిరాశ పీఠంగా పేరుకుపోయింది. మోడులాంటిజీవితాన్నిగడిపేసాహసంపూర్తిగా

పిల్లలలో ఆడుకుంటూ వుంటే జయ మాతృహృదయంమీద గురిచూసి భగవంతుడు ప్రేమ వేసిపట్టు కుప్పలా కూలిపోయి బాధపడుతుంది. తనకురావే యెన్నోవిధాల ఈ బ్రతుకుని సరిపెట్టుకోవాలనుకుంటుంది. అయినా అది జయకి సాధ్యం

నవ్వగిల్లి పోయింది. జయ జీవనజ్యోతి ఆరిపోయింది. బ్రతుకులో ప్రారంభంలో పుధృతంగా వినిపించిన విసంచి లీగలు అరణ్యహితంగా తెగిపోయాయి. ప్రకృతిని వోలరాడించే వీణ వగిలిపోయింది.

* * *

మమంతా పికినిక్ ప్రాగం నేను కున్నాం మీరు రావాలి', హాల్లో వదిలి పది పానుమంది భారతిని బలవంతం చేస్తున్నారు.

'నాకు తీరికలేదు. ప్రొద్దుటె యింటి వనులు ఆ పైన క్లినిక్ వ్యవహారాలూ యిన్నీ నేను స్వయంగా దగ్గరుండి చూసుకోవాలి' అని చాలా సమయం వస్తుంది. నన్ను బలవంతం చేయకుండా పికినిక్ భారతి నెమ్మదిగా అన్నది.

'నువ్వు రాకపోతే మీ చెల్లెల్ని వంపు. యేం తనుకూడా రాకూడదు'

'అయ్యో!' భారతి నొచ్చుకుంటూ అన్నది: 'మేము యెప్పుడూ వెళ్లద్దనలేదే యంతవరకూ. అయినా దానికి వేటి మీదా యింటరెస్టు వుండదు'

'అక్కడికి అందరికీ పుట్టుకతోటే వచ్చినట్లు మాట్లాడుతున్నారే భారతి' 'నేనేం అతిశయోక్తిగా మాట్లాడడం లేదు భానూ! మా జయకి పికినిక్ లా పాక్కులా యిలాంటిది నచ్చవు. దాని ప్రపంచమే వేరు'

'ఓ, భాను యెంతాళిగా అంటున్నట్లు అన్నది; 'పోనీ ఒక్కసారి మాతోకలిసి మా ప్రపంచంలోకి జొరబడే ప్రయత్నం చేయమను. ఆ పైన మీ జోలికి రాదు'

భారతి మాట్లాడలేదు. జయ గది లోంచి బయటికి వచ్చేసి వరిచయం పున్న వాళ్లతో చిరునవ్వు నవ్వుతూ: 'మా అక్క అలాగే అంటుంది. పదండి వెదదాం' అన్నది.

భారతి కళ్లు వెదల్చివేయ్యి. ఆళ్ళ శృంగా జయని చూస్తూండి పోయింది. పికినిక్ ప్రాగం స్థిరపడింది. కాళిదాసు ఆ సమయంలోనే పోన్ చేశాడు. అతని ఆళ్ళ ర్యానికి హద్దుల్లేవు. తమతో 'సినిమా కైనా రాని జయ ప్రపంచంలో పడుతోందంటే అతనిశరీరం పులికరించి పోయింది: 'పోనీలే భారతి. జయ యెక్కడికి వెళ్లినా అభ్యంతరం చెప్పొద్దుకు మనం ఫూల్స్ కాకూడదు', అంటూ తన ఆనందాన్ని వ్యక్తం చేశాడు.

ఆదివారం కానడం మూలాన స్వంత వసులన్నీ త్వరగా తెముల్చుకుని ప్రయాణం అయ్యేరు. భానుమతి, సరళ, జయ కాకుండా మరో ముగ్గురు ఆనందానికి

పరిలిప్తం

వ్యక్తులు కలిశారు. భానుమతికి పెళ్లి అయ్యా పిల్లలున్నా యెంతో చిన్నదానిలా నలుగురిలో నవ్వుతూ, తృప్తితో ఉండడం జయకి ఆశ్చర్యంగానే వున్నది. అయినా ఆ మాటని పైకి అనలేకపోయింది. పికినిక్ నుంచి పోయంతం వస్తూ వస్తూ సరళ యింటో ఆగిపోయేరు కాఫీల కోసం. జయ పికినిక్ కి ఆ తరువాత పార్టీకి వచ్చిందనే పేరుగానీ నిశ్చయంగా వుండేపోయింది. హృదయంలో లేని పంతోషం పరిసరాలు కల్పించలేవు బహుశా.

టేబిల్ చుట్టూ కూర్చుని కబుర్లతో, కేరింతలతో, నవ్వులతో హాలు దద్దరిల్లేట్లు రభస చేస్తున్నారు. జయలక్ష్మి వ్రాసిన వాచించి చూస్తోంది. సరళ యింటో వుద్దులాల ఒకావిడ తప్ప మరెవరూ వున్న జాడలేదు. అంత విశాలంగా వున్న ఆ యింటో ఒక్క మనిషికి యెలా గడుస్తుందో కాలం ఆంతు చిక్కలేదు. గడపలో బొట్లు కటకట శబ్దం విని తత్తై అటువైపు చూశారంతా. ఒకరి వెనుక మరొకరుగా ముగ్గురూ లోపలికి వచ్చేరు. సరళ యెదురువెళ్లి నమస్కారంచేసి లోపలికివచ్చిన ముగ్గురునీ వరిచయం చేసింది. రామచంద్ర సి. ఐ. డి., గోపాల్ ప్రాక్టీసు చేస్తున్న లాయరు, మూడోవ్యక్తి మనోహన్ కృష్ణ రివెర్స్ స్కాలరు.

టేబిల్ చుట్టూ కుర్చీలువచ్చి చేరాయి. 'గ్లాడ్లు మీల్ యు', ఒక్కొక్కరి వైపే చూస్తూ నమస్కారం చేశారు. ముగ్గురూ ముగ్గురూ ఆజానుబాహులే. గోపాల్ తెలివితేటలకీ, స్ఫురద్రూపి తనానికి చిహ్నంగా అతని మొహంలో కొత్తరకం కళ పుట్టివడుతోంది.

అందరిలోకి వ్రాసిన అంటే ముట్టు నట్లున్న వ్యక్తి మనోహన్ కృష్ణ.

సరళ నవ్వి అన్నది: 'యెక్కడకూడా యేమిటో ఆలోచిస్తున్నారు మీరు. ఆఫ్ కోర్స్ అడగకూడదను కోండి. తప్పదు మరి. మా యింటికి వచ్చి మాతోబాటు యిందులో షేర్ తీసుకోవడం యేం మర్యాద?'

మనోహన్ కృష్ణ నవ్వి పూరు కున్నాడు.

'నాకు తెలుసును. యెక్కడ అందరినీ గుంథవగా వట్టి చేయాలనే మీ వుద్దేశ్యం

'చ! చ! మనోహన్ నవ్వి 'నే నందుకు రాలేదండీ. జన్మ నేను బయలుదేరి బోతుంటే, దార్ల రామచంద్ర కనిపించి యిలా తీసుకు వచ్చేడు.' అన్నాడు.

జయ చూస్తూ కూర్చుంది. అంతా అల్లకల్లోలం అయిపోయిన మనోహన్ సముద్రంలో దిక్కుతోచక కూర్చున్నట్లుగా వుంది. కొంచెం సేపట్లో రకరకాల తినుబండారాలతో చిక్కని పిసియాలు టేబిల్ మీద అమర్చబడి హాజరుగా వున్నాయి. ఆదా మగా భేదంలేకుండా గ్లాసులో పోసుకుని మధ్య మధ్య తింటున్న ఆ పదారాల వైపు చూస్తూంటే ఆశ్చర్యంగా జయ కళ్లు వెడల్పు కాసాగాయి. కాస్తిపాలిటన్ సి. ఐ. డి రామచంద్ర కళ్లు మత్తుగా గలిలోకి తేలిపోసాగాయి. మనోహన్ దూరంగా కూర్చుండి జయవైపు ఒకటి రెండుసార్లు చూశాడు. చీకటి ముందుకు వస్తోంది. లూవెనింగ్ పార్టీలో అందరు లీనం అయిపోయేరు. జయ నెమ్మదిగా లేచి 'నేను వస్తాను సరళ' అన్నది.

'పూ' కొట్టి పూరుకున్నారు అంతా. జయ వీధి మలుపు వరకూ రాలేదు పూర్తిగా, పూలున్న నవ్వులూ ఆ వెనుక కనడంపు వాక్యాలూ జయ చెవుల్లోకి దూరాయి.

'అవిడ పెద్ద గ్రంథకర్తలే. నీ కెందుకు మనోహన్ పెద్ద యింటరెస్టు చూపిస్తున్నావు?' సరళగొంతు అడి.

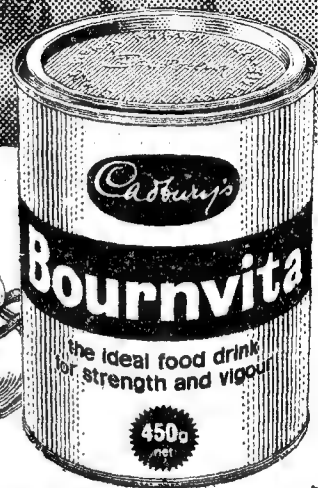
జయ కాళ్లలో సత్తువలేని దానిలా, పలుత్యం పూర్తిగా పోయి నిస్తాణకి వచ్చేసిన సింథిలో పుచ్చట్లా బలవంతంగా కాళ్లు యాడ్చుకుంటూ టాక్సీస్టాండ్ వైపు చూస్తూండి పోయింది.

* * * రామచంద్రాగారికి నానాటికీ శరీరంలో దారుఢ్యం తగ్గిపో సాగింది. ఆయన యిప్పుడు పూర్తిగా మంచంమీదే వుండి పోయేరు. ఆయన కూతుళ్లు విషయం విని వచ్చేశారు. పెద్ద కూతురు రాజ్య లక్ష్మి, రెండోకూతురు శ్రీలత తండ్రిని చూసి కంట తడిపెట్టారు. ఆయన కూతుళ్లని చేరబిలిచి జనాంతికంగానే అన్నారు. నాకు స్వారం వున్నది కనుకే

సవ్యమైన పెంపకానికి రక్తి బోర్నవిటా శక్తి!

ఎదిగే వయసులోని చదువుకొనే పిల్లలకు రోజువారీ బోజనంవలన చేకూరే శక్తి చాలదు. వారికి కలిగే శక్తి అంతా చదువుల్లో ఆటంకం పరింపు అయిపోతుంది. పిల్లల సవ్యమైన పెంపకానికి సరియైన పోషణకు అధిక శక్తి చాల అవసరం. తగిన శక్తిని సమకూర్చేందుకు వారికి ప్రతిరోజూ బోర్నవిటా ఇవ్వాలి. బోర్నవిటాతో పిల్లలు ఆరోగ్యంగా ఉత్సాహంగా ఉండగలరు. రుచికరమైన శక్తి పోషకమైన బోర్నవిటా కోకో, పాలు, మాట్, సంచదారల సంతులిత మిశ్రమము, మరి దీనిని తయారుచేసేవారు—క్యూర్బెరిన్

శక్తి, ఉత్సాహం — మరియు రుచికోసం ట్రోడబుల్ బోర్నవిటా!

Benson's 10391 TEL

కాళిదాసుని చేరదీశాను. తలకొరివి పెట్టేందుకోమనిసి, కొడుకైనవాడు కావాలి. ఎన్ని చదువులు చదివినా. యెంత విజ్ఞానాన్ని సంపాదించుకున్నా నేను కొన్ని ధర్మానికి కట్టుబడిన మనిషిని. నాకు కూడా 'పున్నామనరకం' మీద నమ్మకాలున్నాయి. 'కాళిదాసా!' అయిన కళ్ళలోని నీళ్లు తిరిగాయి. 'నేను యింక యెక్కువ కాలం బ్రతకను. సాంబశివం నాకు చెప్పింది అర్థం చేసుకున్నానని నీతో అన్నాను. వాడికి కూడా జయ పరిస్థితి తెలియదు. పెళ్లి చేసుకుంటాననీ, ప్రేమించి, వాగ్దానం చేసిన పిల్ల అర్థం కాలేక అతను మరో రకంగా అర్థం చేసుకున్నాడు. జయలక్ష్మి విధి చేతిలో కింబోమ్మ అయిపోయింది. తెలివితేటలకి వచ్చింది కానీ ఆపిల్ల యింకా స్వస్థా విప్లవాలి చూడలే వుంది. మీరు వెళ్లి పోమయి అచినితో ఆత్మవిశ్వాసం చెప్పుకో. తగ్గింది. జయ నాకు సాంబశివం నవ్వు గించిన బాధ్యత.

కాళిదాసు అయిన తలగట్టున కూర్చుని వింటున్నాడు. చివరి ఫాడియల్లో అయిన చివ్వు 'అంతిమ సందేశం' యేమిటో విచారనే కుమారాలం అతడిని కట్టివేసింది. వుండి వుండి కళ్ళలో కారే కన్నీటిని తుడుచుకుంటున్నాడు. పిల్ల లిద్దరూ జయకి రెండువైపులా కూర్చుని బిక్కు

పరిలిప్తం

మొహాలు వేసుకుని చూస్తున్నారు. భారతి నిమిష నిమిషానికి ఆయనకి కావసినవి అందించేందుకు సిద్ధంగా నిలుచున్నది. తండ్రి...తమని పెంచి పెద్దచేసి, లక్ష్యాధి కార్లు కోడళ్లు చేసి. కష్టం అంటే యేమిటో యెదుగనివ్వకుండా, కంటిపాపలా చూసుకున్న ఆయన మరీ తిరిగి రాని లోకానికి వెళ్లిపోతున్నారంటే బాపురు మన్నాడు అప్పు చెల్లిల్ని ద్విధర్మా.

ఆయనకళ్లు చెమర్చేయి: 'యేడవద్దు, నేను చచ్చిపోతున్నాననే బాధ నాకు కొంచెం కూడా లేదు. జయ గురించే నా ఆరాటం. చూడు జయ! ఈ ఆస్తి పాస్తులన్నీ వేను దానం చేశానంటే ప్రపంచం నవ్వు తుంది. నా బిడ్డలకి తోలు రేడు. కాళిదాసు యిన్నాళ్లు నాదగ్గర పని చేసినందుకు అతనికి కిక్కికి రాసే యిచ్చేను.'

'మిగిలిన ఆస్తి రెండుభాగాలు చేశాను. మైవార్మిత్రితే వరకూ ఆ ఆస్తిమీద వడ్డీ నీకు చెండుతుంది. పెరిగి పెద్ద అయ్యే రఘురామ్ మోహనయి రాజ్యం కూతురు హిమబిందునీ, శ్రీలత కూతురు మోహినిని వాళ్లు పెళ్లిళ్లు చేసుకోవాలి. వాళ్లే తమ తమ దాస్తు రాము చూసు కుంటే ఈ ఆస్తిపై వచ్చే వడ్డీ మాయాలుగా నీకే చెండుతుంది.'

'చూడమ్మ జయ!' అయిన రొప్పుతూ అన్నారు.

'నీతో యింత విచ్చలవిడిగా మాట్లాడడం నా దురదృష్టం. అయినా తప్పదు. ప్రపంచం చూడకోడు.' నువ్వులాగే వుండి పోతానంటే.

కాలం మారింది. మారుతున్న కాలంలో. మనంకూడా తప్పనిసరిగా మారిపోవాలి. జయ చెడిపోయింది. తప్పు చేసింది కాబట్టే పెళ్లి చేసుకోలేదు. చాలుమాలు వ్యవహారాలు లేకుండా బ్రతుకుతున్నదా అని అందరూ అంటున్నారు. ఈ వార్త యింకా విజృంభించకూడదు. నువ్వు నా తల్లివి. సాంబశివం మంచివాడే కాదనను చెప్పుడు మాటలు విని చెడునే తలకియెక్కించుకుని అక్కడే వుండిపోయేడు. వాడు వస్తాడనే నమ్మకం నాకు లేదు. పెళ్లి చేసుకుంటే యిన్ని బాధలుండవు. యిన్నాళ్లు నేను పున్నాను ఇకపై నీస్సు సోదరుడిని మించి కాళిదాసు అదరించినా నీతోటు యే ఒక్కరూ భర్తీ చేయలేరు. స్త్రీకి మగదక్కత లేనప్పుడు యెలా వుండెడి ఆ పరిస్థితిని భయంకరంగా చిత్రించి చెప్పడం నా వల్ల కాదు. లతలాంటి స్త్రీకి ఆధారం మహా వృక్షం. అలాంటివే తీగ కాళ్ళక్రింద పడి నజ్జీ, గుజ్జీ అయిపోయినట్లే లోడులేని స్త్రీ దీనివం పతనం అయి పోతుంది.'

'నీకు యింకా ముప్పై దాటలేదు. ప్లేట్స్ కి వెడతానని యిండుకున్నావా? నాకు తెలుసును. సాంబశివాన్ని కలుసు కోవాలని. అతను పెళ్లి కాకుండా యింకా నీ కోసమే పరితపిస్తున్నాడనే నమ్మకం యేమిటి? నువ్వు సాధించాలనుకున్నది అంత దూరం వెళ్లినా రికచుస్తానే మిగిలిన పక్షంలో నీ ప్రయత్నానికి అర్థం యేమిటి?' 'అడవిల్ల గడన వాటేందంటే మన సహజం యెన్నో రహాలు అంటుంది. అటువంటిది నువ్వు అర్థంకాని అతని దగ్గరికి వెళ్లినందుకు నీస్సు రోగివని సమర్థిస్తుందంటావా? సాంబశివమే నమ్మడు. నామాట విను.'

'పిల్లడు బాబాయ్. నేను...రిక్తిస్తాను. పాపపుణ్యాల విశ్లేషణ భగవంతుడు యిచ్చే తిచ్చి సంహారంగా భరిస్తాను, నేను...' జయపద్మలో పిచ్చిదానా నవ్వి అన్నది...

'మరో పెళ్లిచేసుకోవడం అది అసంభవం. సాంబలివానికి పెళ్లి అయినా ఫరవాలేదు. నా నిరీక్షణ అతనికే కాదు నేను చేసిన తప్పుకి తిక్కు అనుభవించేందుకు.'

రాఘవరావుగారు జాలిగాచూసి నెమ్మదిగా అన్నారు: 'యేలా బ్రతుకుతావో నిన్ను చూస్తే జాలేస్తున్నది. మోస భూయిష్ట మైన యీ పాపిష్టి ప్రపంచంలో అమాయకులు తెగింపుగా బ్రతకలేరు. అడు గడుగునా విషరాగులు వీలు చూసి కాటు వేసేందుకు సిద్ధంగా వుంటాయి. నీ నిరీక్షణ ఫలింవాలని మనస్ఫూర్తిగా చచ్చిపోయే ముందుకూడా భగవంతుడిని కోరుకుంటు న్నాను. ఈ మేడ కాళిది. అతను యెన్నో కష్టనిష్కారాలు భరించేడు. 'భారతీ!' ఆయన చేరపిరివి భారతి తిరస్కృమీద చేయి వేసి 'నువ్వు దొడ్డయిల్లాడివి. జయని యెంత అదరణగా చూసేవు. నీకే వాస్తై ఆగ్రహం వచ్చివుంటే నా స్వార్థాన్ని వేయి వివరించి చెప్పిచూపించి నన్ను దూషించే దానివి...

భారతి తెల్లబోయి చూసింది. చాళిదాసు ఆయనవైపు చూసి అన్నాడు: 'యిప్పు డెందుకు బాబుగారూ అవచ్చి. మీరు చేసిన వైఫరారంలో యిదెంత?'

క్రమంగా ఆయనలో సింరత్యం తప్పి పోసింది. కన్న దిద్దలవైపు మామూ 'వాళ్లు...అ కాళిదాసు మీకు అన్నలాంటి వాడు. అతని సిల్లలు మీ సిల్లల్ని చేసుకోని పక్షంలో మీ కూతుళ్లకే యీ ఆస్తి...', అన్నారు. యిక ఆపైన ఆయనగొంతు పెగల్లేదు. మిట్ట మధ్యాహ్నం యెండ విప్పులు చెరుగుతోంది. మూర్ఖులు ధడి నెత్తమీద బాహటంగా ప్రళయతాండవం చేస్తూ తన ప్రతాపం చూపిస్తున్నాడు ఒగమంతా వ్యాపించిన ఆ నెలుగు రేఖలు ఆ యింటి పరిసరాలకి దూరంగా ఆగి పోయేయి.

డాక్టర్ గారు అంతిమదశలో పున్నారని తెలిసి చుట్టువక్కల పేరు ప్రఖ్యాతులు గలిగించిన డాక్టర్లూ, లాయర్లూ, యూనివర్సిటీ విద్యార్థులూ, స్నేహితులూ, అవులు, బంధువులూ అంతా ఒక్కొక్కరిగా వచ్చి చూసి వెనుతున్నారు. కాళిగారు పూర్తిగా సంస్కారంలేని అలవంబుకలతో, చూసిన గడ్డంలో ఎచ్చే పోయే బావా

బుటుక్రమం ఆలస్యమే?

వివారపడవద్దు త్రబ్బాతిగాంచిన 'దేవిపిల్లు' వాడండి

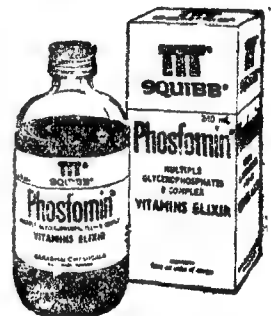
<p>శ్రీలక్ష్మీపుష్పకల్పం 28 మాత్రలు పెండులు సగం కోట్ల పూకల్పం 14 మాత్రలు పెండులు ప్రతి దోపిడీదారుని</p>		<p>దేవిపిల్లు ముఖ్యంగా అంశమైన, క్రమముగాకాక పోయిన, బాధతో కూడిన, లేక అగిహాయనబహువుదేవిపిల్లు బాగుగ గుణమిచ్చును</p>	<p>1 అన్ని సందర్భములలోనీ శ్రీ పురుషుగాను, అమోఘము గాను పని చేయును 2 ఏదీ తిలకించు అలోచించునది ఎట్టకేలక కలిగింపదు.</p>
---	---	---	---

MFRS: SEENU & CO., MADRAS-21

ప్రభాత తెమిష్టలు మరియు ద్రగిష్ట అందరివద్ద లభించును.

Advt. Permitted under G.O. MS. No. 1121

ఫోస్ ఫోమిన్,
శక్తిని వెంపొందించును
ఆకలిని అధికము చేయును
సహనశక్తిని
పొచ్చించును,
శరీరముయొక్క రోగనిరోధక శక్తిని
ఎక్కువ చేయును

అవును —
కుటుంబము అంతటికి
ఫోస్ ఫోమిన్
వల్ల ఆరోగ్యము కలుగును.

ఫోస్ ఫోమిన్...ది కాంప్లెక్స్ విటమిన్లు మరియు
గ్లికోఫోస్ ఫేజ్లూగళ అనువద్య పదార్థ దుచిగం బానిక

SARABHAI CHEMICALS
© A. S. Sarabhai & Sons, Bombay
విజయ్ ట్రేడ్ మార్కు రిజిస్టర్డ్ టిం కెనెస్
అవధిగావించి కలెక్షన్ ప్రెసెంట్ ప్రయోగ పాత్ర

shilpi sc 50/6774

సైతం గుర్తించలేని దిగంతాలతోకి చూస్తూంటే పోయేడు. దాక్టరు గారికి యిదివరకు ఆడపిల్లలు యెద్దలే అనుకున్న వ్యక్తులు: 'ఆయనకి కొడుకూ, కోడలూ, ముసలూ, ముగ్గురు ఆడపిల్లలూ' అని పుచ్చారు. అనుకుంటున్నారు లెరుగు మొహం పెడుతూ. సాయంత్రం పూర్తిగా కాముందే ప్రకృతిని భయంకర చీకట్లు లాంటి మేఘాలు వ్యాపించి కటిక చీకటిలో ముంచేశాయి. నాలుగువైపులా వ్యాపించిన మేఘారోడ్ల యెక్కడా చలనంలేదు. తూర్పు దిక్కుగా నల్లటి కాయక కొండలు పేరు లాగి వికటాట్టహాసం చేస్తున్నాయి. అంత క్రితంపున్న వాతావరణం యిసుమంతకూడా కానరావడం లేదు. సూర్యోదయం కావడం కంట పడలేదు. మేఘాలు విగిగి నెత్తిన పడ్డట్టు, పున్నట్టుండి హోయన వర్షం, పురుముల ఫెళిఫెళలతో ప్రకృతి భీకర రణరంగంగా మారిపోయింది. రాఫువ రాఫుగారి పంజరంతో చిలుక రెక్కలు తలులలాడిస్తూ విను పిడుగ్లతో యెగిరి పోయింది. యింటిల్లి పాదీ ఫోల్లు మన్నారు. పరివారజనం వెంటకాగా క్రతువు పూర్తిచేసేందుకు కాళిదాసు అగ్ని హోత్రం చేత వుంచుకుని ప్రయాణం అయేసు స్మశానం వైపుగా. ఆయన జీవితంలో బాధ్యతల్ని విస్మరించకుండా తనకు తోచిన వ్యాయాన్ని నలుగురికీ పంచి పెట్టి నిర్బంతగా ఆపురాపురుసుంటూ కౌగిలించుకునే సూర్యభగవానుడి కౌగిలిలో పరిసమాప్తి అయిపోయే నిమిత్తం అంకి తమ అయిపోయేడు.

* * *

పదమూడు రోజులు కాళిదాసు యదే చ్చగా తోబుట్టువులనబడే వారిద్దరి సలహా సంద్రదింపులూ తీసుకుని దాన ధర్మాంతోనూ, కర్మకాండతోనూ శాస్త్రోక్తంగా కర్మక్రియ పూర్తిచేసి 'శభాష్' అనిపించుకున్నాడు. భారతి వచ్చిన అతిథి అభ్యాగతులకి యే రోపమూ రానివ్వలేదు. తాతగారు పోయేక రఘురావో, మోహన్లు ఆ గది ఛాయలవైపే పోయేరు కారు. జయ మెడమట్టు చేతులువేసి రఘు రావో

పరిలిప్తం

కన్నీళ్లు కారుస్తూ అన్నాడు: 'పిన్నీ తాతగారు యెక్కడికి వెళ్లిపోయేరు', జయ విశిధిలోకి విషాదంగా చూస్తూంటే పోయింది. మోహన్ దూరంగా వచ్చి పోయే జవాన్ని ప్రశ్నార్థకంగా చూస్తూంటే పోయేడు. పసిపిల్లల అంతరంగంలో కుమి లించు పెద్దవాళ్ళకి అంతు చిక్కడంలేదు. ప్రామ్మటే లేచి 'రఘూ, మోహన్' అని తేకవేసే ఆయన పిలుపు ప్రార్థెక్కినా విని పించడం లేదు. పది గంటల ప్రాంతంలో బాట్లు టకటలతో పొన్నకర శబ్దంతో డైనింగ్ టేబిలోదగ్గర హోజరయ్యే ఆయన నిద్రామణ మహాభిషిక్తుమనే కాగా పిల్లలచది అంతు చిక్కని సమస్యగా తోచింది.

సాయంత్రం పికారు వెళ్లేందుకు సిద్ధంగా కారు హోన్ వినిపించకపోగా పైపెచ్చు మూల పడిపోయింది. కోవెల తలుపులు మూసుకుపోయినట్లు ఆ గది కలుపులు బిగించుకుపోగా కడుపులో చిత్ర మైన బాధమ యిద్దరూ మౌనంగా భరిస్తూంటేపోయేరు. పదేళ్లప్రాయంనుండి దాటిన పిల్లలకి నిర్వచన విధానం తెలియక పోయినా వేదనా, కుమిలించు ద్రిగ్గుళ్లడం అనేవి స్వతహాగా తెలుసుకు.

జీవన విధానంలో పోయినవారితోపోవడం, కష్టాలని భరించలేక చచ్చిపోయేందుకు ప్రయత్నం చేయడం, యినన్నీ పూపించి నంత సులభ సాధ్యమయ్యే మార్గాలుగా తోచవు. కాకపోతే గుర్తుకు వచ్చినప్పుడు తనివితీరా యేడ్చేయడం అంతటితో తృప్తి పొంది లక్ష్మీనీధి పొందినవారిలా మౌనం వహించి నిశిధిలోకి దృక్కుల్ని విగడ్డడం మానవనైజం. ఆయన పోయినందుకు పెద్దవారు కనుకొ, దయాత్ములూ, ధర్మ పరాయణులూ, పరోపకార ప్రస్తావన గల మహా మనీషులూ కనుక ఆయన గురించి స్నేహితులూ, అవులే బాధపడగాలేనిది కాళిదాసు కుటుంబం ద్రిగ్గుళ్లడంలో

యెంతైనా అర్థం కనిపిస్తుంది. రోజులు కెరటాలహుదిరి పెచ్చేసి మొదటిరోజును స్మృతిపథంలోంచి తాక్కుపోతూంటే తప్పని సరిగా కొంతవరకూ గుర్తు పెట్టుకోవడం పడదు. జీవితంతో రాజీపడకపోయేందుకు ఆయన పయసులోనూ లేరు, పైపెచ్చు హతాస్మరణం కొడు. ఆయన పోయేక మరో నెల గడిచిపోయింది. పప్పనెల్లె శ్విద్యరూ ప్రయాణం చేయేందుకు సిద్ధం అయేరు. పెద్దావిడ రాజ్యలక్ష్మి కాళి దాసుని చేరబలిచి ప్రయాణం సంతి చెసిన వేసింది. కాళిదాసు ఆశ్చర్య విస్ఫూరిత నేత్రా లో యిద్దరివైపు చూస్తూండగా అతని భుజంపైన చేతిని వేసి ప్రేమగా అన్నది ఆవిడ: 'నాన్నగారి సూత్రాలని నమ్మిపాళ్ళం మేము పిల్లల విషయంలో చూకు అభ్యంతరాలు లేవు. నువ్వు తమ్ముడినని అనునన్నారు. మేము పూర్తిగా విశ్వసిస్తున్నాం. అప్పుడప్పుడు చూడగ్గరికి రావడం బాధ్యత అనుకోకు. అంతేదాట' ఆవిడ కళ్లు తడికాయూ క్షణంతో.

కాళిదాసు రెప్పవేయకుండా అవిడవైపు చూశాడు. నలభైయేళ్లు దాటిపోయిన ఆవిడ గుండెలకి లలకి అచ్చి 'అలాగే అక్కయ్యా' అన్నాడు.

శ్రీలత అదేమాట అన్నది.

భారతి గుమ్మంవరగా వచ్చి 'మీరు మరోలా అనుకోవద్దు. పిల్లల్ని యిక్కడే వుంచి వెడితే యెందుకైనా మంచిదనిపి స్తోంది. చిన్నప్పటి అత్తీయతని మనం వివాహబంధంతోస్థిరపరచవచ్చని తోస్తోంది. వాళ్ళా కలిసిపోయేరు' అన్నది.

వ్యరంగా నవ్వింది రాజ్యలక్ష్మి: 'గీతలో వుండాలే కానీ మనం చేసే ప్రయత్నాలు అన్నీనేకలా ఫలిస్తాయని తోచవు.'

ఆ సాయంత్రమే వెళ్లిపోయేరు రాజ్య: లక్ష్మి, శ్రీలతా పిల్లలూ.

(ఇంకావుంది)

త్రలోకంలో నమస్తమూ దక్రంపై న ఆధారపడి వుంది. దక్రం లేకపోతే బల్లపడవవు యంత్రాలు పని చెయ్యవు. వ్యవసాయం సాగదు. పంటలు లేవు. పరిశ్రమలు లేవు అందువల్ల దక్రం సక్రమంగా తిరుగుతూ వుంటేనే అన్ని పనులూ సక్రమంగా జరుగుతూ ఉంటాయి.

ధర్మం సక్రమంగా ప్రవర్తిస్తూ వుంటే లోక వ్యవహారాలు ఎలాటి ఏక్కులూ లేకుండా జరుగుతూ వుంటాయి. అందువల్లనే ధర్మమనేది సక్రియావం అని చెప్పబడింది.

భగవంతుడు చక్రాయుధాన్ని ధరించి దుష్ట శిక్షణ, శిష్టరక్షణ చేస్తున్నాడంటే ధర్మాన్ని చేతిలో వుంచుకుని లోకాలను కాపాడు తున్నాడని అభిప్రాయం. భగవానుడే గీతలో - ధర్మం ఊణించే నమయంత్రం లో తాను అవతరించి లోకాన్ని ఉద్ధరిస్తానని

“యదా యదాహి ధర్మస్య

గ్లానిర్భవల భారత,

అభ్యుత్థాన మధర్మస్య

తదాత్మానం సృజామ్యహమ్.”

అని చెప్పివున్నాడు ఎప్పుడెప్పుడయితే ధర్మానికి ఊడత, అధర్మానికి అభ్యుత్థాని కలుగుతాయో, అప్పుడు నేను అవతరించి, అధర్మాన్ని నశింపజేసి, ధర్మాన్ని నిలుపుతానని దీని అభిప్రాయం!

ధర్మమనేది చక్రమై ప్రవర్తిస్తూ వున్నప్పుడు దాని ప్రవర్తనను ఆంకశివించే అధర్మం అని తెలుసుకోవాలి! దక్రం సక్రమంగా తిరుగుతూ వున్నప్పుడు దాని మధ్య ఏదయినా పుల్లగాని, మరేదయినా గాని పడినట్లయితే, ఆ చక్రం గమనంతో అంతరాయం కలిగి అది నట్టు తుంది. దానివేగం తగ్గిపోతుంది. దానికి పెద్ద బండిరాయిగాని, అటు

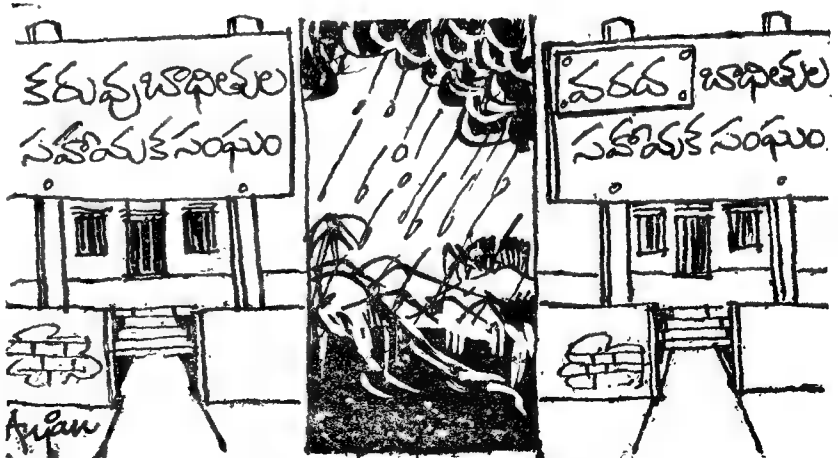

వంటిది మరి ఏదయినాగాని అడ్డు వచ్చినట్లయితే ఆ చక్రం నిలిచి పోతుంది కదా! ఈ విధంగానే ధర్మం సక్రమంగా సాగుతూ పోతున్నప్పుడు, అధర్మం దానికి అడ్డు తగిలితే ధర్మానికి అంతరాయం కలుగుతుంది. అందువల్ల అధర్మం విజృంభించడమూ, అకార్యాలు చోటుచేసుకోవడమూ, ప్రతికూల శక్తులు విజృంభించడమూ జరుగుతుంది. మానవుని పురోభివృద్ధి ఆగి పోతుంది. అతడు ఎంత ప్రయత్నించినా ప్రయోజనం వుండదు. అతడు నిస్సహాయస్థితిలో ఉంటాడు. ఇంతే కాకుండా చక్రం పల్ల విరిగిపోవడం, మరోరీతి మరమ్మత్తు అవసరం

కావడం సంభవించవచ్చును. అప్పుడు దానిని సరిచెయ్యడానికే తగినవ్యక్తి రావాలి; యంత్రాలను గురించి తెలిసిన ఇంజనీరు రావాలి. అవిధంగానే ధర్మాన్ని సరియైన స్థితిలో ప్రవర్తించ జెయ్యడానికీ, అధర్మాన్ని అణచివెయ్యడానికీ భగవంతుడు ఏదో ఒకరూపంలో అవతరిస్తూ వుంటాడు.

అధర్మాన్ని పోగొట్టి ధర్మాన్ని నిలిపి, తమ్ము కాపాడాలని ప్రజలు కోరకపోయినా, ఆర్థత్రాణ పరాయణుడైన భగవంతుడు సాధు పరిత్రాణం కోసమూ దుర్మార్గులను నశింపజెయ్యడం కోసం అవతరిస్తూ వుంటాడు. ధర్మాసక్తులూ, పాపభీతి కలవారూ అయిన ప్రజలు భగవంతుణ్ణి ప్రార్థిస్తూనే వుంటారు.

ధర్మ చక్రాన్ని ప్రవర్తించడం కోసం సర్వార్థ సిద్ధుడు బుద్ధ భగవానుడై జన్మ, జరామరణ దుగ్గిభా పాయములనుంచి ప్రజలను పరిరక్షించడం కోసమూ, వారికి నిర్వాణాన్ని కలిగించడం కోసమూ, తగిన ఉపాయం అన్వేషించి ధర్మచక్రాన్ని ప్రవర్తించ జేశాడని అందరికీ తెలుసును. భారత ప్రభుత్వానికి చిహ్నమైన అశోకచక్రమే ధర్మచక్రానికి ప్రతీక.

చంద్రశేఖర అభిమాని

□ చరిత్ర వుంది.

పాల్కుపాల్మీద లైట్లు వెలుక్కుండా వుంటే అక్కడ చీకటిగామా వుండేది. సైజులో అది చిన్న స్టేషన్ అయినా, అక్కడ పాల్కుపాల్మీద పెద్దలు కొందరు చేతులుపుకుంటూ, మధ్యమధ్య చల్లత్తులు విసురుతూ మాట్లాడుకోవడంవల్ల - అది పలుకుబడి రద్దీ వున్న స్టేషన్మోనన్న భ్రాంతి కలుగుతుంది...

పెద్దలకి కొంచెం దూరంలో కంబళి కప్పుకుని ఒక బల్బుమీద వొదిగి వొదిగి కూర్చున్నాడు సత్యం. అతనియరూ వట్టిచు కొడంలేదుగానీ, అతను మాత్రం అందర్నీ గుచ్చిగుచ్చి చూస్తున్నాడు. అతను అవారోగ్యంచేత పీడింపబడుతూన్న రోగి. ఎంత కంబళి కప్పుకూర్చున్నా వాణికి పోతున్నాడు. జ్వరదీప్తవల్ల వాణికిపోవడమేకాకుండా, బసవపున్నయ్యగార్నిచూస్తూ కూడా వాణికిపోతున్నాడతను.

అతనూ, ఆ పెద్దలూ ఎదురు చూస్తున్న రైలు మరో అరగంటకిగాని కేరదుట.

అరగంటకి ఎక్కువ తగ్గ శరీరమూ వున్న మనుషులందరూ ఒక్కేలా బ్రతుకుతారంటే ఒప్పుకోవడం బసవపున్నయ్యగారు పారికేళ్లకింద బసివిగాడనే పిలవబడేవారు. ఆ బసివిగాడికి పారికేళ్లకితం ఒకానొకరోజు కరిసిరావడంలో బసవపున్నయ్యగారైపోయేరు. మూడునెలల జనం బసివిగాడి 'సిరి'కి ఈసు చెందుతున్నారే తప్పించి, ఈసిరి వెనక బసివిగాడి కృషి అభినందించరే ఖర్మ!

దేవుడిచ్చిన చెరివికి స్వయంకృషిలో మెరుగుపెట్టే ఆ మెరిసే చెరివిని సకాలంలో వాడుకోడం అందరికీ చారవుతుందా? అందరికీ అందుబాటులో వుండని

అద్భుతశక్తులు కొన్ని కొందరికి మాత్రమే సొంతమవడం వాళ్లు చేసుకున్న అద్భుతం కాదు... ఎక్కడో, ఊరికి దూరంగా గొడ్ల చాచిటి లాటి పూరిగుడిసెలో జన్మించిన బసివిగాడు, ఇవాళ మేడలోవుండి కారుల్లో తిరుగుతున్నాడంటే, అతనుపాసిస్తున్న అద్భుత శక్తులే కారణం కావూ... వారాల వద్దులో, వీధి దీపాల నీడల్లో ■ పిచి చదువుకోలేదు. అమ్మా అక్కలి, బాబూ ధర్మమని బసివి ఏనాడూ నోరుతెరిచి ఎవర్నీ అడగనూ లేదు. ఎటో ఒక వక్రమంచి అకస్మాత్తన లాభంతాటి దేవీ బసివిని అరింకరించనూ లేదు.

అటులైన బసివెట్లు బలిసెను ? తెల్లదొర నల్లవాణ్ణి పాలించేరోజుల్లో బసివి కేవలం నల్లవాడు. తెల్లదొరని పొమ్మనే గోలలో బసివికి మూలమాత్రం అరం గాకపోయినా, అదీ ఒకరకమైన ఉద్యోగంకింద జమకట్టుకుని, తోటి నల్లవాడు అన్యాయం చేయలేడని తెలుసుకుని అతనూ గోలచేసేడు. తెల్లవాడు వెళ్లి పోయేరోజు దగ్గరవద్దది. రాబోయే నల్లరాజ్యంలో కాబోయే నల్లదొరయ్యేందుకతను కొన్ని మార్గాలు అనుసరించేడు. ప్రత్యేకించి జైళ్లకెళ్లేడు. కావాలని లోదేబ్బలు తిన్నాడు. నల్లవాడికి రాజ్యమొచ్చే వేళకి బసివి చిన్నసైన్యా కుర్చీ వెదుక్కున్నాడు. ఆ అర్హత అతనో సిద్ధం తాన్ని గమనించేడు. వాలుగు రాళ్లున్న మనిషిని చూచి రాళ్లులేవి మనిషికిమంట. ఈ మనిషి ఆ మనిషిని, ఆ మనిషి ఈ మనిషిని దూరంగా వుంచడం రూలు. ఈ రూలుని అతి జాగ్రత్తగా పరిశీలించి తన బాగుకోసం కొన్ని గొర్రెల్ని ఎంచుకున్నాడు బసివి. ఒకదాని కొకటి కలిపి

కొన్నాళ్ళూ భాగించి కొన్నాళ్ళూ గుణించి కొన్నాళ్ళూ కొన్నితెక్కులు తయారు చేసుకున్నాడు ... ఒక ఖభోదయాన అటు రాళ్లున్న మనిషికి, అటు రాళ్లులేని మనిషికి అందకుండా ఎదిగిపోయేడు.

అలా ఎదిగిపోయిన కొంతకాలం అతను అల్లరిపాలైనా, ఎత్తుమనుషుల జాబితాలో చేరిపోవడం వలన ఆ అల్లరి గౌరవాభిమానం కింద మారిపోయి పరిసింతులన్నీ చక్కబడ్డాయి.

బసివి దళలో 'చదువు'కోక పోవడం సమంజస మనుకుంటే, బసవపున్నయ్యగారు అసాధ్యులు గనక సంతకం తెలుగులోనూ, ఇంగ్లీషులోనూ చేయడంవరకూ నేర్చుకుని చదువు నక్కడితో విడిచిపెట్టేసేరు. సంతకానికి విలువ పెరిగిందనే ప్రమాదాన్ని గమనించేరు గనకనే ఆ మాత్రం కష్టపడ్డారు. లేకుంటే ఆకస్మానికి మారుగా వారు మరికొన్ని చిలక పలుకులు నేర్చుకుని వుండేవారేను. ఇవాళ వారు 'అయినా బావ సమ్మంధం' (అవినా భావ సంబంధం) లాటి విలవైన ముక్కల్ని ఎప్పుడెలా ఎక్కడ వొక్కడవయోగించాలో తెలిసిన వారయ్యారంటే రాయడమెలాగో వాదిలేదుడం వల్లనేగా.

వారికిప్పుడు తమ సింహాసనంలో పాలు రెండు మిల్లులూ, అక్కలిపైబడి ఆదాయ మొస్తున్న కొంట్రాక్టులు, వాటి హోదాలో పలుకుబడి, అప్పుడప్పుడూ దేస్సేవ, అలోచించి దానధర్మాలు, కట్టుబాటు గుర్రాలూ, మందులూ చీల్లపేకలూ - అమాంబావతు కార్యక్రమాల్లో ఊపిరాడటం లేదనే వదంతు నూటికి మారు పాళ్ల నిజం.

ఇంత వత్తిడిమనిషి బసవ పున్నయ్యగారు తనకటాయి టూ మెరిసే మనుషుల్తోపాటు ఆ స్టేషన్లోనించుని వుండటం, ఆ స్టేషను చేసుకున్న పుణ్యంకాదా.

'ఏంబోయ్ పంతులూ, ఏంటన్నాడు?' అన్నారాయన తనకెదురుగా వస్తున్న మనిషిని గుచ్చి చూస్తూ...

'ఏమీ లేదు లేదుటంటి!' అన్నాడు పంతులు దీర్ఘాటు తీస్తూ.

'అల్లుడి' లేకితనం కాబోనే రైల్వో

రాటుమంటి? ప్రేమగా విసుక్కున్నారా బసవ పున్నయ్య.

'అమ్మమ్మ! తవరామాటన కూడదు. కూడజెట్టింది దుబారా కొరకుటండి! ముందుమాపు శేకపోతే ఎత్లా? పైగా ఆడసిల్లా తండ్రియే...' అన్నాడు పంతులు.

'ఇద్దుగో పంతులూ ... పేదరపులు అరవమాకు. ఇట్లా కర్పూరకెనకాడే మిల్లులు కొన్నామా?' మళ్ళీ ప్రేమగానే విసుక్కున్నారు శ్రీ వారు.

పంతులు వాళ్ళు ముం డి పో యి గురిమాచి బాణం వొదిలేడు—

'తవరి గురించి చెప్పకండి మరి. తవరికాలం అల్లా నడిచిందంటే అది ఉత్త పుణ్యకాం. ఇప్పటి రోజులెంత ప్రమాదంగా అహోరిస్తూన్నాయో వేను చెప్పాలా?'

—వాళ్ళకి దూరంగా కూచుని వింటూన్న సత్యానికి, పంతులు నుడిచిన బసవ పున్నయ్యగారి పుణ్యకాంమ్మిదికి మనునను పోయింది...

'నేనీ సంవత్సరమైనా చదువుకొవాలి నాన్నా! నేనీపొలం పనులకి పనికిరాను. నన్నా దులు. వేను చదువుకుంటాను. నాలోటి వాళ్ళంతా డిగ్రీలు పుచ్చుకో బోతుంటే నన్నిక్కడ కట్టిపారేస్తే న్యాయంకాదు' అన్నాడు సత్యం కొన్నేళ్ళక్రితం.

చేతకాని వారాయణి కొడుకునిరుత్సాహాన్ని ఓపిగ్గానే విన్నాడు. కొడుకుని కాలే జీకి పంపే స్థామతు తనదగ్గర లేదంటే లేదనే నిజం వారాయణికి బాగా తెలిసేం డటంవల్ల—చేతులారా కొడుకు భవిష్యత్తుని పాడుచేస్తున్నానేమోనన్న బెంగ ఆతన్ని కృంగదీసింది.

కొడుకు విషయంలో బసవపున్నయ్యగారి సలహా అడిగి తెలుసుకోడం తక్షణ కర్తవ్యం అనుకున్నాడు.

అందుచేత కొడుక్కి చెప్పవలసిన సమాధానం వాయివావేసి బస్టికి వచ్చేడు.

సాంతభావనలో సభ తీర్చిపున్న బసవ పున్నయ్యగారు నారాయణిని వెంటనే పరామర్శించలేకపోయేరు. భోజనాలవేళ మించి పోతుందని ఎవరో హెచ్చరించగా సభ చాలించిన భుభసమయంలో నారాయణికి బసవపున్నయ్యగారి దర్శనభాగ్యం కలిగింది.

వారాయణి చేతులు రెండూ జోడించి విరిబడ్డాడు వారాయణి.

'యెంతసేపయిందేంటి?' అన్నారాయన. ఉదయమే వచ్చాను. వీధిలోకూర్చున్నాను' 'ఏంటి విషయం. అర్జంటులా?'

'కుర్రాడు యసశ్రీపాస్తే మూడుసంవత్సరాల పోయింది. ఉద్యోగం వేయిస్తారనే

'ఇంకా చదువుతాననిన్నాడు'

'సమాధానం? వారాయణి నేనోటిజేడి తాను యను. ఆడొక్కడే కాదుగా నీ కొడుకు. గంపెడున్నారు నీకు. ఆడొక్కడ్ని సది వించి మిగతా వాళ్ళనేంజేత్తావ్? కాలేజీ సదువంటే మాటలోననా? మా సారాజ్యం సదూ నన్ను తినేస్తుందాది తెలుసా?

ఆశతో కూచున్నాను. వాడేమొ పొలంపనులు చేయలేనంటున్నాడట. ఇంకా చదువుతానంటున్నాడు. మిమ్మాటేమిట? విని వెడదామని వచ్చేను.'

'అచేంటయ్యా...ఉద్యోగమంటే మాటలా? పోనీ...మిల్లులో లెక్కలు రాస్తాడేమొ కనుక్కున్నావా?'

అందరి నోళ్ళూ కట్టసి నువ్వాడ్ని సది విందేవనుకో...అడు సదివేంజేయాలి? నాకేరేగా...పందరూపాయిల నాకరేదో జేత్తాడంటేగా. నాపొలం జేత్తున్నందుకు ఆ డబ్బు యిప్పుడు ముట్టటంలేదా? ఏంటి? నేనంటుందాలికిమైందావా?'

వారాయణికి వారి ఉపదేశం నచ్చినట్లే

వుంది. అయితే, 'ఇది ఏని కొడుకేడుస్తా' డేమోనన్న బెంగమాత్రం దూరంగా లేదు. అందుచేత, అతనక్కడుంచికా కదలలేదు.

బసవపున్నయ్యగారు ఆసాధ్యులు గనక వారేం అనుకున్నదీ వెంటనే చెప్పడం ముఖ్యవాడు. ఏదో ఆలోచించి తల గాల్లో నూపి అన్నారు.

'సర్వే, నీ మాటె కానిద్దాం. కురోడ్డి మాయంటికి వంపు. నాకింత సేతున్నావ్. నీ ఉనురు నా నాకెంతుకు? కురోడ్డి పంతమే నెగ్గిందాం. ఆడ్ని సదిచిస్తాను. సరేనా? కచ్చలంటావా? అయ్యక్కడికి రోతాయ్. లెక్కరాసుకుందాం. ఏంటంటావ్?'

నారాయణ కళ్ళలో ఆనందం వెలగడమే గాకుండా, గొంతుతో కృతజ్ఞత నిండి మాటాడనివ్వలేదు. ఏదో చెప్పబోయి విఫలమై నట్లు పసిగట్టిన బసవపున్నయ్య 'ఘెఘెఘా' నవ్వేసి, భుజాలెగురవేస్తూ అన్నాడు.

'అర్జీ పిచ్చిమండకొడుకంట! ఏంటయ్యా పూనకం. నాకుమాత్రం మనసు లేటంటయ్యా. నువ్వోకటి, నేనాకటా? ఇదంతా యలషన్నెత్తనుకుంటుండనలై వుంది. యలషన్ను యలషన్నే, మనం మనమే అట్లా కళ్ళెగరేయమాకు. ముందు కురోడ్డి వంపు.'

నారాయణ మరేమీ మాటాడలేక మళ్ళా చేతులు రెండూ జోడించి వెళ్ళిపోయేడు.

ఆ ఏర్పాటువల్లనే సత్యం బసవపున్నయ్య గారింటికి వచ్చేడు. అప్పటికి వేసవి సెలవ లింకా పూర్తి కాలేదు. ఆ సెలవులు పూర్తయి తర్వాత అతను కాలేజీకు రాదన బోతున్నాడనే ఊహ అతన్ని మురిపించేది. బసవపున్నయ్యగారిపట్ల అతనికి మునుపటి గౌరవం రెట్టింపవడమేగాకుండా, ఆయింటి జనాభాపట్ల అతనికి కృతజ్ఞతాభావం పెల్లుబికింది.

ఇవేళ్ళా, దూరంగా ఎక్కడో పల్లెటూలో, పొలం పనుల్లో సరిగిపోయిన అతని శరీరమూ, మనసు—బస్టిలో బసవ పున్నయ్యగారి భవంతిలో సేదతీర్చుకున్నాయి.

ఆయింటి వాతావరణం మాత్రం అతనికి వింతగా వుండేది.

■ యింటో బసవపున్నయ్యగారిహోదాని, వారి ఆర్థిక చక్కగా కొనసాగునేది.

శరశ్చంద్రిక

ఆవిడ అస్తమానం మెరుస్తూనే కనుపించేది. భర్తతోపాటు ఆవిడన్నో గొప్ప కార్యక్రమాలలో పాల్గొనేది.

వాళ్ళ ఏకైక పుత్రుణ్ణి రత్నం పేరు స్వరాజ్యం. అపిల్ల, ఈడేశానికి స్వరాజ్యం వచ్చిన్నాడే పుట్టిందని బసవపున్నయ్యగారనేవారు. ముద్దుగా 'సారాజ్యం' అని పిలుస్తుండేవారు.

స్వరాజ్యం ఏమ్మనండు చాయలో పచ్చగావుండి, గాలి కొట్టిన బంతిలా పుబ్బివుండి, కొని తెచ్చుకున్న కొన్ని అలంకారాలతో శరీరమైన మేజుజాతి కుక్క పిల్లలా వుండేది. కాలేజీలో కొందరు మగపిల్లలు ఆ అమ్మాయిని 'కుక్కపిల్లా' అని ముద్దుగా పిలుచుకునే విషయం సత్యం విన్నాడు.

ఆ అమ్మాయి కాలేజీలో బి.ఎ. మొదటేడు చదువుతోందప్పుడు. వేసవి సెలవలు మూలంగా ఆ పిల్లయింటి పట్టునే కూర్చునేది. ఆ రోజు మైన సాయంత్రం కోసం ఆశగా ఎదురు చూస్తూండేది. (సరి సాయంత్రం ఆ అమ్మాయి క్లాసు ఆడపిల్లలు కొందరొచ్చేవారు వాళ్ళంతా మేడమీద కూచుని వాళ్ళ క్లాసు మగపిల్లల గురించి మాటాడుకునేవారు)

ఇంటికి వచ్చిన ఆడపిల్లలు స్వరాజ్యం హందాని, హోదాని తెగపోగడేవారు. స్వరాజ్యం యిచ్చే అందమైన కాఫీలు తాగి, చీకటి పడేంతవరకూ మేడమీద బుల్లి బుల్లి ముచ్చటాడి, చీకటిపడ్డ తర్వాత ఎవరిళ్ళకి వాళ్ళు వెళ్లేవారు. వెళ్ళిపోయే ముందు తరచూ వాళ్ళను కునే దిగులుమాట—

'ఈ సెలవలెప్పుడైపోతాయో గాని బోరుకొట్టి ఛస్తున్నామోయ్!'

స్వరాజ్యం వాళ్ళ మాటాడుకునే సమయంలో సత్యం గూడా వాళ్ళనుద్య చేరడం కద్దు. సత్యానికి వాళ్ళ ముచ్చట్లు చిరాగ్గా వున్నా, అలవాడెప్పుడో స్వరాజ్యం అతన్ని ఆ ఆడపిల్లలకి పరిచయం చేయడంవల్ల—ఆ పరిచయాన్ని పురస్కరించుకుని చిన్న చిన్న అవసరాలు వాళ్ళకి చూడటం పరిపాటై పోయిందతనికి,

ఆడపిల్లలు మేడమీద చేరి ముచ్చటాడుకునేవేళ వాళ్ళకి స్నేహ పూర్వకంగా కాఫీ లందించడంతోనూ, వాళ్ళంతా కొత్త ఇంగ్లీషు హిందీ సినిమాలకు వెళ్ళేరోజున సదరు థియేటరుకు వెళ్ళి టిక్కెట్లు (స్నేహ పూర్వకంగానే) రిజర్వు చేయించుకోడంతోనూ సత్యం ఉపయోగించబడేవాడు.

ఒక వక్క...

ప్రజారా, ప్రేమలి కలిసి కల్లుబుల్లూ, డిన్నర్నూ వగైరాలకు హాజరయ్యేవారు. పెద్దవాళ్ళతో కలిసి స్వరాజ్యం ఎక్కడికి వెళ్ళేది కాదు. అలా వాళ్ళతో కలిసి వెళ్ళడంలో సుఖం లేదనే నిజం అపిల్ల ఎన్నడో గ్రహించే వుంటుంది. పెద్ద వాళ్ళెప్పుడూ పెద్ద సైజు ముచ్చట్లై చేస్తారనే రూటుని అపిల్ల అనుభవ పూర్వకంగా తెలుసుకుని వుంటుంది. వాళ్ళ మధ్య చిన్నసైజు కాలక్షేపం జరగదుగా? జరగదు. అక్కడ కాలేజీలో చదివే మగ పిల్లల ముచ్చట్లు రానేవచ్చు.

అందుచేత స్వరాజ్యం తనకోసం తన మేడమీద చిన్నసైజు కాలక్షేపం ఏర్పాటు చేసుకునేది.

ఒకాడు—

వచ్చిన ఆడపిల్లలంతా వెళ్ళిపోయి తర్వాత స్వరాజ్యం హక్కరీ మేడమీద వుండిపోయింది. చాలాసేపు అక్కడేవారు. చేసి సత్యాన్ని పిలిచింది—సత్యం వెళ్ళేడు. 'ఒక చిన్నసాయం చేయగలవా సత్యం?' 'చెప్పండి.'

స్వరాజ్యం చాలా సమయాల్లో వాళ్ళ నాన్నలాగా మాటాడగలడు.

'రాణి ఇవాళ సాయంత్రం రాలేదు. నాకో పుస్తకం తెస్తానని నిన్న చెప్పింది. మరెందుచేతనో ఇవాళ రాలేదు రాణి'

తీన్నగ మాటాడ వేరే సత్యానికి తెలుసు. 'నన్ను వాళ్ళింటికి వెళ్ళి రమ్మం బారా?'

'చాలా మంచిసలని నిన్న చెప్పింది. తప్పనిసరిగా ఇవాళ చదవాలనుకుంటున్నాను.'

'అయితే ఇప్పుడే వెడతాను' 'పదినిమిషాల్లో వచ్చేస్తావుగా. నీ కోసం విదురు చూస్తుంటాను.' 'అలాగే.'

95588

మరియు 7 సార్లు న్యూయార్కుకు

50 వందల రూపాయల ప్రపంచ ప్రమాదకర పరీక్ష.

ఎయిర్-ఇండియా

0 0 0 0 మరియు క్యాంపెయిన్ హాస్టల్

‘సత్యం రాణి వాళ్ళంటికి వెళ్ళాడు.’

రాణి అనబడే ఆ యువరాణి స్వరాజ్యం దొడ్ల క్లాసుమేటు. పెద్ద కుటుంబంలో పుట్టి అల్లారుముద్దుగా-సరిగ్గా స్వరాజ్యంలాగా — పెరుగుతోంది. అటు, దాని తల్లితండ్రులు బహుపున్నయ్య దంపతుల కేసరి తీసిపోరు. కాకపోలే, హోదాఅందుకోదంలో కొంచెం తేడా వుందనే వుంది. బహుపున్నయ్యగారు స్వరక్షితో హోదా నందుకుంటే, ఇవాల రాణికంటే రాణి తల్లిని పెళ్ళిచేసుకోదం మూలంగా హోదాకి చేరుకున్నాడు.

రాణి తల్లికిది రెండోపెళ్ళి. ఆ రెళ్ళి దశవంతురింటో పుట్టి పెరిగింది. ఆ తల్లికి పెళ్ళయిన మూడోనాడే మొగ్గులు భూమీద నూకలు చాలించుకున్నాడు. ఆ దరిమిలా రాణితల్లి చాలాకాలం వైద వ్యం భరించింది. ఎన్నో ఖర్చులైనవ గలదు? ఒకటి. రెండు ఏం పర్చుకొని చరించి మూడోసంస్కారం రాజ్యండ్రిని కట్టుకుంది. ఆ చూసపుడు అతలో బలికే వాడు గనుక, కోరి మరీ రాజ్యండ్రిని పెళ్ళి చేసుకుని ‘అదబ్బ వివాహమ’ని బొర్లు కట్టు కున్నాడు. బొర్లులో పున్న అదర్భం ఆ దంప తుల మనస్సుల్లో వుండేది కాదు. అదిమం కొద్దీ ఆమె, ఆశకొద్దీ అతను పెళ్ళి చేసుకున్నారే తప్పించి ఒక్కొక్కరు ఉద్ధరించాలనే ప్రతిజ్ఞయందో కానీ కాదు గదా! అందుచేత వాళ్ళ బహుకు సటింపడంతోనే సరిపోయింది.

సత్యం వెళ్ళేసరికి ఆ ఇల్లు నిశ్శబ్దంగా వుంది. ఇంట్లో ఎవ్వరూ ఉన్నారే నాదు రాములు గూడా రేపట్టు గురించ దంలో అతను వెనుకరిగి రాబోయేను. బహుదళను అందసైన స్కూటర్ని చూడ టంతో అక్కడ ఆగిపోయేడు.

ఆ స్కూటరు గోపీగారిది. గోపీగారిని స్వరాజ్యం అండ్ కంపెనీ అండ్ టెల్లెగ్రాఫ్ ‘గోపీబాబు’ అంటారు. గోపీబాబు అద తారంగరవ్వాలు. అవతారంగర వట్టణ ప్రముఖుల్లో ఒకరు. గోపీబాబుకి చక్ర వంటక, చక్రపురుష మొహమ్మెద్ది తండ్రిదేసే వ్యాపారంతో దిగిపోయి సుఖి స్తున్నాడు.

లోపల గదిలోంచి గోపీబాబు సత్యం నిరి పించింది. ఆపైన రాణి ‘ప్రాసెస్ చెయ్యండి.’

శరశృంధిక

అనడంతో, అతనేం చేసేడోగాని ఈతడవ డ్దరి (బాయింటు) నవ్వలూ విని పిండగా — వాళ్ళని చూడాలనే మానవ సహజమైన పాడకోరికతో సత్యం కిటికీ దగ్గర నింపుని వాళ్ళని చూచి — కళ్ళు పెండు గట్టిగా మూసుకుని వచ్చేసేడు. చాలాసేపటికి గోపీబాబు బయట కొచ్చేడు. సత్యాన్ని చూచి — చూడటంతో ఇంగూరుపడి అడిగేడు.

‘ఏంతసేపయిందోయి సత్యం, నువ్వొచ్చి?’
‘ఒప్పుడే వచ్చేను.’
‘అలాగా...ఏం కావాలి?’

‘రాణిగారు స్వరాజ్యంగారికి పుస్తకమిస్తా న్నారుట. తీసుకుపోవమని వచ్చేను.’

‘రాణి తోవయింది. వెళ్ళి.’ అని, గోపీ బాబు స్కూటరు స్టార్టుచేసి వెళ్ళి పోయేడు.

సత్యం సేవకుడనే రాణి బహుట కొచ్చింది పుస్తకంలో. ఆ పిల్లమొదటికి ఆపించిన ఇంగూరును పుష్టంగా చూడ గలిగేడు సత్యం.

‘వనే వచ్చువామనుకున్నాను సమయానికి రాముల్లేకపోయేడు వెధవ. ఇంద పుస్తకం’ రాణి పుస్తకం సత్యానికి చ్చి వేగం గా యింట్లోకి వెళ్ళిపోయింది.

సత్యం పుస్తకం పుచ్చుకుని వచ్చేసేడు. ఆ ఇంటి ప్రాంతాల్లోనే రాములు సత్యానికి కనిపించేడు. వాడు చాలా అస ప్పూంగా వచ్చేసి అడిగేడు...

‘ఏం గురుగరో...రాణిమ్మగోనుంచేనా? గురిచూసి సమయానికి వెళ్ళారు...అక్కడేం చూసేకంటే?’

సత్యం సమగూడా అన్నాడు.
‘పుస్తకంలోనెం వెళ్ళేను. తీసుకుని వస్తున్నాను.’

‘అంతేనా? గోపీబాబు కనపళ్ళే? వారట వచ్చేరో లేదో మరమిటాచ్చేసెం. ఇద్దరి దగ్గర్నుంచి కాకి డబ్బాలు గిట్టా యుచుండే. ఇది మామూలేగా పెద్దమ్మా పెద్దయ్యా ఇంట్లోలేరు. వారిద్దరూ అస తారంగరింటికేళ్ళేరు. అందుచేత గోపీ బాబు యిక్కడికొచ్చేడు. అవతారంగర యిక్కడికొస్తే రాణిగారు గోపీబాబుని కలుసుకోవానికి లక్కడికివెళ్ళుతుంది. ఏమిటో’

గొప్ప బతుకులెండ్రి. తమకెట్టుంది?’
‘ఏమిటి?’

‘ఏం చెప్పన్నేండి విద్రిచాలు. వెళ్ళి రండి. మరో అడవ మామిడుకుంచాం. వెళ్ళండి.’

సత్యానికి గోలంతా అసహ్యంగా వుంది. కొంచెం వేగంగా ఇంటికివెళ్ళాడు.

స్వరాజ్యానికి రాజులు — గూరలు రెమ్మలు బాగా చాకపును. రాణి వాళ్ళంటి నుంచి బహుపున్నయ్య గారింటికి కాలనడక రానూహనూ పడి, నడిపారు నడిపారు మించడు. ఆనాడు సత్యం గంటకిగిని పుస్తకం తీసుకు రాలేడు. చదవాలనుకున్న మంచి పుస్తకం అంత అలస్యంగా చేరి కందడంతో స్వరాజ్యం చాలా విచక్కుంది. కలుపుగానే అన్నది.

‘ఏం మని’ని సత్యం! ఏమో ఏమో చెప్పిరా అంత. ఇట్టేం చేసినో ఇన్నేం లేదని చెప్పారనిని బోధిస్తున్నాం చెప్పి యిచ్చేటందుకు గంటపేపు వేరు వెంటటే చేయాలా?’

‘వెళ్ళగానే గుర్తుకొస్తే నేను పాపు గంటలోనే వచ్చేవాడిని.’

‘మరి. పుస్తకం యిచ్చకుండా సీరో ఖబుర్లాగిందా రాణి?’

‘నారోకాదు గోపీబాబురో’ అన్నాడు సత్యం కొంచెం కోపంగా.

గోపీబాబు పేరు విని వినదారో స్వరాజ్యం చల్లబడింది. ఆచార్యుర అపిల్ల ఎంతో ఉత్సాహంగా అడిగింది.

‘గోపీబాబా? ఆవన్నాడే పున్నాడా? ఇంకా ఎవరవతున్నాడు? లక్కడే నుక్కేం చూసేవో సత్యం?’

సత్యం స్వరాజ్యం వేపు అనబానంగా చూచి, తల దాచుకుని అన్నాడు.

‘అవన్నీ చన్నడ కండి. లేపు రాణిగా లొస్తే న్యాయంగా అనిచ్చే అడగండి. మరో...ఇక నుండు నన్ను అయింటికి పంపండి. అంత!’

సత్యం ఇవాలు విరి స్వరాజ్యం ప్రవృద్ధిపోయింది. మనసులో ఏమిట కుందో ఏమోగాని, మరెటు చూచాడ కుండా తోపకి వెళ్ళిపోయింది.

— ఇది జరిగిన మూడోనాటిరాత్రి ఆ యింట్లో స్వరాజ్యం పొక్కుకొచ్చింది. పిల్లి పరచాచాలో సత్యం చదుకున్నాడు

సమయం రా తి తొమ్మిది దాటింది. సత్యం
తైలార్ని నిద్రపోవానికి ప్రయత్నిస్తుం
డగా స్వరాజ్యం అక్కడికి వచ్చింది. అతని
వక్రంగా నిండుని అన్నది.

'సత్యం...నిద్రపోతున్నావా?'

'తేలిక.'

'అవును సత్యం మర్నీయ్యడ ఒక్కడి
పడుక్కుంటావుగా...నీకు భయంకామా?'

సత్యం తేలిగ్గా నవ్వేసి అన్నాడు.

'భయమా? మాత్రాల్లో మీ నాన్నగారి
పొలంలో నేనొక్కడే పడుక్కునే అలవాటు.
అక్కడలేని భయం ... ఈత్రాల్లో ఇన్ని
ఇళ్లమధ్య ఈ ఇంట్లో నాకు భయమా?
మీరు ఇవార అడుగుతున్నారని, రోజూ
నేనొక్కడేగా పడుక్కుంటాను.'

'నీకేమిగాని, నాకైతే చచ్చేంత భయం
బాబూ! ఈరాత్రి నాన్నా వాళ్లు ఎప్పు
డొస్తారో ఏమో, నేనొక్కడేగా ఆ గదిలో
వంటరిగా పడుక్కోవానికి భయంగా వుంది.
ఇవాళంతా డీటెక్టివ్ పుస్తకాలు చదవడం
తోనే సరిపోయింది నాన్నా వాళ్లు వచ్చిం
తర్వాత ఎచ్చేద్దువుగాని... లంచంకూ
నాకు తోడగా వుండరా?'

సత్యం చాలాసేపు ఆలోచిస్తూనే వున్నాడు.

'స్నేహ్...రా సత్యం. అవునక్కాలు చద
వకపోయినా బావుండేది. రావూ?'

సత్యం లేచి నిండుగనే స్వరాజ్యం లేచి
పిల్లలారా యెగున గెంతుకూ గదిలోకి
వెళ్లింది. సత్యం తన పక్కబట్టలో
ఆ పిల్లని అనుసరించేడు.

స్వరాజ్యం గదిలో సత్యం తన పక్క
బట్టలు సర్దుకుంటూండగా స్వరాజ్యం
అతన్ని అడిగింది.

'ఏమిటిది! ఇక్కడగూడా నువ్వు నేల
మీద పడుక్కుంటావా సత్యం?'

'నేలమీద పడుక్కోడం నా కలవాటే!'

'పోలీస్మా, ఏది అరుగులమీదా నేల
మీద పడుక్కుంటే లోస్తుందేమో గాని
గదిలో కూడానా సత్యం?'

'నా కెప్పుడైనా సరేదు, మీరు ఆ
మంచంమీద పడుక్కోండి.'

స్వరాజ్యం మంచంమీద పడుక్కుంటూ
'మొండిఘంటం' అనుకుంది.

సత్యం నిద్ర కుప్పకమిస్తుండగా
సత్యం అతన్ని స్వరాజ్యం పలుకుకుంది.
తైలూచరా, తీయనా సత్యం?'

'మీ యివ్వం.' అన్నాడతను చిరాగ్గా.
అవునే నేనేమి మాటాడినా నీకు
విసుగ్గానే వుంటుంది. అవునుగాని సత్యం,
నువ్వెప్పుడైనా ఇంగ్లీషు సినిమాలు
చూసేవా?'

'ఏవో కొన్ని చూసేను.'

'ఏం చూసేవోగాని కొంచెం లేచి
యిటు రా. ఈ బొమ్మ చూడు.' అన్నది
స్వరాజ్యం నెమ్మదిగా.

సత్యం లేచి నెళ్ళలేదు.

'అబ్బ...కొంచెం చూచి వెళ్ళవయ్యా!
నధం నిద్ర రోజూ వుండేదే! స్వరాజ్యం
మళ్లా నెమ్మదిగానే అన్నది.

సత్యం లేచి ఆమె మంచం దగ్గరికి
వెళ్ళక తప్పిందికాదు.

సత్యం మనసులో గుబులు గుబులుగా
వుంది. అంత ఇరికైన గదిలో ఒక
గొప్పంటి ఆదిపిల్లలో వుండటమే నేరమని
అప్పుడతనికి తోచింది. స్వరాజ్యం తన
మంచంమీద వెళ్ళితో పడుక్కునుంది.
ఆమె కట్టుకున్న దుస్తులు అది వెలుగుననే
గతుండా. నాజాకైనా అవడంలో పంపా
గారికి రెపరెప రాదుకున్నాను.

స్వరాజ్యం లందంగానే వుంది. చప్పుడా
పిల్ల ఏం అల్లరి చేస్తుందోనని సత్యం
దిగులుపడ్డాడు. అక్కడ మంచం దగ్గరే
నిండుని స్వరాజ్యం చేతిలోవున్న ఫోటో
వేపు చూచేందుకు ప్రయత్నం చేశాడు.

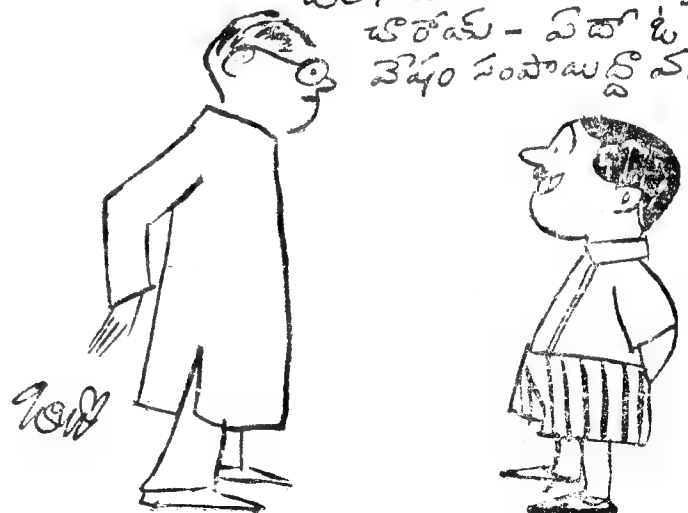
స్వరాజ్యం ఆ ఫోటోని గుండెల కడుముకుని
మత్తుగా అన్నది.

'నువ్వలా పొందంటే నిండుంటే నేని
ఫోటో చూపించను. వచ్చి నా మంచం
మీద కూనో...'

సత్యం భయపడ్డాడు. ఏం చేయాలో
లోచించి కాదు.

ఫర్లేదు సత్యం కూనా ... ఇదిగో
చప్పుడు చూడు ఈ ఫోటో ఇది ఇంగ్లీషు
సినిమాలో ఒక దృశ్యం. ఈ ఆమ్మాయి
పేరు ఎలిజెబెత్ టైలర్. అందంగా
వుంది కమా. ఇతని పేరేమో రిచర్డ్
బర్మన్. పేరంత బావుండడు. నీకెలా వున్నాడో
ఏమో. ఈ సినిమాలోలాగానే బయలుకూడా
వీల్చిద్దరూ భార్య భర్తరే. చిత్రంగా
వుంది గదా. వాళ్లు మొగుడూ పెళ్లాలు
గమకనే సినిమాలో చాలా ప్రేమ వీక్స్
చేస్తారు. నాకు వాళ్ళిద్దరూ ఎంతెంత
దగ్గరిగా నిండుని ఏం చేస్తున్నారో...
నన్నుగూడే సత్యం - కొంచెం దగ్గరిగా
జరుగు తెలుచాడు...కేంప్యే... నన్నుగూడే
మొద్దు పెట్టుకోడం ఏం అప్పురావలసిలు
...నీమీదంత భంగమేగా చూస్తావు?
లేపో నూపో కాదేని స్వాధీనంబి...
సత్యంగా నీ చదువు సాగుంటే నూకు నీవి
యగునీ...ఎందుకూ విన్నవోరావు? ముద్దు
గురించి మాటాడితే రచ్చా? ఇంకొంచెం
దగ్గరిగా జరుగు సత్యం...కేంప్యే...

నిన్నేలో సటింబడెనికి
'జిలనటులు' కెవలని పుకటిం
చోరము - ఏదో ఓ బన్ను
వెళ్ళం సంపాద్యద్దో వని ....

అవును సత్యం మొన్న గోపి బాబుని చూసే
... పుగవా, అరసు రాటి దగ్గర సినిమా
... పోయేదా? అలా కాబట్టియ్యి తలూ
వకు...మూలం. పోతే నేనే మూలం
రాను. అయ్యో రామ...పోటోని నలిపే
స్తున్నావేమిటి...నా పువ్వులకు సత్యం
...వుండయితే రైటర్లున్నాను ... నువ్వు
లేవకు...నువ్వు లేని నుంచుంటే నన్ను
చంపుకు తిన్నంత వొట్టు. అబ్బి కూర్చో
మంటుంటే...కేండ్స్ సత్యం...

* * *
‘కనుక్కోవోయ్ పంతులూ! రైలంత
గోపులో వస్తావో!’ అన్నారు బసవపున్నయ్య
అసహనంగా.

పంతులు, విసిరిన బాణంలా వెళ్ళివచ్చి
వివరంగా అన్నాడు.

‘నో లేట్ సార్...మరో పది నిమిషాల్లో
అమ్మాయిగరూ, అల్లుడుగరూ ...మీ
ముందు సింఘంబారు.’

‘మరి మనవరాలో!’ పొట్టెగలెమ్మా
అడిగేరాయన.

‘అవునండోయ్ బాబు. నేనా సంగతే
మరిచేను. మనవరాలుంకిగా. బేది...’ ఆ
మనవరాలి పేరు రైతిక పంతులు నగేద్రు.

‘బేది కాదోయ్ పంతులూ! సరచంద్రిక’
పేరందించేరు బసవపున్నయ్య.

‘ఎంత చక్కటి పేరండి బాబూ! సర
శ్చంద్రిక!’

‘అమెరికాలో పుట్టిందోయ్ నా తల్లి.
దాన్ని ఆళ్ళమ్మా నాన్న సారా అంటా
రట. ఇప్పుడు దానికి నాలుగో యేడు.
నువ్వు దాని పోటోలు చూశ్శేడు అనుంది.
పోటోలేంటితే.....యే కం గా పిల్లనే
నూదొచ్చు...ఈలోగా మరోళ్ళకి గ్రింపు
అబ్బుకురా...పో...’

వాళ్ళందరూ గ్రింకులు రాగుతున్నారు.
చత్యానికి జ్వరం ఎక్కువై నట్టుంది. కంబ
ళిని నిండుగా కప్పుకుని కూర్చున్నాడు.
ఇంటిదగ్గర భార్యాపిల్లలూ—తమ్ముళ్ళూ
అతనికి గుర్తు కొచ్చేరు చెప్పి చెప్పు
కుండా రిక్వా ఎక్కి స్టేషను కొచ్చేసే
దతను.

బాక రైల్వో స్వరాజ్యం భర్తతో
వొస్తుందని అతనికి తెలియవలె—అంత
జ్వరాన్ని రెక్క చేయకుండా స్టేషనుకి
వచ్చేడు.

శరభుండ్రిక

‘స్వరాజ్యం అదృష్టవంతురాలు’ అను
కున్నాడు.

ఆ పిల్ల బసవపున్నయ్య గారికి పుట్టు
దమే ఒకానొక అంశం. బసవపున్నయ్య
గారి రోజులు బాపున్నాయి గనక, వారు
స్కూల్లో ఒక అల్లుడ్ని తెలికి, అతనికి
పట్టుమిచ్చి, అరన్న అమెరికా వంపి అవు
ననిపించుకున్నారు.

స్వరాజ్యం శరభుండ్రికనే కప్పది!
అప్పుడతనికి అన సొంత బేది గుర్తు
కొచ్చింది. ఆ పాప పేరు అనందలక్ష్మి.
పేరుతోనే వుంది కావలసినంత పేరకీ!
ఆ అతి మామూలుగా పుట్టింది.
సరై... స్వరాజ్యం దగ్గర తామర
లేకపోవడంతో ఆ పాప అతి మామూలుగా
పెరుగుతోంది. ఆ నం ద లక్ష్మి పూచిక
పుల్లలా వుండి; వాళ్ళంతా గట్టితో అస
వ్యాంగా కనుమిత్త ‘నన్నెందుకు కన్నావు
నాన్నా’ అనే దీనమనన చూపుతో సత్యం
మనసుమీద చెచ్చి లీకైంది.

తన యింటల్లో ఆ పాపకి సుఖం లేదని
సర్కానికి బాగా తెలుసు. తన నెత్తురులో
దోషమేదో వుండివుంటుందని గూడా అత
ననుకున్నాడు.

సత్యం భార్యపేరు అన్నపూర్ణ. ‘మహా
సాధ్వి’ అంటాడు సత్యం. ‘అన్నపూర్ణకి
కష్టాల్లో పెరిగడం అలవాటైపోయింది.
పుట్టింటల్లో స వి తి తల్లి పోరులో
కొన్నేళ్ళు గడిచిన అనంతరం, సత్యానికి
భార్యగా వచ్చి మనికొన్ని కష్టాలనుభ
విస్తోందిక్కడ. పాపురూ కొట్టా
లెక్కలు రాసే సత్యానికి భార్యగా అన్న
పూర్ణే కాదు—మరో అరుంధతైనా సరే—
కష్టాలనుభవించి తీరవలసిందే! గంతకు
తిగ్గ బొంతుకుని తప్పి చెండుతోంది
కాదోయ్ అన్నపూర్ణ.

రెక్కలు రాసే ఉద్యోగం సత్యం సంపా
యించుకున్న నెలతోనే, ఇద్దరి తమ్ము
ళ్ళను త న ద గ్గి రి కి వంపి పోషించ
మన్నాడు తండ్రి. ఆ తమ్ముళ్ళకీ పాలం
పనులు చాతకావనే స ర్వి ఫి కే టు ను
స్వయంగా తండ్రి యిచ్చేడు.

ఒక తమ్ముడు సైకిల్ పాపులోనూ,
మరో తమ్ముడు మండుల పాపులోనూ పని

చేస్తున్నారు. తమ్ముళ్ళని ఉద్దరించే జాక
కం సత్యానికి తెరపాగా—తమ్ముడు తెచ్చే
లడా పైవచ్చి మూట కట్టేస్తున్నాడనే
అపవాదుకి సత్యం భయపడుతూనే వున్నాడు.

అవేశంతో ఒకరి కొకరు తీసిపోరు
తమ్ముళ్ళు. చూస్తూంటే—కేవలం అన్న
య్యని ఉద్దరించే నిమిత్తం అక్కడ
పాలం పని నూనుకుని వచ్చేరా అనే భ్రమ
కలగనూ కలుగుతుంది.

‘వెళ్ళిపోండి తమ్ముళ్ళా...నేను అశ
క్తున్నీ...నన్ను నమ్మ మీ బ్రతుకులు
పాడు చేసుకోండి’ అని అన్నయ్య అంటే—

‘మేము వెళ్ళంగాక వెళ్ళం. కబో గంజో
మనం కలిగే తిండాం. మమ్మల్ని నువ్వు
గానీ, నిన్ను మేముగానీ దూరం చేసుకోము.
నువ్వు మా యింటకి పెద్దవాడివి. కొం
చెమో గొప్పో చదువుకున్నవాడివి. నీ
అదృష్టశ్రేణి దేవుడు సరికేయడం వల్ల
నువ్వు కృంగిపోయావు. మా రెక్కలు
మందినే బితే అన్నా. బాక పాపాయినా
కేపైనా ఆ నేపుర్ని నిలచెట్టి నీ జాతం
లిరగరాయమని నేడుకుంటాం... మమ్మల్ని
పొమ్మనకు.....’ అనేపాటి తమ్ముళ్ళు
నాళ్ళు.

‘ఇదంతా నేను చేసుకున్న పాపం...
జన్మలో చేసేలో ఏమో... అనుభవిస్తు
న్నాను’ అనుకున్నా దరను — ఆ రైలు
స్టేషన్లో, ఆ పెద్ద లకి దూరంగా, ఒక
పాత సిమెంట్ బెంబీమీద కూర్చుని జరిని
చేతుల్లో వుంచుకుని...

దాదాపు అయిదు సంవత్సరాల క్రితం
అరసు చేసిన పాపమొకటి చప్పున స్ఫురిం
చింది...

అనాటికా—అశ్రునప్పుడే—స్వరాజ్యం
లొందరపాలువల్ల సత్యం తప్పు చేసేడు.
ఆ తప్పు పూర్తయింతవ్యాత దోషితా
లేది నించున్నాడు సత్యం...

స్వరాజ్యం తన మొహాన్ని చేతల్లో
దాచుకుని అన్నది.

‘వెళ్ళిపో సత్యం. నాన్నావాళ్ళు వచ్చే
నేరయింది. నువ్వు చరందాలోనే పడుక్కో.
వెళ్ళు.’

పల్లె తాలూకు పాలంలో ఒంటరిగా
పడుక్కోడం అలవాటైన సత్యానికి,
ఆ రోజు లగాయిచూ పట్టణంలో అన్నీ
ఇళ్ళనుధ్య ఆ భవంతి తాలూకు చరందాలో

పడక్కిడం భయంగానే వుండేది. ఏకేళ పుడు ఏ కొంచెం ఎలా మునుగుతుందో, ఏ వివరీతం వినాల్సి వుంటుందోనని ఆందోళనగా వుండేది.

సరిగ్గా కాలేజీ తెరిచేరోజున బసవ పున్నయ్యగారింటో 'కొంచెం మునిగిందనే' వార్త సత్యం చెబితో పడింది. ఆవార్త విని సత్యం నేలమీద కుప్పలా కూలిపోయేడు.

'యెంత పన్నేసేవే సాధారణం ముండా! ఆడవడో జెప్పలే. గొప్పదవేనా...నేనాడి కాళ్ళట్టుగుంటాను. జెప్పు.' అన్నాడు తండ్రి...

స్వరాజ్యం ఆ వెధవ గురించి కళ్ళతో ఏం చెప్పిందోగాని, ఆ తర్వాత బసవ పున్నయ్యగారు రుద్రులైపోయేరు.

'గొప్పదెవకదా...అయితే యెవడాడు. అడిగితే అది కప్పేట్టేస్తాను. యెవడాడు?'

స్వరాజ్యం ఏడవడం మినహాయించి మరేం చెప్పలేకపోయింది. తల్లి అడిగింది; తండ్రి మళ్ళా అరిచేడు. అప్పటికీ చెప్పకుండా వలసలా ఏడుస్తూనే వుంది స్వరాజ్యం. ఆరోజు రోజంతా ఇల్లంతా గోరిగానే వుండిపోయింది.

■ రాత్రికి రాత్రి బసవపున్నయ్యగారు కారెక్కి దేళమీద పడ్డారు—సరాన్నేపిణ నిమిత్తం. ఆరాత్రే సత్యం స్వరాజ్యంతో మూలడే అవవాళానికి నోచుకున్నాడు. అతనన్నాడు.

'క్షమించండి, తొందరపడ్డాం!'

స్వరాజ్యం తలెత్తి సత్యాన్ని చూచింది. ఆ పిల్ల కళ్ళల్లో ఎర్రగా మండిపోతున్నాయి. పెదాలు గబగబా వాణికిపోతున్నాయి. అసహనం తోనూ ఆ పిల్ల చాలా ఖచ్చితంగా అన్నది...

'తొందరపడింది నేను సత్యం; నేను. నేను ఒక్కసారే తొందరపడ్డాను. రాణి చాలాసార్లు తొందరపడింది. నేనేమీ తల్లి నవ్వబోతున్నాను. రాణి నిశ్చయంగా వుంది. ఇది నా దురదృష్టం...నాన్న నా లోపలి శిశువుని చంపుతానన్నాడు. అది విని నేనూ ఛర్చనన్నాను అప్పుడు నాన్న ఏడ్చేడు. నాన్న వలసలా ఏడవడం—బహుశా యిదే మొదటిసారి, శిశువుకి ఏ హాని జరగలేదు. భయపడకు...నీకు ఏ కీడూ జరగదు. నాన్న వెళ్ళిపోయేడు చూసేవుగా. నాబిడ్డకి మంచి తండ్రికోసం వెదుకుతున్నాడు. నాకది

(47వ పేజీ చూడండి)

ప్రొ॥ వి. రామలింగస్వామి

అఖిలభారత వైద్యశాస్త్ర పరిశోధనాసంస్థ (న్యూఢిల్లీ) లో పెథలజీ డిపార్ట్మెంట్ అధిపతిగా ఉన్న, ప్రొ. వి. రామలింగస్వామిగారు, పోషణ సరిగా లేకపోవడం వల్ల వచ్చే జబ్బుల్ని గురించి విశేష పరిశోధనలు జరుపుతున్నారు. వీరి పరిశోధనల్ని గురించి చాలా సంస్థలు ఈయన్ని సహానించాయి. వైద్యశాస్త్రంలో శాంతి స్వరూప్ భట్నాగర్ బహుమానం, భారత వైద్య శాస్త్ర పరిశోధనా సమితి (ఐ. సి. యం. ఆర్.) వారి బసంతిదేవి అమీర్ చంద్ బహుమానం, అక్స్ఫర్డ్ యూనివర్సిటీ వారి డి. ఎన్. సి. డిగ్రీ వీరికి లభించాయి. అంతర్జాతీయ పెథలజీ ఆకాడమీ (షికాగో) లో అబ్బట్ లెక్చరర్ గానూ, సీబీ పాండేష్ (లండన్) లెక్చరర్ గానూ, ఇంటర్నేషనల్ సాసైటీ ఆఫ్ జిగ్రాఫిక్ పెథలజీ వారి అసాన్సి లెక్చరర్ గానూ ఎన్నికైన మొదటి భారతీయుడు ఈయనే.

ప్రొ. రామలింగస్వామిగారు శ్రీరామాలయ పుట్టారు. 1946లో విశాఖసట్టణం ఆంధ్ర మెడికల్ కాలేజీలో యం. డి. డిగ్రీ తీసుకున్నారు. 1951లో అక్స్ఫర్డ్ యూనివర్సిటీలో పరిశోధనలు జరిపి సి. పి. డి. డిగ్రీ తీసుకున్నారు. తర్వాత ప్రొ. రామలింగస్వామిగారి పరిశోధనలన్నీ మన దేశంలోనే జరిగాయి. వీరి ప్రచురణలు 70 ఉన్నాయి. ప్రామాణిక గ్రంథాల్లో అధ్యయనానికి రాసారు.

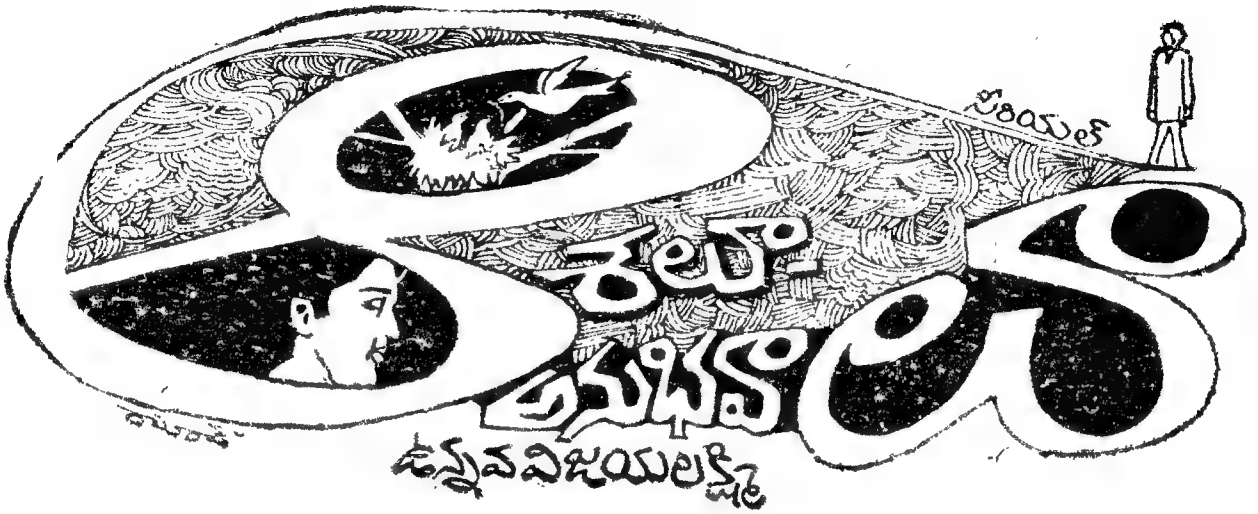
ప్రెజిడెంట్ లోపించడం వల్ల ఎదిగే పిల్లలకి వచ్చే ఒకరకమైన జబ్బుని కనిపెట్టిన వారిలో వీరికారు. ఈ జబ్బు మనదేశం

లోనూ, అభివృద్ధి చెందుతున్న ఇతర దేశాల్లోనూ ఎక్కువగా ఉంది. దీన్ని గురించి వీరూ, వీరి సహచరాలూ ఇంకా పరిశోధనలు కొనసాగిస్తున్నారు. ఇదిలాకే వీరు గాయిటర్ అనే వ్యాధిని గురించి కూడా పరిశోధనలు జరిపారు. ఇది హిమాలయ ప్రాంతాల్లో ఎక్కువ. డింబ్ల కంకంలో ఉండే కైరాంగ్ గ్రంధి వాస్తుంది. ఉప్పులో కొంచెం ఐయోడిన్ రలిపి వాడితే దీన్ని అదుపులో పెట్టవచ్చని ప్రొ. రామలింగస్వామిగారి పరిశోధనలవల్ల తెలిసింది.

వైద్యవిద్యలో తీవ్రమైన సంస్కరణలు తేవాలనే ఉద్యమంలో ప్రొ. రామలింగస్వామిగారు ప్రముఖ పాత్ర వహిస్తున్నారు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం వారు వీరికి గౌరవ డాక్టరేటు లిరుదు ఇచ్చారు. ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ (డబ్ల్యు. హెచ్. ఓ.) వారికి ప్రొ. రామలింగస్వామి సహచారు.

—డా॥ ఆర్. ఎల్. ఎన్. శాస్త్రి.

జ రి గ న క థ

ముకుందం, సుందరం, ప్రకాశం, శకుంతల, శశి సుభద్రమ్మగారి సంతానం. పాలింపిద వచ్చే ఆదాయమూ, ముకుందం తెచ్చే కొద్దిపాటి జీతమూ వాళ్ళకి జీవనాధారం. విశ్వనాథంగారు ఆ ముకుందానికి ఆవుడు. సుందరం తెలివైన వాడు. ఆతనికి మద్రాసువెళ్ళి 'బియ్యి' చదవాలని వుంటుంది. మోదట్లో కొంత వెనకాడినా ముకుందం అతని అభిలాషని తోసిపుచ్చలేక పోయాడు. సుందరాన్ని అందరూకలిసి మద్రాసు పంపిస్తారు. చదువుమీద శ్రద్ధచూపని శకుంతల మనస్తత్వం గ్రహించి ఒక మంచి సంబంధంచూసి వెళ్ళి చేసిస్తారు. సుందరం చదువు పూర్తి చేసుకునివస్తాడు. ముకుందానికి పెళ్ళి అవుతుంది. విశ్వనాథంగారు చనిపోవడంతో ఆయన కొడుకులు అల్లు చిరుమని తొందరపెడతారు. సుందరానికి గొప్పంటి సంబంధం కలిసివస్తుంది. ఆతనికి లుబుడిలో అట్టహాసంగా పెళ్ళవుతుంది. ప్రకాశాన్ని సుందరం దగ్గరుంచి మెడిసిన్ చదివించా అని యింటివాళ్ళ అభిలాష.

8

బండిదిగి రోవలికి వస్తున్న ముకుందాన్ని చూసి మొదట కాస్త చెల్లబోయినా అంతలోనే తమాయించుకుని సంలోషంగా ఆతనికి ఎదురు వెడుచూ.

'ఏమేవ్, అల్లుడొచ్చాడు.' అంటూ రోవలికి వినిపించేలా సంబరంగా ఓ కేక వేశాడు యశోద తండ్రి నరసయ్యగారు.

'శస్త్రపీఠాకా మీ చూటే అనుకుంటున్నాం-రేపో ఎల్లుండో పుత్తరం ఏమైనా వస్తుందేమో అని-' అంటూ అబ్బి మానంగా అల్లుడ్ని పంకరిస్తూ అతని

చేతిలో నంది అందుకుని 'రోవం పెట్టమూ' అంటూ చిన్నకూతురు చేతి కిచ్చాడు-మామ అల్లుడు వరండాలో వున్న బల్లమీద కూర్చున్నారు.

'అంతా బాగున్నారా-పదినగరి వంటో కులాసాగా వుంటోందా.' అంటూ పంకరించింది అత్తగారు గడపవారే నిలబడి.

'అంతా కులాసాగానే వున్నారు.' అంటూ మర్యాదగా వమాధానం చెప్పాడు ముకుందం.

కాళ్ళు కడుక్కోటానికి చెంబులో నీళ్ళూ తుడుచుకోటానికి తువ్వాలూ తీసుకొచ్చిన రాధిక -

'ఏమిటి బావా అప్పుడే వచ్చాకావు. అన్యాయంగా నేను పది రూపాయలు పోగొట్టుకొన్నాను 'అంటూ అరిక నటిస్తూ నీళ్ళ చెంబు చేడించార పెట్టింది.

'చాల్సే పిచ్చివాగుడు' అంటూ నర సయ్యగారూ భార్య కూతుర్ని మందలించారు, అల్లుడి స్వభావం తెలిసిందే అయినా ఓ వేశాపాళా తెకుండా హాస్యాలు చేస్తే అతనేమైనా అనుకుంటాడేమోనని పించి.

అతను ఏమీ అనుకోలేదు - నవ్వుతూనే మరదల్ని అడిగాడు, 'ఆ పది ఎలా పోగొట్టుకున్నావో చెప్పావుకాదు మరి.'

'ఆ ఏమింది - పెరిగ్లాం అందగానే ఇవ్వాలో రేపో నవ్వు వచ్చేస్తావు' అంది లక్ష్మయ్య-అహ అలాగేం రాడు, ఒకవేళ బావ వస్తానన్నా అత్తయ్యగారు ఒప్పుకోరు, అందరూకలిసి ఏ పదకొండోరోజుకో వస్తారు అన్నాను నేను...కాదు నవ్వు తప్పకుండా వస్తావు అంది లక్ష్మయ్య-

పదేసి రూపాయలు వందెం వేసుకున్నాము...

అత్తగారూ మామగారూ ముసి ముసిగా నవ్వుతూంటే పసివాడిలా బిడియపడి పోయాడు ముకుందం.

ప్పొసంచేసి వచ్చాక మరదలు ఇచ్చిన కాఫీగ్లాసు అందుకుంటూ ఆ పిల్ల మొహం రోకి చూసి చిన్నగా నవ్వాడు - బావగారి' చూపులు ఆ ర్థం గ్రహించుకున్నట్లు, 'అక్కయ్య అదిగో ఆ చివరిగదిలో వుంది- వెళ్ళు పాపం-శాంతి అది ఏమీలేదుట- పాపనికూడ చూడొచ్చు-అన్నీ అత్తయ్యగారు చెప్పకుండా వుంటారా ఏమిటిలే.' అంది రాధిక మూతి మూడువంకర్లు తిప్పుకుంటూ.

'తల్లి తల్లి-ఆ పదిరూపాయలూ నికు నేను ఇప్పుకుంటాను కాని ఇలా నామీద మాత్రం రుసరుసలాడకు.' అన్నాడు ముకుందం బ్రతిమాలుకుంటున్న ధోరణిలో.

'దానిమొహం-ఏదో హాస్యం చెయ్యక పోతే తోచదు.' అంది కాంతమ్మగారు నవ్వుకుంటూ:

కాఫీగ్లాసు చేతిలోపట్టుకుని ఆ చివరి గదివేపు అడుగులువేస్తున్న ముకుందం కాళ్ళ ఒక్కొక్కటం తడబడినట్లయ్యాయి- ఆతనికి చెప్పలేనంత సంలోషంగానూ వుంది-ఏదో బిడియంగానూ వుంది. మొట్టమొదటిసారి యశోద మొహంలోకి చూచినప్పుడు తనకెలాంటి అనుభూతి కలుగుతుందో వూహకే అందటం లేదు.

యశోద పరిస్థితికూడ అచ్చంగా అలాగే వుంది. తెరుచుకుంటున్న ఆటపులవంతే చూస్తున్నదల్లా ఒక్కసారి బిడియంగా

చూపులు వాల్చుకుంది.

ఎదుటి దృశ్యన్నిచూస్తూ చూపులు మరల్చుకోలేని వాడిలా అలా గుమ్మరిందగ్గరే నిలబడి పోయాడు ముకుందం ఒక్కక్కణం.

రేగిన జబ్బు, కొద్దిగా పొలిపోయిన చెక్కిళ్లు, కొద్దిగా బలహీనంగా వున్న యశోదమొహంలో ఏదో కొత్తదనం మెరిసి పోతూన్నట్లు నీసిందింది. — కళ్ళు మూసు కుని అమాయకంగా నిద్రపోతున్న పావనంక తదేకంగా చూసుకుంటున్న యశోదకళ్ళలో అనిర్వచనీయమైన అనురాగభావం — ఆ దృశ్యం అత్యంత మనోహరంగా కనిపించిందటనీ — కాస్తేపటి ఆరువార మెల్లిగ వెళ్లి లక్కడున్న కుర్చీలో కూర్చుంటూ, 'యశూ' అన్నాడు. అతని గుండెలోని అస్పృశ్యతందా రంగరించి పోసినట్లుంది ఆ పిల్ల.

కళ్ళు ఎత్తి చూసింది యశోద. 'నేరేటి అడుగురాసు—చెప్పావా మరి—' ఎంత అవగాయకత్వం నటించబోయినా అతని చూపులు సచ్చ దామకోలేకపోయాయి. ఒక్కసారి సిగ్గుపడిపోయింది యశోద. 'ఏమిటది' అన్నట్లు చూపులలోనే అడిగింది.

'అప్పుడు మా ఇద్దరిలో నీకు పాప అంటే ఎక్కడన ఇష్టమో నేనంటేనా— చెప్పాలి మరి.'

చలుక్కన సమాధానం చెప్పటం ఇష్టం లేని దానిలా ఎటో చూస్తూ వూరుకుంది ఒక్కక్కణం. ఆ ఆరువార 'మందు, మీ మిగిలి చెప్పండి' అంది.

'అద్యగో—చూశావా—నీకు పాప అంటేనే ప్రేమ ఎక్కువ—అది చెప్పటం ఇష్టం లేక మాట లప్పిస్తున్నావు'

సిండ్లైన చిరునవ్వు మెరిసింది యశోద పెదవులమీద. 'అలా నిలదీసి అడిగితే నేనేం చెప్పలేకపోతున్నాను—నాకు ఇద్దరూ సమానమే—'

'ఏం కాదులే—నాకు తెలుసు—పిల్లలు పుట్టగానే అదవాళ్ళకి ధర్మమీద ప్రేమ తరిగిపోయిందంటా పిల్లలమీద మక్కువగా మారిపోతుందట—మేం మాత్రం అది వరకటకంటే కూడ ఎక్కువగా మిమ్మల్ని ఆధిమానించి ఆరాధిస్తామే' వీరిగ్గా అలా నేనుకున్నాడు.

దానికేను సమాధానం చెప్పకుండా;

'ఆ గొమ్మలోది కాఫీ కాబోలు; చల్లారి పోతుంది, త్రాగేయం.' అంది నవ్వుతూ.

'గొప్ప పలవో ఇచ్చావులే' మూతి ముడుచుకున్నాడు ముకుందం—నవ్వుకుంది యశోద—

'అత్యర్థుగరు ఎప్పుడు వస్తారు—నాకు పథ్యం వెల్టాక ఉత్తరం వ్రాయించాలను కుంటున్నాడు నాన్న.'

'నాకు అలాంటి వేడుకలూ అరీ ఏం

'ఎప్పుడో జరగబోయేదానికి వ్వు నుంచీ అనుకోటం ఎందుకులేండి—' యశోద మురిసెంగా కూతుర్ని చూసుకుంటూ అంది—'రమణి దగ్గరనుంచి పుత్తరాలు వస్తున్నాయా— కులాసాగా తిరుగుతోందిటనా— సుందరం వెళ్లి నెలకావస్తున్నట్లుంది—పుత్తరాలు వస్తున్నాయా...'

'అ—అంతా కులాసాగానే వున్నారు.

ఇష్టం పుండవని నీకు తెలుసుగా—ఇంక అవిడికి మనకదాలిని ఎప్పుడు చూడాలనిపిస్తే అప్పుడే వస్తుంది.'

'శరీ ఏమంటోంది.'

'ఏమంటుంది—కోడల్ని ఎంత త్వరగా చూస్తావా అని ఎదురు చూస్తోంది— అన్నట్లు నీకోమాట చెప్పమంది, అవాళ శకుంతలా మాట ఇచ్చేసింది కదూ—ఇంక రమణికి కూరురు పుట్టినా ఆ ఛాన్సు మన పాపదేవులు...'

అమ్మచాత్రం అర్రం లేకుండా బెంగ పెట్టేసుకుంటోంది—ఆ చదువు ఎప్పటికీ ముగుస్తుందో మళ్ళీ ఎప్పటికీ వస్తాడో కన్నబిడ్డని ఎన్నాళ్ళకి చూసుకుంటాడో అంటూ వూ ఇదయిపోతోంది — అసలు వాళ్ళు నిశ్చింతంగా సంరోషంగా వున్నారు...'

'అవిడ లభిమానం అలా అనిపిస్తుంది— మరి—పైగా ప్రతిదానికి భయం; అనుమానం ఎక్కువ.' అంది యశోద, అత్య

గారి భయం ఏమిటో ఆమెకి తెలుసు.

* * *
'పోస్ట్' అన్న కేక వినిపించింది. గదిలో పేపరు చదువుకుంటున్న ముకుందం లేచి వెళ్లాడు—జలుబు భారంగా వుండటంవల్ల అవార ఆసీనుకి శలవపెట్టి ఇంట్లోనే వుండిపోయాడతను.

అతను వరండాలోకి వెళ్లేసరికి ఓకవరు అక్కడి బల్కనీద వడేసి వెళ్లిపోయాడు పోస్టుమేన్.

'శకుంతల వ్రాసింది. అనుకుంటూ కవరు చించి లోపలి కాగితాలు పైకితీసి చదవటానికి వుపక్రమించాడు—నాలుగు పంక్తులు చదివేసరికి అతని మొహంలో రంగులు హరిపోవటం ప్రారంభించాయి—చివరికి పుత్రరం ముగించేసరికి చెప్పలేనంత చిరాకు విసుగుదల కలిగాయి.

'అమ్మా ఒక్కసారి ఇలా వస్తా' అంటూ తల్లిని పిలుస్తూ తనే లోపలికి నడిచాడు అద్దదిద్దంగా ఆ కాగితాలు చదవ తలు పెడతూ.

పడవలో గోడవార కొంగు పరుచుకుని పడుకున్న సుభద్రమ్మగారు లేచి కూర్చుంటూ 'ఉత్తరాలు వచ్చినట్లున్నాయి—ఎక్కడించి' అంది.

'నీ పెద్ద కూతురు వ్రాసింది.' కొడుకు గొంతులో అంత కోపం, వెలుకారం ఎన్నడూ ఎరగని అవిడ గతుక్కుమంది—అతని మొహంలోకి చూడాలంటేనే ఏమిటో ధైర్యం లేనట్లుగా అయిపోయింది.

'ఇద్దరో చదివి విలిపించు' అంటూ కాగితాలు విసురుగా భార్య వడిలో వడేసి గదిలోకి వెళ్లిపోయాడు.

అత్తగారి గది గుమ్మంలో కూర్చుని చంటి దానికి జబ్బా కుడుతున్న యశోదకి కూడ భర్తవైఖరి వింతగానే అనిపించింది—చేతిలో వస్తువులు ప్రక్కని చాపమీద వడేసి కాగితాలు విప్పింది కుతూహలంగా.

'ఏం రాసిందేమిటి—వాడలా మండి పడిపోతున్నట్లున్నాడు.' అత్తగారు అడిగిన దానికి సమాధానంగా పుత్రరం చదవటానికి వుపక్రమించింది యశోద—అది ముగించేసరికి ఇద్దరి మొహాల్లోనూ ఆశ్చర్యము బాధా పరుచుకుపోయాయి—

'యశోద అయోమయంగా అత్తగారి ముఖంలోకి చూస్తూ ఉండిపోయింది.

అశలూ అనుభవాలూ

'ఏమిటలా చేశాడు' అనుకుంటూ దిగులుగా నిట్టూరుస్తూ, కాళ్ళూ చేతులూ పట్టు తప్పిపోయి లేవటానికి ఓపికలేనట్లు అలాగే కూర్చుండిపోయింది సుభద్రమ్మగారు.

గదిలోకి వెళ్లిపోయిన ముకుందానికి అక్కడ మనస్సు నిలవలేదు.

'మొన్న వచ్చినప్పుడు కాని ఈ సంగతేమియూ చూచాయా నీతో చెప్పిందా.' మళ్ళీ అన్నాడు లేచివచ్చి.

'అబ్బే ఏమీచెప్పలేదు—నీ అధిమాత్రం మునుపటిలా సరదాగా పుత్తాహంగా లేదేమో నని ఇప్పుడు అనిపిస్తోంది—అసలేం జరిగిందో...'

'జరగటాని కే ముందర్నూ—నేను చెప్తాను విను. ఉద్యోగం అన్నాక ఎన్నో కష్టపెట్టారాని సహించి ఒళ్లునంచి ఎనిచేయాలి వుంటుంది—పై అధికారుల దగ్గర అణగే మణిగీ అణుకువగా మసలు కోవలసి వుంటుంది—కానీ నీ అల్లుడిలో ఆ నిదానం, ఓర్పు మచ్చుకైనా లేవు—ఆకనితో అంతులేని అహంకారం అర్రంలేని అహంభావం బాగా పేరుకుపోయాయి—అతని మాటలు వింటూంటే నాకు ఒక్కొక్కసారి ఎంతో ఆశ్చర్యం వస్తూండేది.

తనకి డబుల్ డిగ్రీ వుందనీ, ఆసీసులో అందరిలోకీ తనే తెలివైన వాడననీ విర్రవీగుతూండేవాడు—చివరికి వాళ్ళ ఆసీసరుకూడ విశ్వనీ వాళ్ళనీ కాకావట్టే పాజిషన్లోకి వచ్చాడేనా వాడిమర్రో మట్టితప్ప మరేమీలేదని ఇబుర్లు చెల్లండేవాడు—అంతేకాదు 'నాపై అది కాకిదా అని నా పనిలో ఏవో లోపాలు ఎంచాని పూతావతయ పడిపోతాడు. వేనో తనలా చచ్చుదద్దన్నవి కాను తప్పులు చెయ్యటానికి—ఆట్టే పిచ్చి వేషాలు వేశాడంటే ఆ పైట్లు వాడి మొహం వడేసి, ఉద్యోగానికి రాజీనామా ఇచ్చేసి నా దారివ నేను చక్కా వస్తాను.' అనికూడా అన్నాడోకసారి—బావ భోరణి నాకు వింత అనిపించినా ఆ మాటలని మాత్రం నేను అంత సీరియస్గా తీసుకోలేదు అప్పుడు—'

కొడుకు చెప్తున్న విషయాలు కాస్త

కొత్తగానే వున్నాయికాని అల్లుడి భోరణి మాత్రం పూర్తిగా తెలియనిది కాదు అవిడకి—

పెళ్ళిలో అతను తమతో కలిపడిగా లేడనీ మనస్సువిప్పి ఎవ్వరితోనూ మాట్లాడ లేదనీ కొడుకులు అన్నప్పుడు అదంతా పెళ్ళికొడుకు దర్బాసనీ ఆ తరువాత మామూలుగానే కలిసిమెలిసి వుంటాడనీ అను చెప్పింది—కాని నాలుగైదు సంవత్సరాలు గడిచినా అల్లుడి ప్రవర్తనలో చీమ తలకాయంత మార్పుయినా కనిపించలేదు అవిడకి—పండగలకి పబ్బాలకి రావటం ఇద్దరు పిల్లలకి బాలసారెటా అనీ వేడుకలు చేశకోటం, వచ్చినప్పుడల్లా నాలుగైదు రోజులండటం అన్నీ బాగానే వున్నాయి, కాని అలా వచ్చినప్పుడు అతని ప్రవర్తన మాత్రం కాస్త ఏదోలాగే వుంటుంది—బావమర్రులతో సరదాగా హాస్యాలాడుతూ ఇబుర్లు చెప్పకండా కొత్త పెళ్ళికొడుకులా, తలుపులు బిడాయించుకుని గదిలో కూర్చుంటాడు—అతనికి కావలసినవన్నీ పెళ్ళామో ఎవరో తీసుకువెళ్లి అందించటం ఆ రాజసం దీ చూస్తూంటే ఒక్కసారి చిరాకినిపించినా అతని తీరే అంత అని సరిపెట్టుకుంది—అతిశయమో, గర్వమో ఏదో ఒకటి, వాళ్ళబ్రతుకు వాళ్ళు బ్రతుకుతున్నారు అనుకుంటూంటే మధ్య ఈ మేళం ఏమిటి—ఏమో ఆడదాన్ని—నాక ఆ ఆసీసు వ్యవహారాలు ఏం తెలుస్తాయి—అనుకుంటూ.

'పోనీ అంతగా ఆ వుద్యోగం నచ్చిపోతే మరోటి చూసుకున్నానా మానేస్తే బాగుండేది.' అంది.

'అంత ఆలోచనే అతనికి వుంటే ఇంక లేనిదేముంది—ఒక్కవిషయం మనం తెలుసు కోవాలియ్య... మనిషికి ఆత్మవిశ్వాసం, ఆత్మగౌరవం వుండాలిందే. కాదనము—కాని అని అర్థం వర్థం లేకుండా పెరిగి పోయి చివరికి అహంకారంగా, అహంభావంగా పరిణమిస్తే మాత్రం ఆ వ్యక్తికి పతనం తప్పదు...'

'అదంతా నిజమేలే—ఏదో అయిపోయింది మరి—ఇప్పుడు మనం ఏం చెయ్యాలి—' అశగా కొడుకు కళ్ళలోకి చూసింది.

'చెయ్యటానికేముంది—అదీ మనమూ

కేమెల్ సీరా దివ్యముగా ఉంటుంది! వీటిలో దేనినైనా ఎంచుకోండి

కేమెల్ “స్పెషల్” సీరా

అడు లేకుండా జాతీయ సీరా సరసమైన రకలో లభిస్తోంది. ప్రతి రోజు వాడుకకు అది దివ్యముగా ఉంటుంది. అది త్వరగా అరిపోతుంది. పెన్నుల మధ్యలో రాయడము ఆగిపోదు. మీ పెన్నులో కేమెల్ స్పెషల్ సీరా పోస్తే, రాస్తున్నప్పుడు పెన్నును పిడిలింపనక్కర లేదు. ఇంత మంచి సీరా అయిన దాని దర సరసముగా ఉండితమే కేమెల్ “స్పెషల్” సీరా ప్రత్యేకత.

కేమెల్ “డీ-లక్స్” సీరా

ఇది మా క్రొత్త కయారు. మీది ఖరీదైన పెన్ను అయితే, దానికి బాగుగా తగిన సీరా యేదీ. ఈ సీరా అడు లేకుండా జాతుంది. త్వరగా అరిపోతుంది మరియు అది రాసూనే మీ పెన్నును శుభ్రపరుస్తుంది. అంతే కాదు, “డీ-లక్స్” మీ పెన్నును సంపూర్ణ రక్షణ పిస్తుంది. దానిని వాడితే పెన్ను చిన్న ముక్కలుగా కోరదు. మీ పేజుల్ మీద కేమెల్ “డీ-లక్స్” సీరా బుడ్డిని పెట్టుకొనుట మీద గర్వ కారణముగా ఉంటుంది. అది మీ పేజులను ఆకర్షణ నిస్తుంది. అది ఎంత పోగముగా ఉంటుందో అంత నాణ్యమైనది కూడాను.

VISION 600 1961

ARVIND AGENCIES (5)
Post Box 1408 Delhi-6.

వాయిదా 4   చెల్లింపు   తీర్చిదిద్ద

“ ॐ नमः ”

హైదరాబాద్

3 వాగ్దాస్, అర్జునచర్య
పార్థసారథి బ్రాహ్మణి

స్వర్ణము నెలకు రూ. 5/- ఇంతున చెల్లించే
పద్ధతిన పొందండి. (అతి గ్రాహకమునకు,
నగరమునకు పంపగలము. నేటి ప్రాయ రుం:

HIND AGENCIES (67)
Kolhapur Road, Delhi-7.

తెల్లమచ్చలు

నీ లక్షం చెప్పమన్నప్పుడు నీ వని నీం
వరియి చెప్పమన్నప్పుడు, మా సమైక్య
బాంధవ్యం “బాగ్ విహారో” వాడనయ్యే
మామూలు జీవితం మాదిరి. అటు పై న
మామూలు జీవితం నడిపాల్సి వచ్చినప్పుడు
కోతకు 1 సేపే ఉంది. ఉదాహరణకు పోలీసు
వేంబోనీ వాయంబీ.

ROUND BHAWAN (DS)
P. O. KATRISARAI (GAYA)

అంధియాలో ఇది ముద్రపడింది

[illegible]

ಕ್ರೈಮಿನಲ್ ಕೆ. 40. ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮತ್ತು ವರದಿ.
 ಎದ್ದು ಓದಿರಿ ಮತ್ತು ಖರೀದಿ ಕೆ. 1/-
 SUPER SALES (A.P.M-40)
 P. B. 1105, Delhi.

అశ్వత్థా- అన్నభవా. నా

క-సి లు ర్పునా తిరిగి ఓ నమస్కారం చేద్దాం.

అప్పు- అది కాదు ... ఏదో మాటా
మాటా పని మానేశాడే అనుకుందాం—
మరోటి సంపాదించుకోలేని తెలివి లక్ష్మణ
వాడే కాదు-అదే ఎంతో అబ్బిందిపడ్డతూ
పని విధంగా దేవుళ్ళాడతూ వ్రాసింది.
కన్నులుమూర్చు ముకుందం. 'అణగివుండి
పుద్వ్యంగం చేశాకోవానికి ఆత్మాభిమానం
అడ్డాల్పిందివాని, అత్తవారి నడిగి డబ్బు
ప్రసంగమవుకోవానికి పొరుగు అడ్డు రాలేదా.'

శుక్కుమంది సుభద్రమ్మగారు.
 బండరా మండిపడిశోత్సుక కోడుకులో
 కంకెం మూట్టాడలో తోచలేదు అవిడి -
 తల్లి నోనాన్ని ఆధారం చేసుకుని మళ్ళీ
 అలానే బిచ్చాడు.

‘ఒక్క వందరూపాయలు వంపించాలిట;
వందరూపాయలు - రూపాయలు ఇక్కడే
మయినా కుప్పలు పోసుకు కూర్చున్నాం
అనుకుంటా - మనం ఎన్ని ఇబ్బందులు
పడుతున్నామో ఎలాంటి అవసరాలు పడు
తున్నామో దానికామూతం తెలియజి
క్కటూ-అదేం జ్ఞానంరాని పసిపిల్లలాదే...
నువ్వెన్నీ చిక్కులున్నా వాళ్ళ కెలాంటి
రొజుమూ జరక్కొండా అన్నీ అచ్చటలూ
ముచ్చటలూ జరపే వంపిస్తున్నాంగా-
అంకా చేలే అంటే ఎక్కడ్నించి తెస్తాను.
ఎలా తెచ్చే మ...’

విన్నయో రేచిది కొడుకు లలా
చివాటు, నేను స్వల్పము నూటాడు
చూంటే నుభవదుగారి కళ్లలో నీళ్లు
లవగయి, పుట్టెడు భుజం ముంచుకు
వచ్చింది - కొంగులో కళ్లు నరుకుంటూ
చాచి నిష్కరుగానే అంది -

‘అప్పట్లోనే నిరిగిందో మనకి చెప్పి
యిదు— ఇది నూనెకాడో వాళ్ళే దీని
కలోమరి— అట్టట బిడ్డలెల్లం. అంత
సభ్యుల లేకుండా చూస్తూ చూస్తూ
మూడుపందల రూపాయల ఉచ్చోగం
నూనుకుంటాడో— అప్పుడ విన్న భయం
గలుగు సుర్యనారాయణ— అసలే ఆ మామ
గారు చంపకొనబడు— ఎన్నికూటలంటు
న్నాడో— అనంబరలో అప్పుకోవానికి వాటిని
వెళ్ళి, పన్నూరు అవి అది గంపంత
అక్కలో రానే, మనంకూడ...’ ఆ సై న

మాటలు పెగలలేదు అని కే.

‘అమ్మా ! ...’ ముక్కుండం గోంతు
రుద్దై పోయింది.

నమి నామిద కోపంవచ్చింది కదూ? నేనెంత బాధపడ్డరూ ఆ మాటలన్నానో నీకు తెలియదు - బాప చేసిన పని సమర్థి నీయంగా లేదు అనే భోతబీ తప్పితే చెల్లాయమీద వాకెలాంటి విరోధమూలేదు - తను జబ్బంతలు వడ్డుతూంటే ఏమీ వట్టిండుకోకుండా పుండగంటం కూడా నాపల్కాడు...' అనేసి మరి అక్కడ నిరబడుతుండా వెనక్కి తిరిగి వెళ్ళిపోయాడు. మరో పావుగంట తరువాత అతను బట్టలు మార్చుకునివచ్చి జోళ్లు వేసుకుంటూంటే, 'పుండక్కడకి వెళ్తావు' అని నోటి ఏకదావా వచ్చిన మాటలనే మళ్ళీ మింగేసి గుడ్లు అప్పుంది మామూల కాయుంది నుభద్రమ్మగారు.

‘డిమూల వంట్లో బాగుండలేదు
అంటూ ఇవాళే అంత హడావిడి పడకపోతే
ఆ ఏన్నాటిదో రేపు చెయ్యగూడదా.’
అంటానుచుకున్న యితోడకూడ నొసంగి
అత్తగారివంక భర్తవంక చూస్తూ నిల
బడిపోయింది.

ఓగంట తరువార తిరిగి వచ్చిన
ముకుందం వంద రూపాయలకి (డ్రాఫ్ట్)
ఓకమూ బ్యాంక్ లో పెడరూ 'ఓమ్మ
సర్దిగి పుత్తరం' వాసి వ్రాశించేత పోను
చేయించు' అన్నాడు.

*   *   *

దానమంది   వంపిరిని   వంద   గూఢా
యిల్లా   చూడనే   మోహన్   మనస్సు
కుడుటచేడింది — ఈ   వధ్య   డబ్బుకి   నురి
కనికడుగా   వుంది.

అవాడు ఒక్క రెలియన్ కోపంతోనూ, వాచేం రక్కున, చేతిలో డిగ్రీవుంది అనే అవా-కారంనూ పెద్ద చిన్నా అనే ఆలోచన రేకుండా నోటికి వచ్చినట్లు మాట్లాడే శాడు — తీరా వాళ్ళు పుద్మగంలాంచి దీనిననో చేస్తారేమో అన్నపిల్లి వచ్చే సరికి అస వరువు కాపాడకొంటానికి రిజ్జెక్ట్ చేసి చక్క వచ్చాడు-చేతిలోవున్న డబ్బుతో కొద్దిరోజులూ, ఇక్కడో ఆ క్కడో చేయవచ్చు దినుజన్నడబ్బుతో మరి కొద్ది రోజులూ గడిచాయి—చేసిన ప్రయత్నాన్ని ఏమవుతున్నాయో! చేతిలోవున్న రెండు డిగ్రీల పలవా ఏమయిపోయిందో కానీ

పుద్యోగంపూతం దొరకలేదు.

అప్పుచేసుకుని తంటా ఎన్నాళ్ళిక్కడ
చందగలం అనుకుని ఇల్లు ఖాళీచేసి
మూటాముల్ల చంకన పెట్టుకుని తండ్రి
దగ్గరికి వెళ్ళిపోయారు.

కొడుకు రిజైన్ చేశాడని తెలియగానే,
'పోసిలే—బొమ్మగా మంచి మర్యాదలేని
చోటా; మనకి విలువ లేనివోట నాఖరి
ఎన్నాళ్ళు చెయ్యగలవు—నీకేం ఫరవా
లేదు. మూడోనాటికి దాని తాతలాంటి
పుద్యోగం దొరుకుతుంది.' అంటూ ధైర్యం
చెప్పాడు. పుల్లరం వ్రాసిన తండ్రి, కొడుకు
కుటుంబంలోపాటు వచ్చేయటంతో కాస్త
తెల్లబోయాడు—'అంతగా పలకరింపులూ
అనీ అయ్యాయి— రోజులు గడిచిపోతు
న్నాయి. తండ్రిని గడచిపోతోంది. కాని
తేల్చడంద్రుల వైఖరిలోనే ఏదో మార్పు
వస్తున్నట్లు కనిపెట్టాడు మోహన్—
ఇంక శకుంతల అయితే అర్హతామల
సూటిపోటి మాటలు భరించలేకూ,
అని పెదవి విప్పి భర్తతో చెప్పుకుంటే
ఆ చిరాకుతో అతను తనమీదే విరుచుకు
పడరాడేమో అనే భయంలోనూ లోలోపలే
కుమిలిపోతోంది.

'తోచినమట్టుకు చదువు వెప్పిస్తారు.
పెళ్లి పెరంటం చేస్తారు. ఎక్కడో
నాలుగురాళ్ళు సంపాదించుకుని ఎవరి
బ్రతుకు నాడు బ్రతుకుతూంటూనే
అధిమానం గౌరవం వుంటాయోకాని ఏమీ
లేకుండా, పెన్నా సంపాదన లేకుండా
ఇంట్లో కూర్చున్నవాళ్ళు తండ్రిదగ్గర
లకి కూడా లోకువే అయిపోతారు.' అను
కునేవాడు మోహన్ కనిగా.

ఏడుస్తున్న పిల్లవాడి చేతిలో అణా
పెట్టి పిప్పరమెట్లు కొనిపెట్టటానికి,
పసిపిల్లకి పాండవ్వులు కొనటానికి కూడా
ప్రత్యేకం చెప్పులచెప్పి తండ్రిదగ్గర
డబ్బు తీసుకోవాంటే అతనికి ఎలాగో
వుండేది—కోపం, ఉడుకు మోతనం
వచ్చేవి—అయినా అడిగి తీసుకుని అవస
రాలు గడుపుకోటంవినా మరో మార్గం
లేదు—లక్ష ప్రశ్నలు పేసి, అసలు ఆ అవ
సరం అంత అర్జేంటుగా తీర్చుకో
వలసింది అవుతో వాదో అని అంచనాలు
కట్టి చివరికి కొడుకు అడిగినవాంటా
నామే చేతిలో పెట్టేవాడు తండ్రి.

'అలాంటి వాతావరణం మోహన్తో
పొరుషాన్ని వివేకాన్ని మేలుకొల్పి, మంచి
చెడతెలుసుకునేలా చేసి,

'ఏమిటి అనన్న—ఇలా ఇన్ని అవకా
శాలు పడుతూ ఎన్నాళ్ళు ఇక్కడ వుండ
గలను—ఎంత చిన్నదయినా సరే పుద్యోగం
అంటూ దొరికితే చేరిపోతాను.' అనే
ఆలోచనలు కరిగించటానికి బదులు అతన్ని
మరింత రెచ్చగొట్టి మరీ మూర్ఖుని
చేశాయి.

'ఏమిటి ఈయన దాష్టీకం—నాకేం
ధర్మం చేస్తున్నా నీ ను కుంటున్నాడు
కాబోలు—ఈసారి ఇలాంటి అడ్డదిడ్డం
తెల్పులు అడిగడంలే మరి పూరుకోను—
అన్న ఏంచేసినా నా వాటా నాకు పారెయ్య
మని చెప్తాను—నాకు నచ్చిన పుద్యోగం
దొరికేవోకా ఆ ఆస్తిలో మహారాజులా
బ్రతకొచ్చు! అన్నాడు ఓరోజు భార్యతో
—శకుంతల హడలిపోయింది—చిర
నిజంగా అంతవని చేస్తాడేమోనని భయపడి
పోయింది.

'మిగిలిన వాళ్ళంతా ఇంకా చిన్నవాళ్ళు
—కావలసిన కార్యాలు చదువులు బోధెమ

రచయిత(త్తు)చికి

మనవి

కొందరు పాఠకులు ఆంధ్ర
సాహిత్య వారపత్రికలో పడే రచనల
చేసినవారి విరువాతా కోసం రాస్తూ
ఉంటారు. ఈ సమాచారం రచయిత
(త్తు)ల అనుమతి లేనిదే తెలుపటం
నీరువాడు. కాబట్టి తమ విరువాతా
ప్రచురణకి అభ్యంతరంలేని రచయిత
(త్తు)లందరూ తమ వ్రాత ప్రమా
మీద ఆ విధంగా పేర్కొంటే
బాగుంటుంది. (సం)

వయ ప్రకటన దృష్ట్యా ఎది
వరిసిక్తులతోనూ రచయిత(త్తు)ల
చిరునామాకోరే ఉత్తరాలకి సమా
ధానం ఇవ్వటం జరగదు. (సం)

ఇరుండి—ఈ ప్రితిలో ఈయన ఆస్తి
పంచమంటూ పేద పెడితే ఎలాంటి
గొడవలు వస్తాయో—అసలే ఇంట్లో,
అందరూ ఒకరిని మించిన పొరుషవంతులు
మూరు—ఎప్పుడూ ఎందుకో అందుకు
ఒకరిమీద ఒకరు అమలు ధామలు
చేసుకోటంలోనే సరిపోతుంది—వాటికి
కొడు ఈ కొత్తరగడ ఒకటి తీసు
కొస్తారా ఈయన—పదిమంది ఏమను
కుంటారు, ఎంత అవలెష్షి. అను
కుంటూ.

'పురుషానంతి ఎందుకలెండి'. అంది
భర్తతో.

'లేకపోలే ఏమిటి మరి,' అన్నాడతను
రుసరుసలాడుతూ.

నివరికి శకుంతలకో పుపాయంతోచింది.
'ఒక్క పందరూపాయలు పంపించమని
మా అమ్మకి వ్రాస్తాను. మీకు పుద్యోగం
దొరికేవోకా వాటిలో సర్దుకోవచ్చు.' అంది
చెడురుగా అతని కళ్ళల్లోకి చూస్తూ:

మోహన్ పుద్యోగం చూసేసి నాలుగు
నెలలు కావస్తున్నా ఇంతసరకూ అత్తవారి
కా వార్త తెలియనివ్వలేదు—'చూడు శలవ
పెట్టి మనపూరు వెళ్తున్నాం అని
వ్రాయి—అంతేకాని మిగిలిన రాయాయణ
మంతా రాయళ్ళల్లేదు' అని అజ్ఞాపిం
వాడు భార్యని అనాడు ఇక్కడికి వచ్చే
ముంగురూడ—మరి ఇంకా అన ఆలోచ
నని అతను తా అండ్ చేసుకుంటాడో
నని కాస్త తటపటా యించింది కాని,
చేతిలో కాని రేక బొమ్మగా సరాశీనపు
బ్రతుకు గడుపుతున్న మోహన్కి భార్య
మాటలు వింటూటే ప్రాణం లేచినచ్చి
నట్లయింది—'కన్నతండ్రి అయితేమాత్రం
అన్ని చివాట్లు పెట్టుకుంటే కుక్కిన
పేనులా పడివుండి ఆయనముందు చెయ్య
బాచేకంటే బావమరిది దగ్గర దబాయించి
తీసుకోవమే ఎక్కన అనుమతంగా వుందని
పించింది—అందుకోనూ తన ప్రమేయం
ఏమివుండదు—అదంతా వాళ్ళమ్మాయే
చూసుకుంటుంది—తన పని అల్లా అది
అందుకుని ఇరుప్పెట్టుకోవటమే అనిపించి.

'సర్లే వాయి' అన్నాడు.
అతను అనుకున్నట్లుగానే వారం
తొరిగినంతే డ్రాఫ్టుచేతిలో పడింది.

(ఇంకా వుంది)

మంచి శిక్షే సత్యం...

సత్యం కొంచెమాగి అన్నాడు.

'మీరు మీ నాన్నగారికి వాపేరు ఎందుకు చెప్పలేదు?'

అమాటనిన్ను స్వరాజ్యం అంత విచారం లోనూ చాలా క్రూరంగా—ఆపిల్ల తండ్రి లాగా—నచ్చేసి అన్నది.

'నాకు తెలుసు సత్యం. నాన్న చెప్పిందే నిజం. పేదవాడికి ఆశ ఎక్కువ. నేను నిజం చెబితే—నువ్వీయింటా నాన్నవక్కాన రాచమర్యాదలు పొందాలని ముచ్చట పడు తున్నావుగదూ? స్కొండ్రల్...నీ బాటకం యిప్పుడిప్పుడే అర్థమవుతోంది.'

స్వరాజ్యం మాటలకి సత్యం బాధ పడ్డాడు. అభిమానం తన్నుకురాగా అత నన్నాడు—

'తొందర పడటం నీ లక్షణమేమో స్వరాజ్యం. చాలా అన్యాయంగా మాటాడే సేవ్. దేవుడిచ్చిన బుద్ధిని చదువుకువయో గించి, రేపు నేనూ పెద్దవాడినై నా వాళ్లని ఉద్దరించాలని యిక్కడి కొచ్చేను. అంతే గాని, వంచనతో నిన్ను పొంది—నీద్వారా ఈ మేడ. ఈ సిరి మింగాలని కొడు తెలుసా?'

స్వరాజ్యం మళ్లా ఏడుపు ప్రారంభించింది. గోడవారగా కూర్చుండి పోయింది.

'వెళ్లిపో సత్యం. ఇంక మచ్చెళ్లిపో... నీకే ఆవరాకుండా నేను చూచుకుంటాను గాని దయచేసి ఈ యింటనుంచి వెళ్లిపో... ఎందుకైతేనే...నీపేరు దాచేను. నీకు నామీద జాలివుంటే మన పాడు కథని దాచు. అంతే... ఇంతకంటే నన్నేమీ అడక్కు. ఇళ్లిపో స్నేక్.'

సత్యం అక్కడ్నుంచి వచ్చేసేడు. మరుసటిరోజు తిన్నగా పల్లెటూరు చేరు కున్నాడు. కొడుకుని చూచిన నారాయణ ఏదో క్షిణ శంకించేడు. ఎందుకొచ్చేసేవని అడిగేడు. ఏం జరిగిందో చెప్పమన్నాడు. ఆ తండ్రి ఎన్నెన్ని అడిగినా అతను జరిగి పోయిన ఘోరాన్ని చెప్పలేకపోయేడు.

అయితే ఆ రహస్యం దాగలేదు. నారాయణ స్వయంగా బస్టికి వెళ్లివచ్చేడు. వచ్చి ఇంటా అరిచేడు. కేవలం కొడుకు దొంగైనందుకు అరిచేడే తప్పించి, స్వరాజ్యంతో కొడుక్కున్న అక్రమసంబంధం ఏమి తండ్రికి తెలిసేవండదనే విశేషానికి

శరశ్చంద్రిక

(39-వ పేజీ తరువాయి)

సత్యం ఆశ్చర్యపోయేడు. ఈ కొత్త కథ ఆ యింటా ఎవరు చెప్పివుంటారోగాని నీచంలో వాళ్లది పెచ్చేయి! ఈ కథ నాకటి అడ్డంపెట్టుకుని దొరకబోయే వరుడి కళ్లలో దుమ్ముకొట్టే వాళ్ల పథానికి సత్యం చేతులెత్తేడు.

బసవపున్నయ్యగారు ఒక ఆశల మనిషిని వలసే తెచ్చేడు. ఆమనిషి కోరిన కట్టు మిచ్చి స్వరాజ్యంతో అతనికి పెళ్లి చేసేడు. ఆపైన—పరవతి నువయోగించి అల్లుడ్ని అమెరికా పంపేడు.

అక్కడే కన్నది స్వరాజ్యం శరశ్చంద్రికను.

—దురంగా రైలుకూత విసిరించింది. పెద్దల్లో సంచలనం కలిగి అది ఉత్సాహం కింద మారిపోయింది. వాళ్లందరూ ఫ్లాట్ ఫారమ్ అంచుకి చేరేరు.

సత్యం ఓపిక తెచ్చుకుని లేచి నించు న్నాడేగాని, మళ్లా అంతలోనే బల్లమీద కూచోపెట్టింది అతని అనారోగ్యం. అతని శరీరంలో ఓపిక సన్నగిల్లుతోంది. అతని పృథుడుతో ఆరాటం అధికమవుతోంది.

వాలుగేళ్లనుంచి చూడాలనుకుంటున్న శరశ్చంద్రిక ఇవాళే ఉదయిస్తోంది. ఎక్కడో దేశంగాని దేశంలో పుట్టి పెరిగిన తన ప్రాణం ఇవాళిక్కడ దర్శన మివ్వ బోతోంది. ఆనందలక్ష్మితో అతని రూపు చూచుకుని దుఃఖించని రోజు లేదు. శరశ్చంద్రికలో అతన్ని చూచుకోవాలనే కోరిక పెరగని క్షణం లేదు.

రైలు ప్లాట్ ఫారమ్ మీదికొచ్చి అగింది.

ఎక్కడ ఏ వరువుల పెట్టెలో వుందో శరశ్చంద్రిక!

ఏ దేవుడు అనుగ్రహించేడో — శేక పాక్షాత్తు శరశ్చంద్రికే కోరుకున్నదో— లేచి! సింహగలిగేడు! సత్యం. నించుని వేగంగా నడిచేడు గూడను. ఒక సంభాషి అనుకుని నిలబడ్డాడతను. ఆ మరుక్షణం లోనే అతని కళ్లు మెరిసేయి.

బసవపున్నయ్యగారి చేతుల్లో కల్లంతవి చేసుకుని విన్నపితా చూస్తోంది పాప. బంగారు బొమ్మ! ఆ పాప మట్టుతా జనం ఎక్కడివాళ్లక్కడ ఆగిపోయి కళ్ల ప్పగించి పాపని చూస్తున్నారు.

కాని—

పాప చూపు కొంచెం దూరంగా వున్న సత్యంవేపు ప్రసరించి అతనిమీదనే చిత్రంగా ఆగిపోయింది. ఎందుకో పాప వెన్నెల్లా చల్లగా వచ్చేసింది. సత్యం కళ్లు వండుగి చేసుకున్నాయి.

'అదిగో పాప...నా పాప...శరశ్చంద్రిక. పాపా, నేనొచ్చేసేను. నీ తండ్రిని నేనొచ్చే సేను. జెంటిల్మన్...మహాజనులూ...నేనేం విలువలేనివాడినిగాను. నా నెత్తురు విలు వైనది. నా పాపని చూడండి. ఇక్కడి ప్లాట్ ఫామ్ మీద వెలుగుతున్న ఈ దీపాల్ని చూచి, ఈ దీపాల్నిమించే ఆ దీపాన్ని చూచి ఆనందించండి ... పాపా, నిన్నెత్తు కున్న నీ తాత చేతులు మంచివి కావు. నీకు తండ్రినని చెప్పుకుంటూన్న ఆ అమెరికా బాబు దొంగబాబు. నీ తాత బాలివాడు. నిన్ను కన్యతల్లి చరిత్ర మంచిదికాదు. ఇందరి కాడిలమధ్య పెరగబోయే పాపా, మువ్వ నీ తల్లిలాగా బ్రతక్కు. నీ తాత లాగా, అమెరికాబాబులాగా, మీ అమ్మలాగా—వీళ్లందర్నీ మింగిన అవినీతిలాగా మువ్వ అనన్యంగా ప్రవర్తించకు. దేవుడనే వాడుంటే నిన్ను శరశ్చంద్రికనే చేయాలి. నీ పేరులో పేరడి ప్రశక్తిని రానివ్వనే రానివ్వడు. వరిల్లు పాపా, వందేళ్లు శరశ్చంద్రికవై వర్ధిల్లు చిట్టి...'

సత్యం పాపని మనసులో దీవించిన మరుక్షణమే మళ్లా అతన్ని, అతను పోషించుకుంటున్న అనారోగ్యం ఆవరించింది. అతను నేలమీదికి వారిగిపోతున్న ప్పూడు—అప్పుడు మాత్రం — త్పస్తిగానే మిగిలిపోయేడు.

అందరూ అతన్ని దాటివెళ్లేరు.

స్వరాజ్యం దాటుతూ దాటుతూ అతన్ని చూడగలిగింది. అతనూ ఆమెను స్పష్టంగా చూసేడు. ఆ యిద్దరి చూపులూ కలిసిన చోట...

ఒక ఖరీదైన గది, ఆ గదిలో ఒకవంకా, అందమైన మంచం, ఎలిజెబెత్ టైలర్సా, రిచర్డ్ బర్మూ...చూసిపోయిన పక్క బట్టలూ...పాప భూయిష్టమైన ఉద్రే కమూ...చివర్నో వెన్నేరేఖా సత్యా కి కనుపించి...క్షణంలోనే మళ్లా కనుపిం చడం మానుకున్నాయి! ●

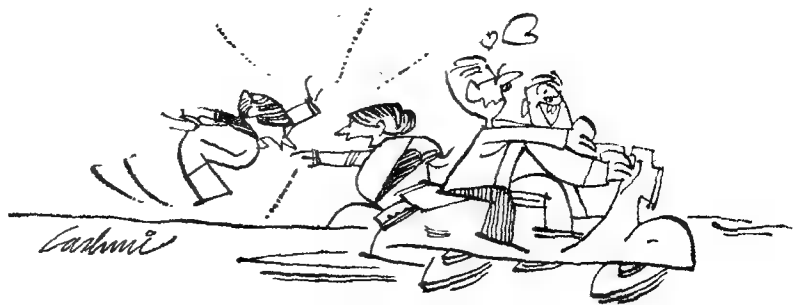
అ నోరు మంచిదైతే ఊరు మంచిదో
తుందని సామెత. ఎంత నిజం కదూ?
కొందరికి ఎవరూ మంచివాళ్లు కానట్టే
కొందరికి అందరూ మంచివాళ్లులాగా
కన్పిస్తారు. రెండురకాల్లో మామూడా అతిగా
పోతే ఇబ్బంది తప్పదు. స్నేహంపేరిట
ఇరుగు పొరుగులని దోచేవారుంటే; మొహ
మాటం పేరిట ఇరుగుపొరుగుల కేసి తిరిగి
చూడనివారూ ఉంటారు.

ఇలాంటి సంసారం అన్నార అదీ నలు
గురి మధ్య ఉన్నాక బ్రహ్మచర్యం నేర్పుతే
పోతే ఇబ్బందులు తప్పవు. ఈ నేర్పులో
ఆడవాళ్లకీ మొగవాళ్లకీ తేడా ఉంటుంది.
అనలు ఈ ఇంటి పురుషుడూ ఆ ఇంటి
పురుషుడూ ముఖపరిచయమేనా లేనట్లుంటే
ఆడవాళ్లు మటుకు అక్కగారూ, ఒడిస
గారూ అంటూ ఎంతో అప్యాయంగా కలిసి
మెలిసి ఉంటారు. అదే మగవాళ్లు
స్నేహం (ఏపేటకోసమా, ఒకే అసేను
అయితే స్కూటరు రైడుకోసమా) అయితే
ఆడవాళ్లు అంటి ముట్టుకట్టు ఉంటూ
ఉంటారు. (ఏదైనా మాటామాటా వస్తే
మటుకు రోజూ పొంతబండికోసంలాగా మా
వారి స్కూటరుకోసం ఎదురు చూస్తారు
వీ! అయిన అదో, పేకాట నేర్చి మా
కొంపకి చెచ్చు పెట్టాడనో దెప్పుకుంటారు!
అది వెతే సంగతి)

అలా ఉండడం చూడ నేర్పరితనం కాదు.
పిల్లలు కల తల్లులైతే వక్రించే పిన్ని
గారి అవతరం కావాలా? రేకుంటే జర్నాగా
ఉంటూ కనీసం నల్లరించడానికి కూడా
పొరుగువారు లగరా? అలా అయితే ఎలా?
వా స్నేహితులొకటే ఉంది. నల్లరు

సంరానం (బర్త్ కంట్రీలంటే నమ్మకం
లేదుట!) కింద వారిలో ఎంతో చమత్కా
ఉంటుంది. వారికి ఇద్దరు పిల్లలు.

'ఇన్నాళ్లునుంచి ఉంటున్నావా? చేబదు
ళ్లనీ, వాదిదుళ్లనీ చేసుకోలేదు. ఎప్పుడూ
అధికంగా మాట్లాడుకోం. అయినా ఎప్పుడూ

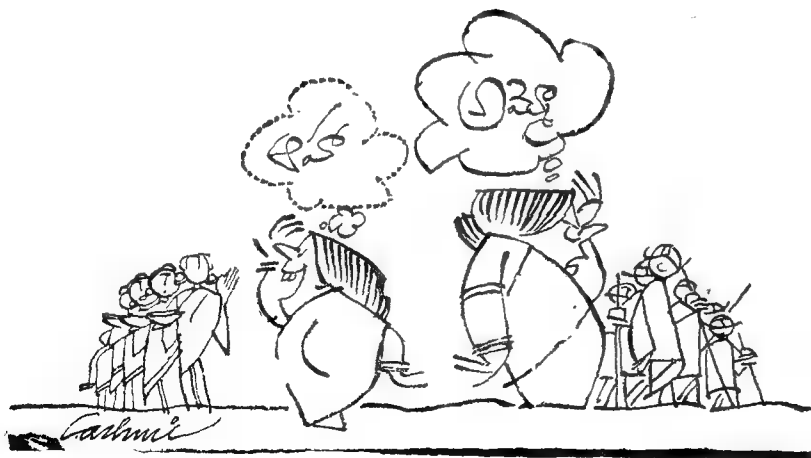
దెబ్బలాడకోలేదు. నేనూ నారూ ఎక్కడ
తేనా వెళ్లాలంటే మిసెనరాపు పిల్లల్ని
కూర్చోపెట్టుకుంటుంది. అవిడ వెళ్తే
వాళ్ల పిల్లలు నాదగ్గర ఉంటారు. అందరం
కలిసి వెడితే కర్చులు పేరు చేస్తాం. ఈ
ఎర్రంబిమెంటు ఎంతో హాయిగా ఉంది.
మొహమాటాలు పోవు. అలా అని స్నేహం
లేకుండానూ ఉండదు' అంది నా ఫ్రండ్.
విజయ్ న నేర్పరి! అనిపించింది.

స్నేహం చేశాక కూడా మనపై వారికి
గౌరవం నిలవాలంటే కొన్ని కనీసపు
సూత్రాలని పాటించాలి. అవి ఎవరికివారు
ఏర్పరచుకుని ఎవరూ రిఫరీ లేకపోయినా
జాగ్రత్తగా రూల్సులాగా అనుసరించాలి.

స్నేహం చేసినంత సూత్రాలను మన
కుటుంబపు లోనుగుల్నీ దండోరా వేల్చి
నక్కరలేదు. కర్మించాలక రేడాలు వచ్చి
నప్పుడు మనం చెప్పుకున్న విషయాలే
మనని లోకువ చేయడానికి వాడతారు.
స్నేహంలో హెచ్చుకగ్గులు లేవు కులమత

భేదాలలేవు. కానీ తగినవి తగినవి అంటూ
ఉంటాయి. తగిన స్నేహాలు చేసి అందరికీ
అలా స్నేహం ఎందుకుచేశామో వివరిస్తూ,
కాలక్షేపం చేసేకంటే — వద్దులకోవడం
మంచిది. ఇరుగు పొరుగులు మనకంతగా
నచ్చనివారైతే ముఖావంగా ఉండడంలో
తప్పు లేదుగాని ముఖం చిట్లించుకోవడం
చేతకానితనం. పూసుకుని తిరిగకపోయినా
ముఖాముఖీ ఎదురైతే చిరునవ్వు నవ్వి
తప్పించుకోవడం ఒక కళగా అలవాటు చేసు
కోవాలి.

స్నేహితులు మనని లోకువచేసే అవ
కాశంకీయివ్వడం తప్పు. అలాంటి లోపా
లుంటే మనం చెప్పుకోవడం అంతకన్నా
తప్పు.

అనోలియమ్

కాల్డ్ రజ్

జలుబులనీ, దగ్గులనీ నివారించే
మరొక అనోలియమ్ మైన శక్తి.

జలుబుచేస్తే కొమ్ముతో కవం చేరుకుంటుంది.

గొంతుక, ముక్కు పూడుకుపోతాయి.

అనోలియమ్ వాగా లోతు! దొంగుకుపోయి గుంబ
ఇవ్వగలదు. అది శక్తివంతమయిన టెషటాలక

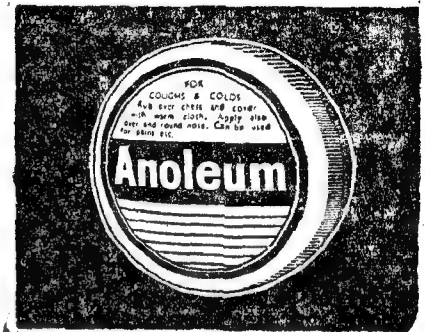
అనోలియమ్ జలుబు, దగ్గు, కొంపతారం—వీటిని
దవ్వన, రక్షణ తగ్గిస్తుంది.

ముక్కు, గొంతుక, కొమ్ము—వీటిమీద, వీటిచుట్టూ

అనోలియమ్ పుర్వవ చెయ్యండి.

కాథమకుమాయనువుతుంది.

అనోలియమ్ వెలకూడా సరసమయినదే!

(ఇది అన్యతాంజన్ లిమిటెడ్ వారి
తయారీంపే అని గుర్తు ఉంచుకోండి)

[FOSAMI 235TEA

1. గాంధీజీ మూలం: కర్మయోగ/దయామయము.
2. గాంధీజీ తనను అతి ప్రేమ / అలంకృతం కాని ఏ వస్తువునూ అంటలేదు.
3. గాంధీ తన శ్రేణులను అప్పగించుకోవడానికి ఎంతో ఇష్టపడ్డాడు. అంటే యుండక పోయినప్పటికీ ఆయన వ్యక్తిత్వమును స్పష్టం / వర్గీకృతం చేయటం మరియు ఆయన ఆలోచనను వర్గీకరణ చేయటం విజంగా ఒక సమస్యయే.
4. తన అన్ని భంగమూ / అనుభవాలూ అందరినీ పూర్వ భాగ్యాలను గాంధీజీయే వహించేసాడు.
5. ఇటీవలి ఇతివృత్తములందరి గొప్ప వ్యక్తులందరినీ మహాత్మా గాంధీ అందరికంటే ఎక్కువ ఉదార / భద్రమైన మరియు పరిశోధన, యోగ మరియు జన సేవకు సమన్వయ వ్యక్తి.
6. గాంధీజీయొక్క మనస్సు / చింతన పూర్తిగా మాయా లక్షణ రహితమైన బాలిని విష్ణు లింగ అధ్యక్షతను గలిగి యుండెను.
7. విజంగా మహాత్మాని అనేక మహాపాఠ విశేషాలలో ఆయన విస్తృతంగా / వివేచనాత్మక బోధ ఒకటియై వుండెను.
8. ఆయన బద్ధకంకలుకై చేటి సమీపితుల నిలిచాడో ఆయన ఆదర్శము / బాధలను స్వీకరించటం అనేకమంది గాంధీజీ తెలుసుకు రాజనీతిక బాధకల్యమైన అంగీకరించెను.
9. మహాత్మా గాంధీని రష్యాలో ఇప్పుడు ప్రతి క్రైయాపాదిగ గణించుటకు లేదు, కాని మానవ దానికి గొప్ప సాధకుల / ముక్తి దాతలలో వాడుగా పరిగణించ బడ్డాడు.
10. గాంధీజీవీరుడు, విమర్శకు, సమాధాన ప్రేయి యుండెను, కాని వ్యక్తియొక్క వైలిక/రాజనీతిక బాధ్యుడై ముట్టడిన సహించడంక పోయేవాడు.
11. నిష్పందేహంగా, గాంధీ కుద్ధాధా పీడిత జనుల బాధలను తొలగించే రామబాణ బిషధం / ప్రజలెప్పు గలిగి యుండెను.
12. మహాత్మాగాంధీ స్వాతంత్ర్య సమర వాయు జ్వలమును వహించినప్పుడు ఏమి సంభవించింది? చిర్ర/దర్శన, నీతి, తంత్రం మరియు కార్యక్రమత పూర్తిగా మారినవి.
13. కాంతి / పూర్ణత అనేకమందికి ఇంకా ఇప్పటికీ అదర్శపాదయొక్క స్వప్నంగా కనిపిస్తున్నది. మహాత్మా గాంధీ ఆ స్వప్నమే యదర్థపాదయొక్క అవశ్యతగా మారిపోయింది.
14. గాంధీయొక్క దర్శనం అస్త్రీత్వంయొక్క శుద్ధత / విశాలతయొక్క ధరణిపై నాధారపడియున్నది.
15. గాంధీజీ కోరికుడు/పొందేడు అయివుండెను.
16. గాంధీ జీవలం అహింసా సత్యాగ్రహానికి ద్వారక విప్లవం ఇంతేమాత్రం కాదు, ఆయన జీవ బానికి నవదృష్టి/పద్ధతికి నబం క్రాంతికారి ప్రేరేపకు యుండెను.
17. గాంధీ మానవ సంకల్ప / జ్ఞానమునకు సాక్షాత్కారమై యున్నాడు.
18. గాంధీ అర్హతను విరోధికి ఇయించే/సమర్థుల తగ్గ ప్రతి పక్షానియ అవకాశాన్ని కలిగించేవాడు.

No. 56: 18 CLUES

- (1) Gandhiji was primarily a man of Action / Compassion.
  - (2) Gandhiji touched nothing which he did not Adore / Adorn.
  - (3) Though Gandhiji was the last person to make any of his writings ambiguous, it is indeed a problem to Clarify / Classify his personality and categorise his thought.
  - (4) History bears witness to the fact that Gandhiji took the entire responsibility for all his Failures / Followers.
  - (5) Of all the great figures in recent history, Mahatma Gandhi may reasonably be supposed to have been the most Generous / Gentle and self-denying, a perfect blending of the saint and the public servant.
  - (6) Gandhiji's Heart / Humour had the untainted exuberance of a child, completely devoid of any snobbish trait.
  - (7) Indeed, among the many fascinating qualities of the Mahatma was his inimitable sense of Humility / Humour.
  - (8) Many accepted Gandhiji's political leadership without at the same time accepting the Ideals / Ideas and values for which he stood.
  - (9) Mahatma Gandhi is no longer regarded in the USSR as a reactionary, but as one of the great Leaders / Liberators of mankind.
  - (10) Gandhi was meek, humble and compromising but he could not tolerate any attack on the Moral / Political right of man.
  - (11) Undoubtedly, Gandhi had the Panacea / Passion for ameliorating the sufferings of the starving masses.
  - (12) What happened when Mahatma Gandhi took over the leadership of the freedom struggle? There was a complete overthrowing of Party Philosophy, policy, technique and programme.
  - (13) Peace / Perfection to many may still appear to be the dream of an idealist. To Mahatma Gandhi it is this dream translated into the necessity of the realist.
  - (14) The philosophy of Gandhi is based on the concept of the Sanctity / Unity of existence.
  - (15) Gandhi was a Seeker / Seer.
  - (16) Gandhi is no longer a symbol of mere passive resistance, he is a dynamic and revolutionary urge for a new Vision / Way of life.
  - (17) Gandhi is human Will / Wisdom personified.
  - (18) Gandhi always offered every possible opportunity to his adversary to Win / Withdraw.
- గమనిక: పై క్లూసు ప్రసిద్ధ గ్రంథకర్తల పుస్తకములనుండి తీసుకోవబడినవి. అవి పూర్తి వాక్యములు మరియు పేరుపేరుగా పూర్తి అర్థవంతమైనవి. గ్రంథకర్తలు, వారి పుస్తకముల పేర్లు అఫిషియల్ సాల్వేషన్ లో పాటూలిటీక్స్ బోర్డులో ప్రచురించబడతాయి.

బ్రతక నేర్పు

'మన పక్కంటి కవిగారు పెళ్లాన్ని కొడుతారుట మామయ్యా, ఆశ్చర్యంకే లేదు; ప్రేమనీ, వెన్నెల అంటూ పద్యాలు రాస్తాడుకదా.' అన్నాను మామయ్యతో — 'నే వెన్నెనంగతి ఏ వట్టైన నమ్మలేక 'ఏలా తెలిసింది?' న వున్నా తూ అడిగిడు మామయ్య. 'అవిదగారు అతి రహస్యంగా

అతయ్యతో చెప్తాంది'— 'మీ అతయ్యమీ పిలు' అన్నాడు వచ్చిందావిడ. 'ఏమిటి కవి గారి పెళ్లాంతో కబుర్లు?' సరదగా అడిగాడు. 'ఏలేదండీ, సాయంత్రం మంచి టికి వచ్చే పూవాణ్ణి వాల్లింటికి వంప మంది' అంది సవ్వతూ అతయ్య. నేను తెల్లబోయాను... అతయ్యది బ్రతకనేర్పు — ఓ వట్టైన పైకి లేదు — ఫుటికు రాలి !

అవీ-ఇవీ...

శ్రీ ప్రాన్స్ జోసెఫ్ నోవాక్ 25 ఏళ్ల జర్మన్ యువకుడు. ఆయనకి చరిత్ర, సంస్కృతి, మత సంబంధమైన విషయాలందు మన దేశమందు జరుగుతున్న ఆధునిక అభివృద్ధిని గురించి తెలుసు కోవాలన్న ఉత్సాహం ఉంది. ఈయన జర్మన్ లో పాటుగా ఇంగ్లీషు, స్పానిష్ భాషలలో కూడా ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరుపగలరు. శ్రీ ప్రాన్స్ జోసె నోవాక్ తో కలం స్నేహం చేయ ఉత్సాహం కలవారు శ్రీమది చిరువాపాకి రాయవచ్చు.

ప్రాన్స్ జోసెఫ్ నోవాక్,
75 కార్ల్స్ రుహ 21,
హైన్రీచ్ టెగెనర్ 9,
టెస్ట్ నంబర్ 210723,
జర్మనీ.

లిట్ క్వీజ్ గాంధీ శతజయంతి జరుపుకున్నది

LITQUIZ NO. 56
Rs. 65.000
1ST 30.000 **2ND 10.000** **MINIQUIZ 1ST Rs. 13.000**
UP TO 4 ERRORS **Rs. 9.000**
TRUTH IS GOD

గొప్పది
మరియు
సులభమైనది

ఈ రశీదులకు మరియు ఎక్కువ ఎంప్లీ
 ఫారములకు: — Eskay Enterprises,
 C/o. G. V. S. SAIKUMAR,
 4-1-213, పానవాన్ టెక్స్ట్,
 హైదరాబాద్.

లిట్ క్వీజ్ నెం. 56 అధికార ఎంప్లీ ఫారము

జహనుతుల మొత్తం రు. 65,000. అఖయ ముగింపు తేదీ 15-10-69 బుధవారం
 ADDRESS: LITQUIZ No 56, ALANKAR, BALARAM STREET, BOMBAY-7. (W B)

గమనిక: 1) ఒక్కొక్క కార్డులో మీరు వద్ద లే వద్దమును కొట్టివేయండి. (2) ఒక కూర్చోమూలం వందనవో ఇతర కూర్చోమూలం కొట్టివేయండి. (3) ఎంప్లీ రు. మ. O. యూ వందనవో, పాస్ పోనునుండి పొందిన M.O. రసీదును ఎంప్లీ ఫారమునకు జతపరచవలెను. M. O. రసీదు లేని ఎంప్లీలో నిరాకరించబడును. (4) I. P. O. క్రాస్ చేయవద్దు. అది లిట్ క్వీజ్ నెం. 56, బొంబాయి-7 వారికి వెళ్ళింతుము. ఉండవలెను.

1	2	3	4
1 ACTION COMPASSION	1 ACTION COMPASSION	1 ACTION COMPASSION	1 ACTION COMPASSION
2 ADORE ADORN	2 ADORE ADORN	2 ADORE ADORN	2 ADORE ADORN
3 CLARIFY CLASSIFY	3 CLARIFY CLASSIFY	3 CLARIFY CLASSIFY	3 CLARIFY CLASSIFY
4 FAILURES FOLLOWERS	4 FAILURES FOLLOWERS	4 FAILURES FOLLOWERS	4 FAILURES FOLLOWERS
5 GENEROUS GENTLE	5 GENEROUS GENTLE	5 GENEROUS GENTLE	5 GENEROUS GENTLE
6 HEART HUMOUR	6 HEART HUMOUR	6 HEART HUMOUR	6 HEART HUMOUR
7 HUMILITY HUMOUR	7 HUMILITY HUMOUR	7 HUMILITY HUMOUR	7 HUMILITY HUMOUR
8 IDEALS IDEAS	8 IDEALS IDEAS	8 IDEALS IDEAS	8 IDEALS IDEAS
9 LEADERS LIBERATORS	9 LEADERS LIBERATORS	9 LEADERS LIBERATORS	9 LEADERS LIBERATORS
10 MORAL POLITICAL	10 MORAL POLITICAL	10 MORAL POLITICAL	10 MORAL POLITICAL
11 PANACEA PASSION	11 PANACEA PASSION	11 PANACEA PASSION	11 PANACEA PASSION
12 PARTY PHILOSOPHY	12 PARTY PHILOSOPHY	12 PARTY PHILOSOPHY	12 PARTY PHILOSOPHY
13 PEACE PERFECTION	13 PEACE PERFECTION	13 PEACE PERFECTION	13 PEACE PERFECTION
14 SANCTITY UNITY	14 SANCTITY UNITY	14 SANCTITY UNITY	14 SANCTITY UNITY
15 SEEKER SEER	15 SEEKER SEER	15 SEEKER SEER	15 SEEKER SEER
16 VISION WAY	16 VISION WAY	16 VISION WAY	16 VISION WAY
17 WILL WISDOM	17 WILL WISDOM	17 WILL WISDOM	17 WILL WISDOM
18 WIN WITHDRAW	18 WIN WITHDRAW	18 WIN WITHDRAW	18 WIN WITHDRAW

56 FREE AFTER 4 COUPONS

MINIQUIZ

ACTION	COMPASSION	SEEKER	SEER
ADORE	ADORN	VISION	WAY
CLARIFY	CLASSIFY	WILL	WISDOM
FAILURES	FOLLOWERS	WIN	WITHDRAW

ఈ క్వీజ్ ప్రవేశమునకు పొందిన నిబంధనలను, ఎవరూ
 రసీదు పాటించుటకు అంగీకరిస్తున్నాను. మరియు కాంపి
 టేషన్ ఎడిటరుగారి నిర్ణయమును తుది నిర్ణయము
 గాను, వ్యాయబద్ధమైనదిగాను అంగీకరించుటకు
 అమోదిస్తున్నాను. ప్రతి కూర్చోమూలం ఎంప్లీ రు. 1/-
 ఈ పూర్తి ఎంప్లీ ఫారము (4 కూర్చోమూలం) రు. 4/- M. O. రసీదు/I.P.O./
 లిట్ క్వీజ్ క్యాష్ రశీదు/పైజా కార్డు జతపరు
 స్తున్నాను. పాటి నెం. ....

56 (ASVP)

CAPITAL LETTERS

NAME .....

ADDRESS .....

ఈ పూర్తి ఫారమును కత్తిరించి పంపవలెను

నెం. 54 లో లిట్ క్వీజ్ ఎంప్లీ ఫారము, ఒక తప్పుతో వందన 16 మంది విజేతలు ఒక్కొక్కరు
 రూ. 4667 బి 7 ల పొందిరి. రెండు తప్పులతో వందన 57 మంది విజేతలు ఒక్కొక్కరు
 రూ. 270 బి గెలుపొందిరి. మిని క్వీజ్ లో 16 మంది విజేతలు ఒక్కొక్కరు రూ. 625 బిందిరి.

నెం. 54 :
 అఖయ ముగింపు తేదీ: 15-10-69
 పాస్ పోను అంప్లీ తేదీ: 19-10-69
 * పాస్ పోను నెం. 56 పొందుటకు 10 పైజా స్టాంపులు
 వ్యయం అందును కార్డును వెంటనే పంపవలెను

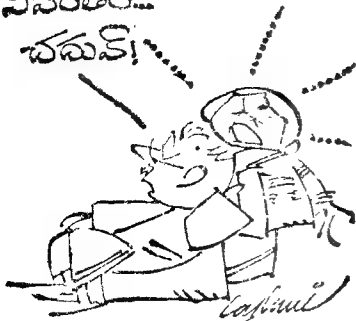
ఇన్ కమ్ టాక్స్ ఎగేసిన హిందీ నటునికి జైలు

అదాయపు పన్ను కట్టలేదని హిందీ నటుడు కోకోటనూరుకు రెండు నెలలు జైలుశిక్ష విధించి, టియూ మీద విడుదల చేశారు.

* * *

గుడియాత్మానికేదెదిన అరితారవల్లి అనే పూజోగీ శంకరబోయన్ అనే తెలంగాణ అను గర్భవతిగా పున్న తన భార్యను సరికి చంపి, అనూ మెడ నరుక్కూని పోలీసులకు లొంగి— చనిపోయాడట. వారికి ఇద్దరు పిల్లలు. భార్య మారయమ్మార్ ఎప్పుడూ అంబితో పోట్లాడుతూ వుండేటటు. దాంతో శంకర బోయన్ కి కోపం పెచ్చి, మంచి మాటలు చెప్పి అమెను

ఈవారు విసరితం... చదుక్క!

ఒక అడవి (అడవినికే రిమిడుచెప్పి, చలరా కల్లలో ఒకరు తల చంపి, అలాగ తన మెడ నరుక్కూనిట. కాని ప్రాణం పోలేటటు. రక్తంకారులా భరించుకు పోలీసు స్టేషనులో తను చేసిన పని వివరంగా చెప్పి, అనుక్షణ్తోనే చేర్చార, ఇకపైను పూర్ణం చదివోయూ డటు. అస్తమానా కోపించినవారికి కోపం పెచ్చి... అమ్మనుక్క వుండవలసింది.

* * *

వీసక్రిస్తు బీరీకు మీరత వ్యక్తిం ప్రాస్తున్న మూతి కాలిపోయింది అప్పటినుండి దానిలో పన్ను పైల్ ఒక అడ్డంకాలుగా తెలవానెం ప్రాంతాల్లో కల్యాణిస్తూ డెడ్స్ (మృత్యు సముద్రమా!) ప్రాంతం వున్న ఎడలలోకి వచ్చేటరికి కారు పోగై పోయిందట. దాంతో ఆయన, అయిన భార్య డియూనా నడక ప్రాంధించారట. దాంతో ఆయన స్పృహ కోల్పోయేటరికి డియూనా సుఖమం కోసం పంటరిగా బయలుదేరిందట. తిరిగి వచ్చేటరికి ఆయన లేరట. వారంతాజూ మిల్కల్ పోర్టు, పోలీసు, జులూ మెట్లు తివరికి చెప్పికి ఏమీ పంకో ఒక కొండ మీద ఆయన శవం దొరికిందట— పాపం.

* * *

భార్య కావాలంటే 15 లక్షలు!

లూరవ్వికి చెందిన ఒక ప్రముఖ వ్యాపారి భార్య మేకేన్ లెన్ అనే అమ్మ ఒక అయిదుగురు పిల్లలకు పోయి 'నీ భార్యకావాలంటే దబ్బిచ్చి మరీ పది పంచుకో' అని ఆ వ్యాపారికి రెండుడెక్కరలు ఆ వ్యాపారి వారడిగిన డబ్బు (మనలెక్కలో పదిపాను లక్షలు—అయిదుకోలెక్కరలు గాబోలు.) వారు చెప్పిన చోట ఒక రోడ్డు పక్కగా పెట్టి తనభార్యను వారి చెంపించి పదిపంచుకున్నాడట. అయితే పోలీసులు యీ పదిపాను లక్షలనూ, ఆ అయిదుగర్లీ పట్టుకున్నారు తను తెలివితేటంతో—ఇటీజివ్ లారెవ్వి!

మోటార్ రేసులో ప్రమాదం

బోస్ వెల్లి కార్ల వందెలో పాల్గొన్న 43 ఏళ్ళ రాబర్ట్ బి. హెర్బా అనే యువకుడు తను నడుపు తున్న కారు మండ్, ఆ మంటల్లో కాలి చనిపోయా డట.

హత్యవిషయంలో అజ్ఞాత వ్యక్తి బెదిరింపులు!

తన నదిపోరేపు కూలారు మధుర చంపేయి డడుగక, ఆ అమ్మాయి హత్య విషయంలో దర్యాప్తు జేస్తే 'ఆనెం జరుగుతుందో చెప్పివే రెవేడు' అని టినను భయపెడుతున్నారని థర్లలో యన్. పి. థక్కి అనే ఆయన విల్లి విల్లాడి పోయారట. నల్లిచిన ఒక అజ్ఞాత్యక్తి తన ఆఫీసు (ప్రాంతానికివచ్చి తన నావిడంగా భయపెట్టాడని, అంతేగాక స్కూలులో వదుపుతున్న తన కూతురు (ఇంకొక కూతురు) వచ్చికు ఒక యువకుడు చెప్పి, 'మినాన్న ఆ నేను విషయం యాంక అరట ఉన్న... నెచ్చెరుకు పోతాం, జాగ్రత్త' అని భయపెట్టారని థక్కి శ్రీ చవాన్ కి చెప్పి రిచ్చణ కోరారట.

* * *

జయపూర్ కి సంబంధించిన ఒక పూజోగీ దండ కారణ్య ప్రాంతాల్లో స్కూలుకు చెందిన క్రొవ్వువాన వీల్చర్ డిగి కప్పులని తనమురూ వెళ్ళివెళ్ళి నాలు గురుగుల గోలర్ గప్పున నడిపేయారట. పది పోయిన యీ అయిదుగురు శవాల్లా అనక బయటకు తీశారట. 'హత్యవిధి పరిపాక...'

పంచాయితీ అధికారిపై రాళ్ల వాన-హత్య

చిపంబరానికి చెందిన నెయింసారి అనే గ్రామ పంచాయితీ అధికారి ఎన్. రమణాధర్ పిరుధాచలం కోర్టు పసిమీద వెళ్ళి, రాత్రి పంటరిగా సైకిలు మీద యింటికి రుగివచ్చుంటే దారిలో ఆయన మీద రాళ్ళు వర్షం కురిసిందట. దాంతో ఆయన సైకిలు మీంచి క్రింద పడిపోయారట. పక్కనుంచి రాళ్ళు విసిరిన కొంతమంది ఇరువ చుట్టలలోనూ, యింక ఆయన ధంతలోనూ ఆయన మీదాడి, చాచాది పిరిపియారట. ఆయన కన్నెడ్ రక్తపు మడుగులో పిరిపియారట. ది. యం. కె. కి తెలిస్తే యీ యింక పోయిన పిచ్చికోర్ పంచాయితీ గెలవడమే యీ కర్వలకు కాలగమి పూహిస్తు వ్చారు. .... ఇవే... ఉదాగనం కిల.

* * *

ప్రేమకు మరొక అతను కృష్ణా మంచి
 తీరిక వచ్చి ఒక లాంగా (గుర్రం) మాట్లాడు
 మున్నగుట. కన్నా పాలే వద్ద నున్న కన్నానే
 పంపించుటలో కొంత సమాను దించి, మరొక
 గంజీకి పోనివ్వమన్నాడు. బండిలో బండివాని
 మనుష్యులతో యార్జరు కొదా వున్నాడు. మార్గ
 మధ్యలో బండివాడు ప్రసాదానికి ఒక పానీయం
 యార్జి, అతనికి స్వప్న పోయాక అతని పెట్టె
 తీసుకుని, బండి గుర్రం విప్ప దీయమని, వుడాయం
 తాడు. ఆ పెట్టెలో వస్తుండు వండల రూపా
 యాల, బోలెడు లాటరీ టిక్కెట్లు, దివ్య వాని,
 ఒక కెనెరా, ఒట్టలూ వున్నాయట. ఆ ముగ్గురు
 దురంతకుల్లో అప్పుడే ఒకరిని పోలీసు వట్టేసింది

కోడె తాములతో
 ప్రభుత్వానికి విన్నపం!

వెళ్ళడంతో దొంగటి పేర్ విన్నవరు జ్యోతిషుడు
 పిమ్మిలో (కన్న) గదిమందు ఒక బుట్టలోవున్న
 కెండు కోడెతాడును చూసి పురిక్కిపడ్డాడు.

అదే ఆరే పన్నె — అవి పంపించు పండుమోచ
 ప్రయోగం, వరికోడెన చేస్తున్న మిస్టర్ పండుమోచ
 తనకు ప్రభుత్వ సహాయం కావాలి అని చేతుకున్న
 విన్నపం. తన విన్నపాన్ని మిస్టర్ పండుమోచ సరికొత్త
 పద్ధతిలో మాపించారు.

రాజ్ కోటకు 10 మైళ్ళ దూరంలో వున్న
 మిగిలినా అనే గ్రామంలో జరిగిన ఒక కౌపిడి
 సంభవంలో పోలీసులు ఓ యార్జర్ని పట్టుకుని
 తప్పు వస్తువులను పొందించి, ఒకప్పుడు భయపెట్టి
 నూతిలో దూకమని, దూకేలా చేస్తే, మరొకరికి
 నిన్నుట్ట మొర్రం యార్జర్ని వంపేశారట.
 ఈ సంభవంలో ఇన్స్పెక్టరుతో సహా అరుగురు
 పోలీసులను అరెస్టు చేశారు. ఇన్స్పెక్టర్ని మరో
 నలుగురు పోలీసులను కెయిలు మీద విడిచారు.
 ఇదిగో...ఈ కెయిలుని పుట్టించిందెలా?

అక్షయమోక్షయోగం

కావ్యం గేయాలు

* శిశిర *

(గత సంచిక తరువాయి)

15. రమణపూడి ముళ్ళలోన
 అక్షరాల గారడీలు
 తెలుగు సాహితీవనాన
 విరబూచిన గులాబీలు.

V

16. సరిసిపాటి మొక్క శాస్త్రీ
 చైత్రించి దారిష్టరు
 సీమనుండి తిరిగొస్తే
 విద్యాశాఖ మిస్టరు

17. భానురాజు బరికిబరికి
 బల్ల కెత్తు నైపుణ్యం
 కొలి చుక్క కిల్లిపట్టి
 డురంగుకు పూనింట్లు.
 (ఇంకా ఉంది)

'బుద్ధిమంతుడు'లో బాధోక్తంకాదు. పరిమళిస్తోంది.

చిత్ర సమీక్ష :

బుద్ధి మంతుడు

■ 'గారిలో' దీపంపెట్టి దేవుడా నీ మహాత్మ్యం!' అన్నాడట. దీపం అరిచోకుండావుంటే దేవుడికి మహాత్మ్యం వున్నట్టుగా లేకపోతే లేనట్టుగా! దీప మారిపోతే దేవుడే లేడనే తెగ మనజాతీతో భేక పోలేదు. ఆతాంటివారికి కమవిప్పుగా — జ్ఞానవసేవలో గుట్టుగా వున్న మాధవసేవ విప్రజాతీ తేటతెల్లంగా, సోదాహరణంగా వివరించి చూపించాడు చిత్రకర్తనావారి 'బుద్ధిమంతుడు'

చిత్రం చూస్తున్నప్పుడు ఇది చలన చిత్రంగా అనిపించదు. మన విశ్వజీవితంలో అడుగుడుగునా ఎదుర్కొనే సమస్యలకి ఒక నిరూపణ కావ్వలా కనిపిస్తుంది. కథా స్పష్టతో కమవాస్తవికత — గ్రామీణ జీవితాన్ని, అక్కడ ప్రజల పీడితత్వంపై కవాల సౌందర్యంతో ప్రతిబింబింపజేసింది.

ప్రేక్షకులు కథలో కలిసిపోయినా, చిత్రంలో రీసమైపోయినా — అదీ, కథ పూర్తిగా అల్లుకుపోయినా వాగేశ్వరరావు చిత్రభ. ఏ లాకేట్ అవనకమూ తేకుండా కంప్రెసివ్ దగ్గరికి ఎగిరెళ్లిపోదామనుకున్న

చలాకీ వాగేశ్వరరావుకి, విప్రనారాయణ కాలంవాటి బుద్ధిమంతుడయిన వాగేశ్వర రావుకి పోలాపోటీలు పెడుతూ విజయం సాధించారు నిర్మాతలు.

ఈ విజయానికి సారథులు అందాల 'బొమ్మల' బాపు, రమణీయ 'కతల' ముళ్లపూడి వెంకటరమణ బుద్ధిమంతుడు చిత్రాని శోకరు దర్శకుడు, మరోకరు రచయిత. కల్లెంలేని కథ వూహావేగంతో పరుగెడితే, దారిని మగమంచేస్తూ మనో హరంగా దిద్ది తీర్చాడు దర్శకుడు. 'టీవీ స్క్రీన్' 'స్క్రీన్'మెరిటూ'పుష్కలంగావున్న 'బుద్ధిమంతుడు' మన చిత్రరంగాన్ని మర ముత్తు చెయ్యగలిగినంతటి బుద్ధిమంతుడు! సాహిత్యంలోను, చిత్రీకరణలోను అనభ్యుతకి అగ్గిలానికి దూరంగా-నకలజన మనోరంజకంగావుండి, విజయంగా 'బుద్ధిమంతుడు' విపించుకున్న చిత్రమిది.

మాధవుడు తప్పు అన్య మెరుగిది ఒక అన్నకి, మానవులు నొప్ప అనే అతని తమ్ముడికి, వారిద్దరి ఆదర్శంతోనూ చలగాటమాడే ఒక గ్రామ పెద్దకి మళ్ళీ

తెగ బ్రయాంగులలో సంఘర్షణ తా చిత్రం. మాధవుడి అమాయకత్వాన్ని అననా చేసుకుని, వక్కలో బల్లెంగా వుండి 'గుమ్మడికాయ మీద వొట్టెస్తున్న' అతని తమ్ముడి మీద నిరగడి చేసుకుందా మని కథ కల్లయినాక్కు పరకూ కష్ట పడతాడు గ్రామ పెద్ద. దేవుడి మహిమకీ మనిషి విలవకి పరీక్ష పెట్టించిన కల్లయినాక్కులో అతని పాపం తద్దల్ల 'దాసాపాం' అంటాడు.

దేవుడిపై భారం వేసిత కల్లయినాక్కు కల్లయినాక్కుగా రీసుకుంటే గుండెలు తేజారెత్తించే కల్లయినాక్కు!

'టెక్నికల్'గా తెలుగు చిత్రరంగం చాలా అభివృద్ధిని సాధించింది అవడానికి ఇందులో కెమెరావర్క్కు ఒక మంచి వునాహరణ. యన్. వెంకటరత్నం సామర్థ్యం వాగేశ్వర రావు ద్విత్రాభివయ్యాన్ని రసవంతం చేసింది. ఇదొక చూడతగ్గ అంశం!

ప్రాత పోషణలో వాగేశ్వరరావు అజేష ప్రక్ష కనబరిచాడు. రెండులరా విభిన్న ప్రితంలోని వాగేశ్వరరావు నటన ప్రాతలని విండుగా, కథని సజీవంగా వుంచగలిగింది. ప్రాత చిన్నదయినా, విజయనిర్మల కదా నాయికగా వున్నంతలో చక్కగా నటించింది. గ్రామ పెద్దగ వాగభూషణల అరవంతంగా నటించారు. ఈ ప్రాత ఒక విశేషాకర్షణ. శతర ముఖ్యప్రాతలని శోభనీబాటు. సూర్యకాంతం, శాంతకుమారి, కృష్ణారాజు, సంధ్యాదాసే. అల్లులూ లింగయ్య మొదలై నవారు పోషించి చిత్రానికి శోభ కూర్చారు.

కె. వి. మహాదేవన్ సంగీతం చిత్రాన్ని గ్రామీణ వాతావరణంలో ముంచి విమల విండు చేసింది.

యనదర్శకుడు బాపు కృషికి ఉజ్వల భవిష్యత్తు నేర్చుకున్నా — అదాతగోపాలాన్ని రంజింప చెయ్యగల 'బుద్ధిమంతుడు' చిత్రానికి నిర్మాత యన్. యన్. మూర్తి.

— సీత రాజు

సుదర్శన్ ద్వారా పొదుపు చేసుకోండి

ఇందియా
పెన్షన్ ప్లాన్ ఫండ్

మొత్తంతో పోల్చి
సంపాదించండి

సుదర్శన్ చిట్ ఫండ్

యూనిట్ అప్

సుదర్శన్ ట్రేడింగ్ కంపెనీ లిమిటెడ్

రిజిస్టర్డ్ ఆఫీసు, కోడికోడ్-2

రిజిస్టర్డ్ ఆఫీసు, సుదర్శన్ ట్రైనింగ్

వైట్ రోడ్, మదరాసు-14.

Calicut

అక్కాచెల్లెళ్ళ పెళ్ళిదాసులగురించి
 రిక్త మతాడు చేసే త్యాగం కథాంశంగా
 దొన్న జగతి పిలింపే వారి పీరియడక
 మైన పొంపుక చిత్రంయొక్క షూటింగు
 తొలుపు పూర్తయింది. శ్రీ అక్కినేని
 పంజీవి దర్శకత్వంలో పంపైండూరిశిల్ప
 చిత్రం తయారైంది. ఒక వానపాట ఒక
 మొదటి రాత్రిపాట, ఒక నేపథ్యపుపాట,
 త్రిశ్ల విజయ నిర్మలగార్లు యుగధగీతం,
 బాగేశ్వరరావు విజయలితగర్ల నృత్య
 కమ్యూలితమయిన పాటధ్యయం చిత్రీకరించ
 బడింది. శ్రీ వి. కృష్ణవేదార్ నిర్మి
 స్తున్న 'అక్కాచెల్లెళ్ళ' చిత్రంలోని ముఖ్య
 పాత్రలను బాగేశ్వరరావు, కృష్ణ, గుమ్మడి,
 వడ్డేవాళం, అల్లు రామలింగయ్య,
 బాగయ్య, 'షెనుకాడు' జానకి, విజయ
 నిర్మం, శాంతకుమారి, సూర్యకాంతం,
 రమావదన, విజయలిత, రాజబాబు ధరి
 మ్మన్నారు ఈ చిత్రానికి కె. పి. మహా
 దేవ్ సంగీతాన్ని ఎస్. వెంకటరత్నం
 తాయన, ఆశ్రయ మాటలను, బి. వి.
 కుమార్తారావు కళను, చాడర్ 'మెకన్'ను
 దిల్లిపంపత్ ప్రత్యాప్తి నిర్వహిస్తున్న ఈ
 చిత్రం ఐడ్లీ ఫిలింస్ ద్వారా విడుదలవుతుంది.

* * *
 సినీమా రచనలు ఎలా వుండాలి;
 కదా బ్రేట్ మెంటు ఎలా చెయ్యాలి, దంక
 విభజనను ఎలా సరిపెట్టాలి అనేది ప్రధా
 వాంఛలపై విజయవాడలోని 'మూవీస్'
 హాటల్ లో శ్రీ ఫిలింస్ వారు ఒక సమా
 వేశాన్ని యోజించేసారు ఈ గోష్ఠిలో
 దర్శకుడు శ్రీ వి. రామచంద్రరావు, చిత్ర
 నిర్మాత శ్రీ డి. బి. వారాయణ ముఖ్య

సినిమా

అతిథులుగా పాల్గొన్నారు. విజయవాడ
 రచయితలకు శిక్షణనిచ్చే 'వర్క్ షాపు'ను
 ఫిలిం ప్రెస్ కల్లదీసారు నిర్వహిస్తే బాగుం
 టుందని నవయుగ ఫిలింస్ మేనేజరు శ్రీ
 కొటగడ్డ నరసయ్య సూచించారు. వర్క్ షాపు
 నిర్వహణకు శ్రీ శంకరయ్య, శ్రీ
 వీరాజీ అంగీకరించారు:

శ్రీ రామచంద్రరావు ప్రసంగిస్తూ
 కొత్తరకం కథలు విజయవాడమంచి వచ్చిన
 వాడు చాటిని తను స్వీకరించడానికి సిద్ధం
 అన్నారు. అలాంటిది జరిగినప్పుడు 'దర్శక',
 నిర్మాతలకు వారిని పరిచయంచేసే భారం
 వాదని శ్రీ డి. బి. వారాయణ చెప్పారు.

విజయవాడలో చక్కటి రచయితలు
 వున్నారు. రచయితల్లో స్పీగ్లత, భావనా
 శక్తి వుండే 'పెనిమా టెక్నిక్' తెల్పు
 కోవడం చాలా సులభం. ఏటాన్ని టీ కీ
 పీలుగా విజయవాడలో 'వర్క్ షాపు' నిర్వ
 హించడం సముచితమని తాము భావిస్తు
 న్నట్లు శ్రీ కొటగడ్డ నరసయ్య
 చెప్పారు.

* * *
 తెలుగుచిత్ర దర్శకుల్లో ప్రముఖు
 డయిన శ్రీ విజలాచార్యుడు పెట్టు
 టుంటే నిర్మాతకు ప్రారంభంలోనే ఆశా
 జనకమయిన సలితం కవిసిన్తువులందరం
 ప్రతివారు ఆయన్ను డైరెక్టు చేసి పెట్టు
 మని కోరుతున్నారు. ఆయన దర్శకత్వం

వలననే అనేక సినిమాలు విజయవాడలో
 విడుదలయ్యేవి.

పంజాబి మహారాష్ట్రాపుగాని షూటింగు
 గోల్డెన్ రామప్రసాద్ గారి షూటింగు
 జరుగుతూ వుంది. రెండింటిలోనూ శ్రీ
 ఎస్. టి. ఆర్. కథానాయకుడు; మొదటి
 దాంట్లో కె. ఆర్. విజయ, రెండవ
 దాంట్లో జయలలిత సాముకొప్పాత్ర
 ధారిణులు.

కె. జి. ఆర్. పిక్చర్స్ యొక్క
 షూటింగు అక్టోబరులో ప్రారంభమవు
 తుంది. శ్రీ చిల్లర్ భావసారాయణ డైలా
 గులను, శ్రీ విజయా కృష్ణమూర్తి సంగీ
 తాన్ని నిర్వహిస్తారు. ముఖ్య భూమికలను
 శ్రీయుక్తులు ఎస్. టి. రామారావు, సత్య
 వారాయణ ధరిస్తారు, కథానాయకగా
 శ్రీమతి దేవిక నటించవచ్చు.

శ్రీ రామారావు సోదరులు - పొంబిగన
 రావుగారు హిందీ చిత్ర ఆర్టు ఎ
 యొక్క షూటింగు జనవరిలో హైదరా
 బాదువుంది. శ్రీ ఏటూరి రఘునాథు, నుంట
 సాత సంగీతాన్ని సాగిస్తారు. కథానాయక
 నాయకులుగా వర్ బాదేవి, రామారావుగార్లు
 నటించేందుకు నమోదించారు. ధృష్టి
 నాయకుడగా శ్రీ సత్యనారాయణ నట
 ిస్తారు.

డి. వి. ఎస్. శ్రీ దేవి, శ్రీ రాజ్
 అర్జు ఫిలింస్ అధినేతలుకూడా శ్రీనివా
 చార్యుడు డైరెక్టు చేయుమని అడిగినట్లుగా
 తెలుస్తుంది.

* * *
 మునదర్శకుల్లో గట్టివాడనిపించు
 కుంటున్న శ్రీ తాలిదేవి రామారావుకు
 మంచి డిమాండు యేర్పడింది. ఆయన
 డైరెక్టు చేస్తున్న చిత్రాలను తెలుసుకోండి.

'భలే రంగడు' నిర్మాత శ్రీ భట్
 నిర్మించనున్న రెండవ చిత్రానికి వీరే
 దర్శకులు. శ్రీ అక్కినేని సీ కుమారి
 వాణిశ్రీ ముఖ్యనాయికులు. షూటింగు జన
 వరినుండి వైద్రా బాదు సారధిలో
 జరుగుతుంది.

'మా మంచి అక్కచెల్లెళ్ళ'లో తోటన్ బాబు, కె. ఆర్. విజయ

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಡಾರಾಜು,

‘నవరాత్రి’ పండుగ కథలు చి.తా.
 ఓకి దర్శకత్వం. నాటకం. తా.తె.వి.
 పాఠశాల. అర్జునుడు. పి.కె.ఎ. వారి తదుపరి
 చి.తా.నా. జై.రెడ్డి చేశారు. శ్రీ నాగే
 శ్వరరావు నాయకుడు. షూటింగు పార
 థ్స్ జరుగుతుంది.

‘బందిపోటు దొంగలు’ చిత్రాన్ని
జూలై ౧౯౮౦గా నిర్మించిన మాధవీశిక్కుర్స్
నిర్మించనున్న ‘సెంటిమెంటల్ స్పృమిలి
కథకు శ్రీ హూరావు దర్శకుడు. జన
పరిలో షూటింగు ప్రారంభం కాగలదని
ప్రకటించబడే యా చిత్రంలో నాగేశ్వర
రావుగారు కదావాయ్యడిగా నటిస్తారు.
మిగతా పాత్రలను హేమా హేమితే ధరిస్తా
రని తెలుస్తోంది. మూలకథను శ్రీ గుహా
వాదన్ వ్రాసారు.

తినేది పిప్పర్స్ అదినేత శ్రీ పి. వి.
మజ్జారావు నాగేశ్వరరావు కదావాయుడిగా
నిర్మించమన్న సాంఘికాన్ని శ్రీ టి. రామా
రావు కైర్లత్తులేస్తాడు. ముఖ్య చిత్రాలను
ప్రదర్శించి తాళిబిడ్డలు సంతోషించి వెళ్ళిపోయారు.

తెరపే “ముద్దు”
కావాలో? వద్దా?

సంగ్రహిణి ద్వితియః

హార్నాడ్

తన్నో మనం చిత్రాలో చూపిస్తున్నాం.
ప్రజలకు యిష్టం వున్నా లేకయినా
చూస్తూనే వున్నారు. ముద్దులున్నా
చూపారు. ముద్దు అనేది బోపా
కమిటీ ఆధిప్తయం ప్రకారం చెడ్డ
దేమీ కాదు. దానివల్ల మన సంస్కృతి
దెబ్బతినదు సంస్కృతిని నిలబెట్టు
కోవడానికి, పెంపొందించడానికి ఇంకా
చాలామంది చాలా విధాలయిన అభి
ప్రాయాలను వ్యక్తపరిచారు. ఒకవేళ
మన నటీమణుల్లో కొంతమంది
ఒప్పుకున్నా, నటులలో చాలామంది
ముద్దు పెట్టుకోవడానికి ఒప్పుకోరు.
దానికి ఎన్నో ఎన్నో కారణాలుంటాయ్
అన్నారు హరరాథ్.

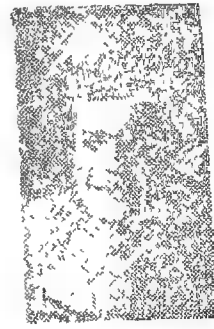
నిప్పులాంటిది...

మొమ్మడి

‘కత్తి వుందను
కోండి. దాంతో
చూపిల్ కోసి
తినవచ్చు; అదే
కత్తి గొంతుచూ
కోయవచ్చు
విప్పుతో వంట
చెయ్యవచ్చు;
దాంతో ‘కొంప
రకు విప్పంటించవచ్చు. అలాగే
‘ముద్దు’ను కూడా. ఏదయినా పువయో-
గించేవాడిపై చే అధారపడి వుంటుందో

విజ్ఞాన పోషకం

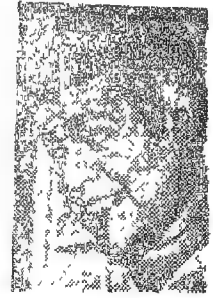
‘ముద్దు’ను అంగీకరించాల్సి. తదేలా
సౌద్యం?

ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು

(మమల వికాసం శ్రీయు విశ్వేశ్వరరావు వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయం: 'మనం తీస్తున్న చిత్రాల్లో మన సంస్కృతి, ఆచార వ్యవహారాలే కనిపిస్తున్నాయా? కొంటే "ముద్దు" మ కూడా పండచ్చు బెండొప్పి బట్ట, పన్నివేక ప్రాచ్యతమ బట్ట పట్టుడంలో తప్పు లేదేమో నన్నారు. ముదు మనకు మదు...)

మన పటీమణులయిన శ్రీమతి
సూర్యకాంతం, రమాప్రభా గార్లు
“ముద్దు” మనకు “వద్దు” బాబోయ్;
ఆ మూల మా వెనినీ పడసియొద్దు
బాబునోయ్” అని తమ విముఖతను
వ్యక్తపరిచారు.
తనపూలేదు...

హాస్యములును
(శీతవి. చరిత్ర
'ముచ్చ' పెట్ట
డంతో తప్పు
లేదంటున్నారు.
మన పృథ
యంతో దాచు
తున్న (పేమ

సేతరణ్య : శ్రీనివాస

అంబేద్కర్ని తెలుస్తూంది. శ్రీ బాం
మురుగన్ కథకు, నార్స్ చిరంజీవి మాట
లను వ్రాస్తున్నారు. మాటింగు పైద్రా
బాదులో జరుగుతుంది.

* * *
'నర్తకాలపు నర్తయ్య' చిత్రాన్ని
హిందీలో శ్రీ ప్రేంజీ నిర్మిస్తున్నారు.
తెలుగులో చలం ధరించిన పాత్రను
హిందీలో మహమూద్, శోభిందాబు పోసి
సంజీవకుమార్, ధిర్మిస్తున్నారు. తెలుగు
చిత్రానికి శ్రీ కె. బాలచందర్ దిగ్భుక్తు
దయలె హిందీ చిత్రానికి శ్రీ ఆర్.వి.
సుబ్బారావు నిర్దేశిస్తున్నారు.

* * *
శ్రీ ప్రత్యగత్వ 'సెల్ఫ్ రోజ్' హిందీ
చిత్రానికి దర్శకులు; శ్రీ రాధాకృష్ణ,
గోవ్ నిర్మించి ఈ చిత్రంలో మాలాసెన్
ద్విపాతాధి నయం (తెలుగులో జమున
చేసారు) చేస్తుంది. శ్రీ చంద్రాకా వేషాన్ని
హిందీలో విశ్వజిత్ ధరిస్తారు.

* * *
సత్యజిత్ సాహ్ నిర్మిస్తున్న 'మెహమాన్'
చిత్రానికి శ్రీ కె. పి. అత్తా దర్శకుడు;
ఈ చిత్రంలో రేఖ, బిశ్వ జిత్ ముఖ్య
పాత్రధారులు. ఈ చిత్రానికి అరవై
రోజుల మాటింగు షెడ్యూలు వెయ్య
బడింది. నిర్మాణం బంబాయిలో జరుగు
తున్నది. హిందీ నటి కృష్ణకుమారి
నిర్మించే రెండవ చిత్రానికి, మరొక రెండు

ని ని మా

నిర్మాణ సంస్థలకు డైరెక్టర్ చేసేందుకు
శ్రీ ప్రత్యగత్వ అంగీకరించారు.

* * *
తెలుగులో శ్రీ పంజవం విశ్వభారతి
బ్యానర్లో నిర్మించనున్న చిత్రాన్ని
ప్రత్యగత్వ డైరెక్టు చేస్తారు. శ్రీ నాగే
శ్వరరావు నాయకుడు; ఉత్తమ చిత్ర
ప్రారంభించనున్న సాంఘికానికి వీరే నిర్దేశి
తున్నాడు. ఇందులో కూడా శ్రీ అక్కినేని
కథనాయకుడు. నాయికగా కుమారి జయ
లలిత పుండగలదని తెలుస్తుంది.

* * *
'రాజయోగం' 'రాజనింహ' చిత్రాలను
నిర్మించిన శ్రీ బి. వి.రాజు అక్టోబరులో
మరొక జానపదాన్ని ప్రారంభిస్తున్నారు.
ఈ చిత్రానికి కూడా శ్రీ సుబ్బారావుదాసే
దర్శకుడు. శ్రీ కవ్యశ్రీ రచన, శ్రీ సత్యం
సంగీతాన్ని నిర్వహిస్తారు. ముఖ్యపాత్రలను
శ్రీయుతులు కాంతారావు, రామపుష్ప,
రాజనాథ ధరిస్తారు. నాయికగా కుమారి
చంద్రకళ నటించగలరని తెలుస్తూంది.

* * *
'మానాన్న నిర్దేశి' చిత్రదర్శకుడయిన
శ్రీ సందనరావును 'జగత్ కీరాడీలు' నిర్మాత
యైన వికామేశ్వరరావు, రాఘవగర్లు
తమ రెండవ చిత్రానికి దర్శకునిగా నిర్వ
హించారు. కృష్ణ, వాణిశ్రీ, శ్రీ ఎస్.
వి. రంగరావులు ప్రధాన పాత్రలను

'మెరుపు పేదరు'లో నటించిన

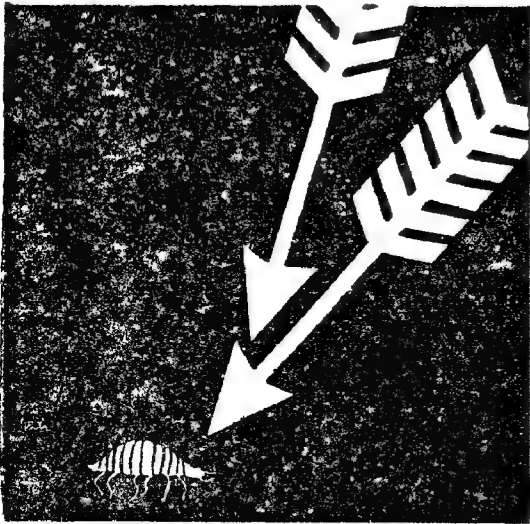
పోషించగలరు సంగీతాన్ని, శ్రీ కోదండ
పాణి వినిపిస్తారు. డిసెంబరులో 'షూటింగ్'
ప్రారంభమవుతుంది. పై రెండు చిత్రాలకు
శ్రీ కన్నప్ప భూమాగ్రహకుడు.

* * *
రవింద్రా ఆర్.ఎస్. నిర్మిస్తున్న 'దర్శ
దాత' మాటింగు షెడ్యూలు 14
సార్లది స్వీడియోలో ప్రారంభమైంది.
శ్రీ సంతోష గర్భకర్కర్తో తయారయ్యే
యీ చిత్రంలో తండ్రి కొడుకుగా
శ్రీ నాగేశ్వరరావు నటిస్తున్నారు. తండ్రి
పాత్రకు శ్రీమతి జానకి నాయికా కొడు
కను ప్రేమింద్ యువతిగా కుమారి
కాంచన నటిస్తారు. చిత్రంలోని ముఖ్య
పాత్రలను శ్రీయుతులు నాగభూషణం,
పద్మనాభ, రేలంగి, రమణారెడ్డి ధరి
స్తారు. సంగీతాన్ని శ్రీ చలం వదిరావు

ని ని మా డైరీ

- తిరుమల పిక్చర్స్ యొక్క మాటింగు షెడ్యూలు 16 న వి.వి.ఎం.లో ప్రారంభమైంది. శ్రీ వి. రామచంద్రరావు దర్శకత్వంలో కృష్ణ, విజయవిల్వల, గుమ్మడి, ప్రభాకరరెడ్డి పాల్గొన్నారు. ఈ చిత్రానికి శ్రీ ఎ.ఎ.లరావు సంగీత దర్శకుడు.
- రెడ్డి అండ్ కో 'పర్వత' క్లబ్బానుకొన్న కాబోలో షెడ్యూలు 16 న జరిగింది. శ్రీ డి. ఎ. సుబ్బారావు దర్శకత్వంలో జగ్గయ్య, హరినాథ్, వాగభూషణం, అల్లూరమలినగయ్య, పి. హెచ్. రాజేంద్రప్రసాద్, దొక, మంగళం 'మానవ', మూర్యకాంతం, పందరిదాం నటించారు.
- పూర్ణా ఆర్ట్స్ పిక్చర్స్ 'మానవ' మాటింగు (అప్రెన్టిస్) పైద్రాబాదులో జరిగింది. శ్రీమతి సావిత్రి దర్శకత్వంలో ముఖ్యపాత్రాధిని పాల్గొన్నారు.
- శ్రీ విరూపాక్ష సో శివరాత్రిలో ఎ ఎన్ ఆర్ పిక్చర్స్ 'అక్షితికట్టాక్షం' మాటింగు షెడ్యూలు 18 నుండి 17 వరకు హానిలో జరిగింది. శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు పాల్గొన్నారు.
- తాడకంమా పిక్చర్స్ వారి 'భరిమయ్య' షెడ్యూలు 18 న విజయకంబైన్స్ వారి విడుదలైంది. ఈ చిత్రంలో శ్రీ రామారావు అన్నతమ్మగారిగా నటించారు.
- చిత్రకవ్యనాథర్ బుద్ధిమంధు' షెడ్యూలు 20 న డిక్టిఫోన్ వారి విడుదలయింది. శ్రీ నాగేశ్వరరావు అప్రెన్టిస్ గా నటించారు.

**వెంటనే నల్లులను చంపడానికి ఎంతో మంచి పద్ధతి!
నాక్ -99 జిల్లండి!**

నాక్ -99 ఎంతో మంచి వల్లం మంచి శాంతి 100%
విక్రమ వాణిజ్య వల్లం మంచి వాణిజ్య వల్లం. అది ఎంతో
మౌనంగా ఉంటుంది కనుక ఎంతో బాధపడెదరి!
వాడే ముందు దానిలో కిరణవాయిలు కలపండి
చిట్ట కలిపినా వరదాల్చేది! ఇలా కయ్యారుచేప
మిక్రమమను మీ యల్లంలా జిల్లండి
నాణ్యతా చిహ్నం!

నాణ్యతా చిహ్నం.

నాక్-99

**తక్షణమే
నల్లులను చంపుతుంది**

శిశువ్యాధులకు మరియు అమ్మకొన్నిదారులు

నోట్ ప్రోవక్ట్ ఈస్టింగ్ ఎజెన్సీ, బొంబాయి

అర్జును శ్రీ జి. సుబ్బారావు, మాటలను శ్రీ విశ్వేశ్వర్ నిర్వహించే యా చిత్రాన్ని డిసెంబరుకు పూర్తి చేయాలను కుంటు వ్బారు. విశ్వాత శ్రీ తయ్యారెడ్డి కృష్ణ మూర్తి ఈచిత్రం లక్ష్మీఫిలింస్ ద్వారా విడుదలవుతుంది.

* * *

'అసాధ్యుడు' చిత్రంలో అద్భుతమయిన కమెడరర్స్ ను చూపెట్టిన శ్రీ వి. ఎన్. ఆర్. స్వామి నేటి బీజ్ డైరెక్టర్లు ఆఫ్ పోటోగ్రాఫ్ అయ్యారు. క్యాటట+స్పీడ+వుండడంవల్ల చాలామంది స్వామిని అడుగు తున్నారు ఆయన సాధ్యమయినంతవరకు ఒప్పుకోవడంవల్ల రౌలింబుళుల్ల పని చెయ్యడం జరుగుతోంది. అత్యారణంగా స్వామి చాలా బలహీనంగా కన్పడుతున్నారు. బీజ్ అయినకు రెండు రోజులు గ్యాప్ దొరికింది హాయిగా యింటదగ్గర రెస్టు తీసుకుని వుండొచ్చు. ఆయన యేం చేసాడో తెలుసా? నరానరి చిన్ని బ్రదర్స్ ఆఫీసుకు వెళ్లి 'వాకు భాళి' దొరికింది. మీరు నూటొండు పెట్టుకోండి' అని అడిగారు పుర్తిపై ఆయనకు గల శ్రద్ధానకులే నేటి అభ్యున్నతికి కారణమయ్యాయి. సమ్రథం వదిలి చిత్రాల చామ్రాగపాకుడు శ్రీస్వామి.

* * *

ఈనాటి నానంతి ప్రముఖనటి అవై తుందా వరిశనులో వలదురు చూపాం

నీ నిజా

చారు. వారి పూహమేరకు ఆమె బాగానే నటించింది. కానీ అదృష్టం ఆమెను మరో ప్రక్కకు లాక్కెళ్లింది. నిర్మాత అయింది తెలుగు, తమిళ డబ్బింగు చిత్రాలను నిర్మించి మంచిలాభాను గడించింది. ఇప్పుడు 'కన్నెపావ' అనేడి స్వామిలీ పెంటిమెంట్స్ గల సాంఘిక చిత్రాన్ని నిర్మించడానికి పూనుకుంది. శ్రీ ఆరుద్ర రచన సాగించారు శ్రీ వి రామచంద్ర దర్శకునిగా నియమించింది. ఆమె ప్రముఖ నిర్మాతగా చక్కటి చిత్రాలను నిర్మించ గలదని ఆశించవచ్చు. ఈ చిత్రంలో హరనాథ్, బేబీ రాణి ప్రధాన పాత్రధారులు. మిగతా పాత్రలను శ్రీయుక్తులు రేలంగి, రమణారెడ్డి, చాయాదేవి గెప్పుగా నటించ డానికి అంగీరించారు. కృష్ణంరాజు ఒక ముఖ్యభూమికను ధరిస్తారు. ఈ చిత్రానికి సుదర్శనం (ఎవిఎంసెం) సంగీతాన్ని, రాజేంద్రకుమార్ ఆర్ట్స్ ను నిర్వహిస్తారు. అక్టోబరులో శారదా స్టూడియోలో ప్రారం భించబడే యీ చిత్రానికి శ్రీ ఫిలింస్ పంపిణీదారులు. కమరాను శ్రీ వి. ఎన్. ఆర్. స్వామి నిర్వహిస్తారు.

సాహసానికి మరోపేరు శ్రీ జి. ఎల్. బారాయణ; ఆయన ధైర్యంగా నిలబడి దేవదాసు 'కవ్యాశుల్కం' 'ఏకవీర' లను నిర్మించారు ఆయన పెంటిఫిక్-ఎన్-

మీకు తెలుసా?

హాలివుడ్ నటి శ్రీమతి ఎలిజబెత్ టైల్ర్ ఒక చిత్రంలో నటించ డానికి వదిలి క్షణం దారిల్లు తీసుకుంటుందట.

'మట్టూరికాలు', 'బాంధవ్యాధి' చిత్రాలలో నటించిన కుమారి లక్ష్మి ప్రస్తుతం 30 చిత్రాలలో ప్రముఖ పాత్రలను ధరిస్తూంది. ఈమె శ్రీమతి రుక్మిణి కుమార్తె.

నటి శ్రీమతి దేవిక తమిళంలో 'సీత' నాటకంలో నాయికగా నటిస్తూంది.

హిందీ నటుడు శ్రీ మహమూద్ తమిళ చిత్రాలను కొవి హిందీలో నిర్మించి ఘన విజయాన్ని, ధన విజయాన్ని సాధిస్తున్నారు.

శ్రీమతి సయిరాబాసు చిన్నతనంలో శ్రీ డిలీవ్ కుమార్ నటించిన చిత్రాలను ఒకటికీ వదిలార్లు చూసేదట.

'మనుషులు మారాలి'లో శోభనబాసు, శారద

క్రయం బ్యాక్ గ్రౌండుగల ఎక్స్ పెరి మెంటల్ (దొరికితే దొంగలు) చిత్రాన్ని నిర్మించారు. ఆ చిత్రానికి సుబ్రహ్మణ్యంను దర్శకునిగా నియమించడం మరో సాహసం. ఆ సు బ్రహ్మణ్యమే చాలాకాలం తర్వాత 'పాండవుల దాల్చికథ'కు దర్శకు డయ్యారు. ఈ చిత్రంలో సుబ్రహ్మణ్యం దర్శకత్వపు చేతుకులు వ్రతి అడుగునా ద్యోతకమయినట్టు తెలుస్తూంది. శ్రీ కె. హనుమంతరావు నిర్మిస్తున్న ఈ చిత్రం ఆతి శ్వరలో పూర్ణా పిక్చర్స్ ద్వారా విడుదల కాతుంది. జానియర్ సముద్రాల రచనలో వెలువడ్డ పాత్రలను శ్రీయుక్తులు కాంతా రావు, నాగయ్య, అంజలిదేవి, కాంచన, జి. వరలక్ష్మి, ధూళిసాళి, ముక్కామల సాషిస్తున్నారు.

* * *

మే వశాఖలో రెండువ్వర దశాబ్దాల అనుభవంపున్న శ్రీ వి. భద్రయ్య నిర్మాత అయ్యాడు. 'భద్రయ్య, నెను పున్నాను. నిరాయంగా పిక్చర్ తీయవయ్యా. పెద్ద తారలను పెట్టి చక్కగా నిర్మించవయ్యా'

అవి విశ్వకాంతి విశ్వేశ్వరరావుగారు అభియో
చాస్తం యిచ్చాడు అలాగే శ్రీ ఎన్ టి
రాయారావుకూడా తన సంపూర్ణ సహకారాన్ని
అందిస్తానన్నారట భద్రయ్య +
పరశరాజరావులు 'మమకవిత్వ'ను సాపేక్ష
గాకు శ్రీ సి ఎన్ రావు దర్శకత్వాన్ని
చేపట్టడానికి సమ్మతించారు మహారాష్ట్ర
రచన చేస్తున్న ఈ సాంఘిక చిత్రంలో
శ్రీ ఎన్ టి ఆర్ ద్విపాత్రాధినయం
చేస్తారు వా యి క గా దేవిక నటిస్తారు
మోటింగు అక్టోబరులో ప్రారంభం కాగల
దని తెలుస్తూంది 'శ్రీ రామారావు, శ్రీ
విశ్వేశ్వరరావుగార్లు వాకు చేస్తున్న సహాయానికి
నేను అజన్మాంతం బుణపడి
వుండాలి'దే నేను పరిణామలో పెద్దల
అభియోచాన్ని యింకాగా మారగొనడం వా
ళ్ళపై' అన్నారు భద్రయ్య

'అడవడును' నిర్మాత, దర్శకుడయిన
శ్రీ కె హనుమంతరావు మద్రాసు పోలి
వుడ్ అసింపుక నే వడవకలో ఒక
ప్రత్యూ ధియేటరును నిర్మిస్తున్నారు.
ప్రసాద్ స్టూడియోకు ఎమీరాన విర్మించ
బడుతున్న ఈ ధియేటరు జనవరిలో

'అగ్గిపిడుగు'లో ఎన్. టి. రామారావు,
రా. శ్రీ

(పాఠంబించ బడుతుంది మద్రాసులో
ప్రత్యూలకు ధియేటర్లు అవసరాన్ని

గుర్తించిన శ్రీ హనుమంతరావు నేమయి
మార్చిని అభినందించాలి. ఈ ధియేటరుకు
'మహాపిటి ప్రత్యూ ధియేటరు' అని పేరు.
నిరి 'అడవడును' అంధ్రా లో వి
పలుకేంద్రాలలో యావారం విడుదలయింది.

'దర్శనత్తి' నిర్మాత శ్రీ జయరావు
రెడ్డి పాటుకు మూడు చిత్రాలను నిర్మించ
డానికి సంకల్పించారు. వట్టుదలతో
ఏదైనా సాధించగల స్వభావంగల శ్రీ రెడ్డి
వంజిరులో మనో సాంఘికాన్ని నిర్మిస్తా
రని 'కర్తవ్యం' దర్శకుడు శ్రీ ప్రభాకర
రావు వెల్లడించారు.

శ్రీ తోట రామ్మోహనరావు ఉష శ్రీ
చిత్రనిర్మాణ సంస్థయొక్క తొలిచిత్రానికి
దర్శకుడు హరనాథ్ నాయకుడు. అక్క
బరులో మోటింగు జరుగుతుంది. వంద్ర
మూవీస్ 'వైకుంఠపాళి' చిత్రం కూడా
త్వరతోనే విడుదలకాగలదని తెలుస్తుంది.
ఈచిత్రంలో కృష్ణకుమారి, హరనాథ్
నాయక్ నాయకులు

—శ్రీనివాస్

పిరుమిలవీ, బాలగరట నాదా
రంగుల్లో డిజైన్లో
ప్రజలు, పుడవలు.
బెల్లాలవోను-బుట రేటురడాను
ప్రజలు తులనంచేసే రేటు?

ఇంగ్లీషు నన్నుదహించా!

నరనమన సాన్సలో, సైయిల్లో రకరకాలఅరిదుమలతి
తగిన లెక్క లేని రకాలు. కాటన్, టెక్స్టైల్, బక్లెన్.
వాష 'నె' వేర, టెరిస్/కాటన్ మరియు టెరిస్ బ్రోడ్వర్
-చేలు, చారలు మరియు సాదారణము.

ది టెంగళార్ డెస్ మాన్యప్రకృతింగ్ సుపి ప్రైవేట్ లిమిటెడ్,
టెంగళారు-27.

గమనిక

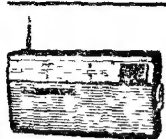
ఉత్తరాల కిరికి రాసేవారు ఈ కింది వియములు పాటించాలని మనవి:
1. ఉత్తరాలు వియనంత చిన్నవిగా ఉండాలి. 2. రాసేవారి పూర్తి పేరు, చిరునామా ఇవ్వాలి. 3. ఇంగ్లీషు లిపిలో అక్షరాలు రాయరాదు. 4. కాగితానికి ఒక యొప్పునే రాయాలి. 5. సిరాతోనే రాయాలి. —సం॥

తెల్లమచ్చలు

ఏ రకం తెల్లమచ్చలైనా సరే వాని రంగు వరియు యెర్రవలరంగు, మా ప్రత్యేక ఔషధం "డాక్ విశాళక్" వాడడం యెడల మాదుదినంతలో మారుతు. అటు పైన మామూలు చర్మంవలె నుండిపోవు ప్రచారం కోటకు 1 సీసంయొ ఉచితంగా పంపెదము. వెంటనే వ్రాయండి.

NAGINA CHIKITSALYA
P O KATRISARAI (GAYA)

హాయిదాలచెల్లింపుపైట్రాన్సిస్టర్

రూ 285/- వెలగల ప్రత్యేక "నేషనల్ డీజిల్" ట్రాన్సిస్టర్ ఆల్ పవర్ట్ ట్యూబ్లైడ్ ట్రాన్సిస్టర్ ను వెలకు రూ 10 వంతున కేర్లించి పొందండి. (ప్రతి గ్రామమునకీ, నిలుబడుచుకొనెదము) పేజీ వ్రాయండి.

IMPEX INDIA (WAP)
P B 1045, DELHI-6.

నెలలు ఉచిత అమ్మముత

కాశీ, ఓడంగులూర్ అర్బన్ సెంట్రలిజం కింద ఉండే వైద్య సమావేశాల్లోను, రంగులలోను మావద్ద గల వాగ్ పైజాల్లో మాత్రమే ఉచితము. 1 కిలో - రూ 13-50, 2 కి. రూ. 26; 3 కి. రూ. 37-50, 4 కి. రూ. 47. రంగులలో అంతకుపై పిరి అకా అర్బన్ సంస్థ వారికి కొంత గుడ ఉచితము. మీ ఆర్డరును పోస్టు పోర్టిల్ ద్వారా పంపెదము.

ATLAS LIT CO. (APM-99)
P B 1329, Delhi 6

అతడి కథ...

(15-వ పేజీ తరువాయి)

వంతం చెయ్యబోయాట్టు. నేను చూచి వస్తాను మీరిక్కడే ఉండండి' అంటూ అతడు బయటదేరా.

'ఉండవలసివచ్చింది నేనూ వస్తాను' అంటూ అతడి వెంటనే ఆయనా బయటదేరారు. అప్పుడే అతడి లోను అట్లా ఉంది - ఎవరయినా బయట దేరుతారు మోహనరావు గారు బయటదేరారు ఆ వంచాయతీ పెద్దల్లో కలిసిపోయారు. (వెళ్ళినప్పుడు ఏదీ దీపం క్రింద వంచాయతీ ప్రారంభం అయింది - క్షణం జనంలో మేపారు, అతడే కాస్త పెద్దతరహా ముచ్చటగా కన్నులు తున్నారు. మిగిలిన వాళ్ళనుట్టి అక్కడ పెద్దమనిషి ఒక డ్రైవరులా ఉన్నాడు. అతడిని నిందిస్తే అడుగుతున్నాడు...

'ఎవడవురా నువ్వు' 'రిపోర్ట్ లోండి' అన్నాడు మత్తు తోనే

'నీ పేరేటి' 'ఈరిగడ్డండి' 'ఏయింది' 'అల్లిపూరం'

'ఏదీ ... మొగం ముప్పయిండే సా... అంటూ ఒరిక్టా డ్రైవరు జబ్బువట్టు కొని పైకెత్తాడు.

'ఒరిగోంగుచ్చినోడా... ఒరి రంగుయే. ఈ యెదన మన స్టేండ్ లోడు కాదురా. నిక్కడుండో వచ్చి మన స్టేండ్ లోం టుండో. ఇంతలో మరో రిక్టా వాడు 'నాల్గు తగ్గియ్యండి. మల్తుదిల్లే అడే సరింగా కూర్చాడు. అడ్డమానెదవలు ఈ కాగొచ్చి మన డ్రైవర్ల పేరెట్టు కొంటారు.'

'ఇట్లాగైతే మన బిల్లెవరు ఎక్కడో' మరో రిక్టా వాడు.

'నేనిపోని గొడవ తెచ్చినాడు. ఈ దొంగ నాయార'

'ఒరే నిబద్ధంగా సత్తం పెప్పరా నిన్నొగ్గెల్లాం ... మా వరుపు తీయకురా నాయనా' తన ఒంటికొలితో కుంటివాడు క్లర ఊబుచ్చుకొని వచ్చాడు. అడూ రిక్టా వాడిలాగే ఉన్నాడు ఆ రిక్టా వాళ్ళు తమ నీలి విజయాలికి పం వాడిదగ్గరమంది

నిజం చెప్పించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారూ: ఇంతలో 'ఏసా ... వన్నొగ్గెల్లాం.. మిత గుడ్డా తెల్ల ... అది మొగ్గెల్లా మూడ మంది... సెందిలికాడ నాకు సెప్పింది. కావల్సే దాన్నే అడగండి...' అన్నాడు మన ఈరిగడు. అందరూ ఒక్కసారిగా ఒకరి మొగలు ఒకరు చూసుకున్నారు. 'అన్నలు ఉని సెలందా' అన్నాడు పెద్ద డ్రైవరు కొత్త ఉల్లాసంతో - 'వో నలు గురు బంగళావెల్లి అమెను సీలుకు కొచ్చారు. అందరి దృస్టి ఈరిగడిమీద నుండి ఆ యాడమిమీద పడింది ఏమిటి విశేషం అన్నట్లుగా. అమె తత్తర పాటులో ఒరిమో... ఈడిసీతు లిరగ ... ఆడి జిమ్మడ... మాయదోడు అబెద్దం సెబుతుండడు ఆ యెదన యెడో నాకు తెల్ల... అంటూ అదోదిదోమని 'గోం పెట్టు మల్లి తన నులక మంచం చేరి పోయింది. 'గట్టిగా నాలుగివ్వండేయ్ ... మత్తుత్తు ఒగ్గితే సత్తం కూర్చాడు. అడ్డరేలికాడ మా మంచి గొడవ తెచ్చి సెట్టెండు...

'ఒరే ఈరిగా ... మరి గంటే విన్నేం అనం... కొంతం సేదపడి సెప్పరా ... అనలు అది ఎవత్తేరా దాందేపూరు ఎండుకు ఉడకొచ్చింది అన్నీ కరకట్టుగా సెప్పితే ఉన్న పాలన నిన్నొగ్గెల్లాం...

'ఒరే సెంతాను యినందా. ఈ దిక్కుచూలిన నోకం నిజాన్ని 'ఎప్పుడు నమ్మింది గమక... మరే... సాయింత్రం నేను రిక్టా జేరంతో వచ్చినాను. జేరం దించేసి యింకో జేరం కోసరం స్టేండుకో కాసంతసేపు నిలుసున్నాను. అప్పుడు యా యెదన నంజొచ్చి అడగా సెప్పకుండా నా బండకేసిన టేసీను కాడ కెగ్గనీ అంది... అట్లాగే అన్నా... సాపులు మడుంకాడి కెగ్గెనరికి రిక్టా నిలబెట్టుమంది. నిలు నుండబెట్టా. విందమ్మా టేసీని యిక్కడ గడు... మల్లా మా పెద్ద టేసీని వచ్చే పింది గదా అది లక్కడా...

'అంతదాకా అక్కర్లేదు కానీ... బుండ ఈ రెండు రూపాయలు ముప్పు తీసుకో'

'రెండు రూపాయలెందుకూ... మప్పావ రిస్తే సాలు'

'వరవా నేదునే... ఉండుకో' 'అబ్బి పిలి ఈ యూరేవా?...'

'ఈ యూరు కావాలే ఇంజెండుకు బాగువాను'

'ఏ స్వేండు'

'గిట్టిపడితే ఓ స్వేండేటి... ఏక్కడ జెరం దొరికితే అక్కడే ... మరి ఏదే యూరు.'

'వాదా... ఏక్కడో గోదావరి'

'ఈ యమ్మి నీ కూతురేవా'

'... నామమ్మ... ఏం'

'ఏం వసిమీద వచ్చినాడీ'

'పెద్దైన పని నూనుతుందాం గదా అవి ఒచ్చేసినా'...

'మరి నీ పెనిమిటి'

'అలాగడంటే మంగళోదేందుకూ' అండట మెకటికో బావనమ్మ అ వచ్చి నోడు నచ్చినట్టు సచ్చాదా ఈ ముండను గూడా అంటగట్టి మరి నచ్చిండు. ఇప్పుడు బతకనేక నత్తుందాను. దీంతో ఈ యిసావట్టుం పెద్దదిగదా ఏ వనయినా దొరకదా అవి ఏకంగా వచ్చేసినాను.'

'మరి ముప్పు యిక్కడ నీ వని నేతావని...'

'ఒక వనయా ఏటి, ఏడు తెలివిన దైవర్లు' అటా ఉంటారు గంతా. రాత్రికాడ స్వేండుకు వచ్చేత్తాను... మరి ఏ మంచి జేరాలు మాక్తే రోజా నీక్కూడా యిత్తాను.

'ఒరిమ్మా... పేసీంది యెదవని దానికి నేను జేరాలు నూడారా...వా జేరాలే నేను యెతక్కోనేక నత్తుంటే...'

'నీకండుకు జేరికి రద్దా'

'నలేనే.....'

'ఇదిగా జరిగింది... ఇప్పుడు నెవ్వండా.'

'నలేనేరా ... నో, యెదవని ఒగ్గి యిండా...'

'ఒగ్గియిండా' ... అంటున్నారు — ఇంకా వాళ్ళా నైట్ నిస్సెవే బమ్మ వచ్చేసంది ఇక్కడా బమ్మ ఎక్కోసారు — దారిలో ... ఏమండీ మెట్టారు ఇంతసేపు వంచాయితే చేసే అందరకందరూ ఒగ్గి యిండా, ఒగ్గియిండా అవి వదిలేసారు ఏమండీ...'

'ఓయి పెరివాదా 'అన్నలు కథ అక్కడ మంటి ప్రారంభం అవుతుంది... ఒక చిగిడలే' అవ్వారాయన—

జి. టి. కృష్ణమూర్తి అచార్యగారి
"మేల్ మాయిల్ మండు"

జ్యోతిషం, యోజనం, చిదం, కర్మం గానం, మంత్రం, కర్మనీతి, శాసనానియం, ఏర్పడు నిమిషం, పుట్టించు అంతులు మొదలగు

వీధికాం చర్మలోగములకు అత్తను నివారించే

జి. కె. ర. మ. ర. మ.

విద్య బాక్స్ జి. టి. కృష్ణమూర్తి అచార్యగారి వద్దను

5/22, మేల్ మాయిల్, (P U) N. A. Dt.

ఐటెక్స్

సౌందర్య సాధనములు

ఐటెక్స్ కాటుక ఐటెక్స్ బింది తిలకం
ఐటెక్స్ కుంకుం పేస్టు

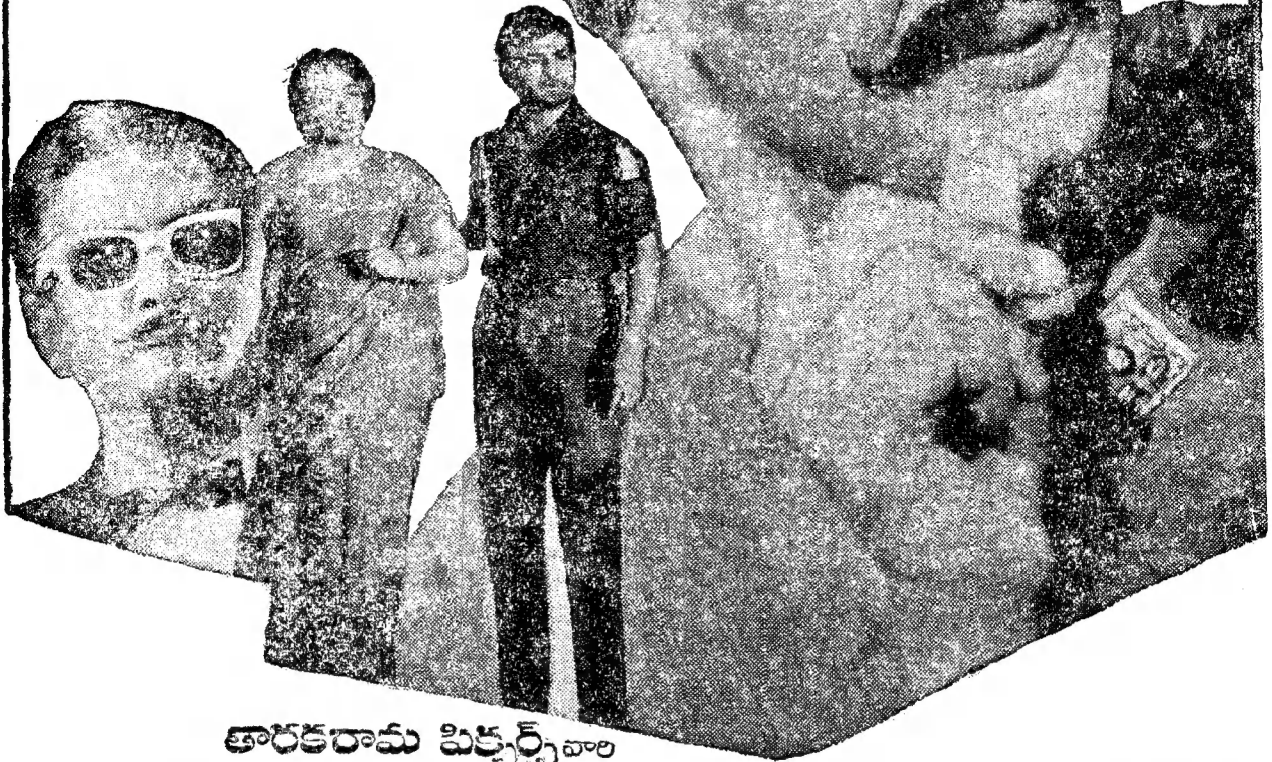
ARAVIND LABORATORIES

P. B. 1415, MADRAS-17

STUDIO KETH

మూర్తి
క్రొందించండి!

కారకరామ పిక్చర్స్ వారి

భలేతమ్మడు

రచకత్తె: బి.వి.సి.బాబారావు

నిర్మాత: ఎ.వి.ండలకాక్షయ్య

ఉత్పాదక సంస్థ: విజయ

సెన్సార్ నెంబరర్ 12 సెన్సార్: బి.వి.రత్నం

VIJAYA

Edited, Printed and Published by S. Radhakrishna at the Andhra Patrika Press, 6 & 7, Thambu Chetty Street, Madras-1. Chief Editor: S. Sambhu Prasad.

